

311579

ప్రతి దిన ముద్రక టిం వ ర బ డు ను

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

నంపుటము ౧౬ }
Vol. 16

చెన్న పట్టణము 1928-వ సం॥ సెప్టెంబరు 27-వ తేది గురువారము
శ్రీ విభవనామ సంవత్సర భాద్రపదమాస శుద్ధ త్రయోదశి

No. 150
నంచిక ౧౫౦

ఆమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పవారీచే వేలకునేలు
జ్యోతిర్మతాపత్రములు పొందియున్నది
తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువు పోట్ల
కాపును. పార్శ్వపునొప్పుల బారడోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. బెంటుకుల భేదించును.
బాపుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును.
మరకను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట వట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విచేశము
అతో గూడ వాడుచున్నారు.

ఆమృతాంజనము అన్ని నిధములకు
నొప్పులకు నంజీవివంటిది.
పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నవా సీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండవలసినది.
ఆమృతాంజనం డిపో
6, 7 రంబు శెట్టిపేడి, మృదాన
శ్రీ
109, ప్రేరిరోడ్డు, ఫోర్టు, బొంబాయి

ఆంధ్ర యన్యురెస్ట్ర కంపెనీ లిమిటెడ్, మేనేజింగ్ డైరెక్టరుగారికి-బందరు.
అయ్యో, మాతమ్మకు గుండు సత్యనారాయణమూర్తి సకటుంబముగ
గడచిన శ్రీరామవసుధి సకటుంబముగ భద్రాచల యాత్రకు వెళ్లి వైవశేషమున అ
చట కలరాతగిలి ఆకస్మికముగ కాలధర్మము పొందెను. అతని మరణపు రిపోర్టు
క్లయినుఫారములు పూర్తిచేయించి పంపగానే మీరెట్టి ఆక్షేపణ కాలయాపన చేయ
కుండా అతని ౬62 నెంబరు పట్టాకాలాత్ భీమామొత్తము రు ౩000/-లు వెంటనే
అతని భార్యకు అంద చేసినందులకు మేమెంతయు కృతజ్ఞులము.
చి త్తగింపును. ఇట్లు విధేయులు.
బందరు }
29.8.28 } (సం) గుండు వెంకటలింగం వ్రాలు
(సం) గుండు మృత్యుం జయుడు వ్రాలు

అపూర్వ భీమా సౌకర్యములు
మాతనముగ ప్రవేశ పెట్టబడినది
1 క్రియ భీమాలు
2 శాశ్వత లింగ వైకల్య నదు
పా య ము (Permanent
disability benefit)
వివరములను మాకు వ్రాసి కనుగొనుడు.
కార్యదర్శి,
ఆంధ్ర యన్యురెస్ట్ర కంపెనీ
లిమిటెడ్,
మచిలీపట్టణము

ప్రశ్న
భవిష్యత్తును గురించిన రీ క్రక్కులకు ఇడలు
వ్రాయుటకు రు 1-0-0 నై క్రతక్రక్కుకు
0-4-0 క్రక్కు వ్రాయకాలమున తెలిపవలెను.
గాంధీ జ్యోతిషనిలయం, తిరుత్తణి.
వ్రకటన (2046)
కోగులు స్వయముగ వచ్చిగాని, బాలుబాల్యరాగాని
కోగలక్షణములను తెలుపుచు చేసినచో కోగవ్యభావము
పుచ్చుకొనవలసిన మందు, వధ్యము, వగైరాలు వివరముగ
పులిరముగ వ్రాసి పంపవలెను. (నం 2)
డాక్టరు శ్రీరాధ కృష్ణమూర్తి శాస్త్రి, బెజవాడ.

మాతో లావాదేవి చేసినవారందరు తృప్తిని,
ఆనందమును జెందియున్నారను విషయమును గమనింపుడు

అందమైన శ్రేణులు, కంచములు, తట్టులు
విగ్రహములు మున్నగునవి అప్పటమైన వెండితో
తయారుచేయబడి విక్రయమునకు సిద్ధముగా
నుంచబడియున్నవి. హాజరులోలేనివి ఆర్డరిచ్చిన
త్వరలో తయారుచేసి యివ్వబడును. సీమవెండికి
పూచీ నియ్యబడును.
కోటా మునిరత్నం శెట్టి
అందు నన్ను,
వజ్రములు, రత్నములు, బంగారు వెండినగల వర్తకులు, 217, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

గమనింపుడు! గమనింపుడు!
శంకరనారాయణ ఆండు కో,
బె జి వా డ్
బుక్ సెల్లర్లు, పబ్లిషర్లు అందు కమిషన్ వీజంటున్న
ఆంధ్రప్రదేశ్ గ్రంథనిలయము, పురాణగ్రంథమాలిక
పాడుగంటి రాజారావు అండ్ బ్రదర్స్ (పాశ్చి) మున్నగు
గ్రంథప్రచురణాలయములకును, ఆంధ్రాయుర్వేద విశేషము
పితాపురమునకును, సోబు వీజంటు. అనేక యోగ్యతాపత్ర
ములః బడిన అమోఘముగ 'కలరా'మందు కల సీసా 1-కి
రూ. 1 మాత్రమే, పూర్తికాట్టలగు నలయువారు ఒక అడా
లెళ్ల పంపిన బడియగలరు.
1. సగుణోపాసన, సిద్ధుణోపాసన రు. 0-3-0
2. జీవన్ముక్తి, విజేహముక్తి రు. 0-4-0
3. దైవబలము (భక్తిప్రధానముగవిన్న వధ్యకావ్యము) రు. 0-6-0
(ఈపుస్తకములుకావలసినవారు ఈక్రిందిచిరునామాకువ్రాయవలె
అవ్వారి సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి
కొప్పులకు, కచ్చికుగోదావరిజిల్లా

జర్నలు రాజ్యత్వము

ఈ క్రింది విషయముల చదువులవలన విశాఖామహాసంఘమునకు ముఖ్యకార్యకర్తల జర్నలీవారికిగల సామ్రాజ్యత్వము యెట్టిదాగునో పాఠకముచేతయులకు తెలుపడగలదు. సంగ్రామసమయమున మనదేశీయులలో నైతము పెక్కుండు జర్నలీవారి విజయమునే ఆశించుచు వచ్చియుంటున్నాము. 'క్రాంతికంఠ' ప్రాత్ర యొక్క రోజునకునట్లు ఆంగ్లేయులకు బదులుగా జర్నలీవారు ప్రభువులగుచో త్రవ్వకముచేయుచు దుర్భ్రముచేసి కాని విదేశీయుల వ్యవస్థలను మనలకు పీల్చి పిప్పిచేయుటయే సిద్ధించును. కాని యెన్నటికిని ఉద్ధరింపదు.

సంగ్రామమునకు పూర్వము జర్నలు క్రింద విశాఖామహాసంఘమున 208780 చదరపుమైళ్ల ప్రదేశముండెను. యూరపుఖండములో ఆస్త్రియా హంగరీ, రష్యా ప్రభుత్వములు తప్ప మిగిలిన యితర ప్రభుత్వముల కిందను ఇతర విస్తీర్ణ ప్రదేశము లోబడి యుండలేదు. జర్నలీ సామ్రాజ్యవత్కమునకు లోబడి యూరపుఖండమునకు 7 కోట్ల జనులును, అన్యఖండములలో 140 లక్షల జనులును, 10 లక్షల చదరపుమైళ్ల ప్రదేశమును లోబడి యుండుట సంభవించెను. జర్నలీవారి కింతటితో తృప్తిపొందక ప్రపంచమంతయు కబళించ జూచిరి. యూరపుఖండములో బోర్నూ, స్పెయిన్, ఫ్రాంసులో కొంతభాగము బ్రిటిషు దీవులు, రష్యాలో కొంతభాగము తప్ప మిగిలిన దంతయు వారు లోబరచుకొన కాంక్షించిరి. యూరపుఖండముయొక్క 8872000 చదరపుమైళ్ల విస్తీర్ణ ప్రదేశములో 1196000 చదరపుమైళ్ల ప్రదేశమును యూరపుఖండమునందలి 46400000 జనులలో 27 కోట్ల జనులును వారి కింద లోబడియుండవలయు ననియే వారి ముఖ్యోద్దేశము. బ్రిటిష్ రాయా, ఫ్రెంచ్ రాయా తప్ప దక్షిణ అమెరికాలో మిగిలిన ప్రదేశములంతయు వారి కింద లోబడియుండవలయుననియే వారు కాంక్షించిరి. దక్షిణ అమెరికాయొక్క 7570000 చదరపుమైళ్ల విస్తీర్ణములో 74 లక్షల చదరపుమైళ్ల ప్రదేశమును, 55779000 జనులలో 55421200 జనులను వారికి లోబడియుండవలయునని జూచుట ఎంతటి వెట్టితనమో యూహించుము!

ఆస్త్రియా ఖండముయొక్క 11622000 చదరపుమైళ్ల విస్తీర్ణములో 6840000 చదరపుమైళ్ల ప్రదేశమును వారు లోబరచుకొని మిగిలిన 50 లక్షల చదరపుమైళ్ల ప్రదేశమును సోదర దేశీయులకు వదిలి పెట్టవలయునని వారి అభిప్రాయము. ఆస్త్రియాలో వారు లోబరచుకొన నుద్దేశించిన భూభాగమునందలి జనసంఖ్య 8,50,00,000 అని యూహించునచో వారు లోబరచుకొన నభిలషించినది రష్యాలో తుదకు స్థానము, ఇండియా, చీనా, వ్యాపారబీర్మ, పర్షియా ఆఫ్ఘనిస్తాను మొదలగునవి మాత్రమే దీని మొత్తము విస్తీర్ణము 5862 వేల చదరపుమైళ్లు మాత్రమే! దీనియందలి కనీససంఖ్య 775 కోట్లు. అంతేగాక డచ్చి ఈస్టు ఇండిన్ కూడా వీరు జయింప నభిలషించిరి. దీని విస్తీర్ణము 785000 చదరపు మైళ్లు. జనసంఖ్య 4,80,00,000.

ఆస్త్రిలియా యంతటిని జయించి స్వాధీన కాలముకొన వలయుననియే వారి కోరిక. ఆస్త్రిలియా యొక్క మొత్తము విస్తీర్ణము 2974581 చ మైళ్లు జనసంఖ్య 50 లక్షలు.

ఈ తర ఆమెరికాలో జర్నలీవారు ప్రకృతమున జయించి స్వాధీనకాలముకొన నుద్దేశించిన ప్రదేశములు కూడా సెంట్రల్ అమెరికా కనడా మాత్రమే వీనియందలి జనసంఖ్య 185 లక్షలు. వీని మొత్తము విస్తీర్ణము యూరపు ఖండము నందలి జర్నలీ సామ్రాజ్యముయొక్క మొత్తము విస్తీర్ణమునకు 18 రెట్లు అధికముగా నుండుట యథార్థము.

మాచిలిరా! జర్నలీవారు భూగోళమును లోబరచుకొన దలచిన ప్రదేశములయొక్క విస్తీర్ణము 2.90 లక్షల చదరపుమైళ్లు. ప్రపంచములో నిది సగమునకు మించియుండునని పాఠకులు గ్రహించగోరెద. భూగోళార్థ భాగమును తనవీడికలుగుండుకొనవలయునని కెయిజరు యెంచుట ఎంతటి వెట్టితనమో యూహించుము. మానవాళియంతటితో ముప్పాతిక వంతు అనగా 124,500,000 జనులు తనకు బహుజనాలై యుండవలయుననియే కాబోలు పాపమా చక్రవర్తి తలంపు.

జర్నలీవారు ప్రకృతమున గావచ్చును ఇకనూరు సంవత్సరములైనను సామ్రాజ్యము స్థిరముగ సాపింపబడిన మీదట యే నైతము స్టేబులుగూడా క్రమముగా లోబలముకొన వలయు ననియే వారి తలంపు. నిజమునకు అమెరికనులును మిశ్ర ముండలియు నేకీభవించి జర్నలీ వారిని యోడింపవలసిన జర్నలీ వారి యభిప్రాయముచేరుట సంభవించెడిదేమో యున్న నైతము స్టేబులుగూడా వారు లోబలముకొన గలిగిన భూగోళ మంతటి లో 100 కి 70 వంతును 145 కోట్ల జనులును వారి కిందయుండుట సంభవించును.

ట్రాజ్జీ అను చక్రవర్తి కాలమున మహాస్తవ స్థితి యందున్నట్టి లోమక సామ్రాజ్యమునకు నైతము లోబడిన భూభాగముయొక్క మొత్తము విస్తీర్ణము 1971 వేలచదరపు

మైళ్లును జనసంఖ్య 10 కోట్లు మాత్రముగనే యుండెను. జర్నలీవారు స్థాపింప దలచిన సామ్రాజ్యమును ప్రాచీన సామ్రాజ్యముతో భోల్నికాచిన వాస్తవికతాంతరమును ననుట తధ్యము. విశ్వవిఖ్యాతి కెక్కిన అల్లెగూడర్ చక్రవర్తి నైతము జయించిలో బలముకొన గల్గినది 2,170000 చదరపుమైళ్ల ప్రదేశము మాత్రమే.

రాయబారియగు గెరార్డుగారి 'ఫెర్టు ఫెస్టివల్ కెయిజు' అను గ్రంథములో 16-వ పేజీయందీనిధముగా వ్రాయబడియున్నది. "అల్లెగూడర్ డి గ్రేట్, జాలియన్ సీజర్, థియోడర్ డి సెకండ్, ఫ్రెజిర్ డి గ్రేట్, సెహాలియన్" అను మహావీరు లైదుగురు బాల్కనునుండియు వారు అవర్ణ ప్రాయములుగానుండి సమ్మోహింప జేయగల్గిరి. వీరైదుగురు సామ్రాజ్యముల స్థాపింపజూచిరేగాని సేనమాత్రము ప్రపంచ మంతటిని నా యాఖండబలముచే జర్నలీ సామ్రాజ్యమునకు లోబరచుటకు జేయగలుగుదుననుట నిశ్చయము" అని కెయిజు చెప్పి యుండెను.

కెయిజరు తన మహోద్ధిష్ట మీదే వ్యక్తమైనదలచి తనకనుకూలమున ప్రభుత్వ సాయమునకును దెక్కండ హురాగ్రేసరులను ధనాధ్యులను వివిధోపాయముల బాబట్టి అనేక ఘనకార్యముల నిర్వహించ నియోగించెను. హార్డ్ డెస్క్ అనునతడు చెప్పినదేమనగా "ఆస్త్రిలియాలో వారు 80 వేల యశ్వముల భూమి సమస్త హక్కులతో ప్రసాదించుటయేగాక ఒకానొక ధనాధారమునండి 150 వేల పానులను వ్యాపారనిర్వహణార్థము చేబడులుగానిచ్చెదనని వాగ్దానముచేసియుండెను. కెనడాను వ్యాపారవిషయే లోబలముకొనదలచి పండ్లెండుగురు సభ్యులతో కూడుకొనిన నొక సంఘము నేర్పరచెను. జర్నలీ చక్రవర్తికి చిరకాలమునుండి హిందూదేశమును ముఖ్యముగా జయించి తీరవలయునను గొప్పకోరిక యుండెను. ఒకానొక సమయమున చక్రవర్తి చెప్పిన దేమనగా హిందూదేశమును బ్రిటిష్ వారు ఆక్రమించుకొని పరిపాలించుచున్నారేగాని సంపూర్ణ హక్కులతో యధేచ్ఛగ పరిపాలింపగలుగుటలేదు. మనము హిందూదేశమును ఆక్రమించుకొనుటయేగాక దానిని సంపూర్ణముగా లోబరచుకొని బ్రిటిష్ పరిపాలనమున స్వదేశ ప్రభువులు సంగ్రహించి సమకూర్చుకొనుమనెడిన ధనరాసులతో మాతృదేశమున జర్నలీలో కనకవర్షమును వర్షింపజేయవలెనా? సంపన్నములగు సమస్తదేశములలోను జర్నలీ సామ్రాజ్యవత్కము నిరంతరము తాండవనూడవలసినదే!

ఈ వైవాక్యములుచెప్పిన హార్డ్ డెస్క్ అను నతడు జర్నలీలో బాధ్యతగలిగినట్టి గొప్ప ఉత్సాహవర్తకుడు ప్రపంచమంతటిని కబళింపనెంచి 1912 సం. కెయిజరు చక్రవర్తి యేర్పలచిన రహస్యసంఘసభ్యులలో నితడొకడని గ్రహించవలసి. డైరెక్టర్ మాత్రమేగాక మితికొందరు జర్నలీ ప్రముఖులు నుడివినవాక్యములు వైవిధ్యములనే సమర్థించగలవుకాని వ్యాసవిస్త్ర భీతిచే వానిని వ్రాయవలయునలెదు. ఈ వ్యాసము 'నేమనలో బాగ్రఫీ మాగ్రైడ్' అను పత్రికా రాజము నుండి సంగ్రహపఱుకబడినది.

సింగంపల్లి వెంకటాద్రి

తా.బి. 28-9-28

ఒక దుర్మరణము

నిడదవోలు శ్రీ వెంకట 25:—ఈనెల 24 తేదీని నిడదవోలునందు రైల్వేస్టేషన్ రోడ్డుమీద 40 ఏడవయ్యగల కొండ స్వామి అను లింగాయతు రాత్రి 11-80 గం. చచ్చిపడియుండుట కనుగొనబడెను. ఆ సమయ తపాలా ఆఫీసునకు చేరువగ నున్నది. కొండస్వామి అను నాతడు తెలుగునందు సాహిత్యము కలవాడును. గాయకుడునైయుండెను. ఇతడు తెలుగుగ్రంథములకు రచించెను. అందు విశేషముగా పాటలకు సంబంధించిన గ్రంథములు కలవు.

(ఒక విశేషి)

దేవనగిరి పరిస్థితులు

మైసూరు ప్రభుత్వచక్రవర్తి

హిందూమహమ్మదీయ సంఘములయల కలిసియుక సభను యీనెల 28 తేదీని గావించిరి. అందుకొందరు దుర్మార్గులు గావించిన దౌర్జన్యములు ఖండింపబడెను. ఈరెండుసంఘములవారు విశమత్వముతో మెలగవలసిన ఎచ్చరింపబడెను. గణపతి విగ్రహము నుత్సవముతో హిందువులు తీసికొని పోవుటకు మహమ్మదీయు లంగీకరించిరి. ఈనెల 24 తేదీని గణపతి యూరేగింపు జరిగెను. మనీషపద్ అబ్దుల్ అజీజ్ పాపాబుగారు గణపతికి పువ్వులను సమర్పించిరి. పట్టణమంతయు కాంతియుతముగ నున్నది. అంగదులన్నియు తెరువబడెను. స్వవహారములయల మామూలుగా జరుగుచున్నది. ప్రత్యేక పోలీసు పహరా జరుగుచునే యున్నది.

మద్రాసు అండ్ సదరన్ మరాటా రైల్వేకంపెనీ లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో రిజిస్టర్డ్ కంపెనీ చేయబడినది)

నోటీసు

[71]

బ్రాడ్ గేజ్ లైనుమీద పోవు బండ్ల రాకపోకలందు 1-10-28 తేదీనుండి చేయబడబోవు ఈదిగువ తెలుపబడిన మార్పులను గమనింపును.

మెయిన్ లైను బండ్ల రాకపోకలు

సెం 1 రు కలకత్తా మెయిలు మద్రాసునుండి రాత్రి 8 గంటలకు బదులు 8 గం. 30 నిమిషములకు బయలుదేరును.

సెం 2 రు కలకత్తా మెయిలు మద్రాసు ఉదయం 8 గంటలకు బదులు 7 గంటలకు చేరును.

ఈబండ్లు పాశ్చిమద్ద ఆగవు.

సెం 1, 2 రుల కలకత్తా మెయిలులో సహా పోవుచున్నట్టి డ్రెయింగుకార్లు మద్రాసు, గూడూరు వైపునకు సుప్రస తీసికేయబడును.

సెం 7 రు బెంగళూరు మెయిలు మద్రాసునుండి రాత్రి 8 గం. 40 నిమిషములకు బదులు 8 గం. 45 నిమిషములకు బయలుదేరి బెంగళూరు ప్రస్తుత ప్రకారమే ఉదయం 6 గం. 50 నిమిషములకు చేరును.

సెం 19 రు ప్యాసంజరు మద్రాసునుండి రాత్రి 9 గం. 25 నిమిషములకు బదులు 9 గం. 40 నిమిషములకు బయలుదేరి బెంగళూరు ఉదయం 10 గం. 30 నిమిషములకు చేరును.

నార్త్ ఈస్టు లైను లోకల్ సర్వీస్

గుమ్మడిపూడికి పోవు సెం 59 రు లోకల్ ప్యాసంజరు రాయపురమునుండి ఉదయం 5 గం. 20 నిమిషములకు బయలుదేరుటకు బదులు మద్రాసు వీధినుండి 5 గం. 10 నిమిషములకు బయలుదేరును.

సెం 196 రు లోకల్ ప్యాసంజరు ఆరంభాకంనుండి ఉదయం 10 గంటలకు బయలుదేరుటకు బదులు 9 గం. 45 నిమిషములకు బయలుదేరును.

సెం 27 రు లోకల్ ప్యాసంజరు గూడూరునుండి ఉదయం 6 గం. 50 నిమిషములకు బదులు 6 గం. 45 నిమిషములకు బయలుదేరును.

సెం 121 లోకల్ ప్యాసంజరు బ్రెటగుంటనుండి ఉదయం 7 గంటలకు బయలుదేరుటకు బదులు 6 గం. 45 నిమిషములకు బయలుదేరును.

లోకల్ ప్రియన్ సర్వీస్

సాత్ వెస్టు లైను

సెం 100 రు లోకల్ ప్యాసంజరు తిరువళ్ళూరునుండి రాత్రి 7 గం. 35 నిమిషములకు బయలుదేరుటకు బదులు సాయంత్రం 6 గం. 30 నిమిషములకు బయలుదేరును.

సెం 76 రు ప్యాసంజరు ఆవడినుండి సాయంత్రం 5 గం. 30 నిమిషములకు బయలుదేరుటకు బదులు 6 గంటలకు బయలుదేరును.

ప్రస్తుతము ఏర్పాటు చేయబడిన సెం 116 రు లోకల్ రాయపురమునుండి ఉదయం 4 గం. 55 నిమిషములకు బయలుదేరి వీధికి 5 గం. 1 నిమిషమునకు చేరును.

సెం 129 రు లోకల్ ప్యాసంజరు మద్రాసు నెల్లూరు నుండి రాత్రి 9 గం. 35 నిమిషములకు బదులు 8 గం. 20 నిమిషములకు బయలుదేరి రాయపురము రాత్రి 10 గం. 2 నిమిషములకు చేరుటకు బదులు 8 గం. 40 నిమిషములకు చేరును.

కలరామాత్రలు

డచ్చి 1-కి 12 మాత్రలు. వెల రు. 0-6-0

ఈ కలరామాత్రలు లోపల ఇమిడిన వెంటనే విషపురుగుల జంప ప్రారంభించి వాంతిభేదల తగ్గించి మాత్రముల వదిలించి నాడికి పుష్టికలుగజేయును. తగిలిన వెంటనే మందును తినుట అవశ్యకము. కలరా యున్నచోట నీటిని కాచి త్రాగుట యుక్తము.

అమ్మకాంజనం డిప్, బొంకాయం = మదరాసు.

పోలీసు అధికారులకు వెట్టిన్
దరఖాస్తునకు నకల్ల నడుగుట
కధికారము గలదా

శ్రీశైలిశ్రీశ్రీ
హైకోర్టు

పోలీసు అధికారులకు ఫిర్యాదు చేయుచు (వాసి నబాబు సాక్ష్యపట్టము ప్రకారము పట్టిక దాఖ్యమెంటు అగునా, పద రు బాబునకు నకల్ల నిప్పించవలసినదని కోరుట కితిరుల కధికార ము గలదా యను విషయముల గురించి హైకోర్టు లో శ్రావ్యము యూర్తి నీ. వి. కు మా క స్వామి కామ్రొగారు నిన్న నోకేశులలో తీర్పుచెప్పిరి.

అసలుకేసు విషయము లిది. మాల్దేలో (చెన్నపురి) శ్రీనివాసస్వామి దేవాలయముగలదు. సరసింహులు చెట్టి అను నతడును మరికొందరను, సరసి దేవాలయము లోపలికి బలవం తముగా ప్రవేశించుటకు ప్రయత్నించుచున్నారని దేవాలయ స్వామి కర్తలకు తెలియవచ్చెను. ధర్మకర్తల తీర్పు విషయమును వెంటనే పోలీసుకమిషనరునకు తెలిపి వారలు (ప్రవేశపకుండ చేయుటకు తగిన బండ్లబండ్లు నొసగ వలసినదనియు వారిని మందలింప వలసినదనియు) గోరుచు నోక బాబు (వాసెను. అందుపైన విషయమును విచారించుటకు గాను పోలీసు కమిషనరొక పబ్లికప్రోక్టరును పంపెను. పబ్లికప్రోక్టరు నెల్లి విచారించి వచ్చి తానుచూచినట్లైన విషయములను కమిషనరునకు తెలిపెను. పోలీసుబండ్లబండ్లు నొసగ నపునరము లేదని కమిషనరు రందుపై నిర్ణయించెను.

అందుపైన, సరసి సరసింహులుచెట్టి, ధర్మకర్తలవాసిన బాబునకు నకలునిప్పించవలసినదని కమిషనరునకు దరఖాస్తు చేసెను. కమిషనరు అందుకంగీకరింపక నిరాకరించెను. కోర్టు వారుగాని, అధికారముగల ఇతర అధికారులుగాని ఉత్తరువు చేసినపుడుకప్ప పోలీసువారు తమ వద్దగల పత్రములను గాని వారినికల్లగాని ఇతరులకివ్వరాదని 454 సెక్షను (పోలీసునిబంధన) చెబుచున్నది. ఈ సెక్షను క్రింద పదరు పత్రమునకునకలు నిప్పించవలసినదిగా కమిషనరునకు ఉత్తరువు చేయవలసినదని సరసింహులు చెట్టి హైకోర్టులో నీ తెలిపినను తెచ్చెను.

శ్రావ్యము యూర్తి కమిషనరు స్వామి కామ్రొగారి రిపిటిషనును విచారించిరి. మొదట వాయిదాను కమిషనరు పోజరుగాలేదు. అంతరుపై శ్రావ్యము యూర్తి రిపిటిషనుకు యొక్క కోరిక ప్రకారము ఉత్తరువు చేసెను. కాని పిమ్మట పోలీసు కమిషనరు యొక్క ఉత్తరువుకు రద్దు చేయవలసినదని రిపిటిషనును చేసెను. శ్రావ్యము యూర్తి అందు కంగీకరించి, మిగిలినవిషయములను రద్దుచేసి, సరసింహులు చెట్టియొక్క రిపిటిషనును అన్వేషింప నర్హులబట్టి విచారించుట కి దినమున వాయిదా చేసిరి.

కె. ఎన్. జయరామయ్యగారు రిపిటిషనుకు తరపున ఈ జర్రై ధర్మకర్తల కమిషనరునకు (వాసి నబాబులెవి డెన్ను ఆప్టు ప్రకారము పట్టిక దాఖ్యమెంటు అగుననియు, అందుచే దానికి నకలు నడుగుట కు రిపిటిషనునకు హక్కుగలదనియు) వాదించిరి.

కె. పి. ఎం. మినహుగాడు ప్రభుత్వము తరపున ప్రతిపూలముగ వాదించిరి.

శ్రావ్యము యూర్తి కుదకు తీర్పుచెప్పెను పోలీసువారికి (వాసి నబాబులు, పట్టిక దాఖ్యమెంటు కాదనియు) ప్రస్తుత సందర్భమున, ధర్మకర్తల తీర్పుపై వెలిపినను విభిన్నము చర్యను దీసుకొనక పోవుటచేతను పోలీసు బంధుబంధు నొసగుటయో కాదాయను విచారణ కమిషనరు పరిపాలనా వ్యవహారములకు మాత్రమే సంబంధించినదగుటచే ఎదిడెను ఆప్టుక్రింద రుదనియు అందుచే నకలును గోరుటకు వారికధికారము లేదనియు శ్రావ్యము యూర్తి అభిప్రాయ పడెను. దరఖాస్తును కొట్టివేసెను.

అ. భా. కాంగ్రెసు సంఘ సభ

ఆగ్టోబరు 15, 16, 17 తేదీలుందు కలకత్తాలో

అసమావేశము, నెప్టెం, 22:—అ. భా. కాంగ్రెసు సంఘ సమావేశమయ్యెను యిట్లు ప్రకటించుచున్నాడు:— ఆగ్టోబరు 15, 16, 17 తేదీలుందు కలకత్తాలో అ. భా. కాంగ్రెసు సంఘ సభ జరుపుటకు అధ్యక్షులు నిర్ణయించిరి. పరియగు సమయము, స్థలము మున్నుండే ప్రకటింపబడును. భారత స్వాతంత్ర్యసమితివారు గూడ ఆసయమునందే కలకత్తాలో సమావేశమై తమ కార్యక్రమమును నిర్ణయించెదరు. (ఫ్రీ ప్రెస్)

4875

ఎక్కడ ఉన్న ప్రదేశములకు తగినట్లుగా ప్రత్యేకముగా ప్యాక్ చేయబడెను

నిర్మలమైనది. త్వరలో శుభ్రమొనర్చును. ఉపయోగించువారల ఖర్చును తగ్గించి ఆరోగ్యమును కాపాడును. అన్ని విధములనుపయోగించుటకు శ్రేష్ఠమైనది. గుడ్ విక్స్ మాంచెస్టరు ఇంగ్లాడువారిచేతయూరైనది "విప్" "పోటెంసో" "వైట్" "హి" "పానీటాయి" "లెట్" "సోఫు" "మెన్" "గ్రామ్" టాయిలెట్ సోపుకధికారులు.

ఆర్. ప్రెస్. డబ్ల్యూ. బ్రూక్ పోస్టుబాక్సు నెం 875, బొంబాయి

ఉపాధ్యాయ పండితపరిషత్తు

రాజమహేంద్రవరము 23-9-28

ఈ తరీఫుత్తు స్థాపించి మూరొక సంవత్సరమే యైనను నేటికిందు సభ్యులైన పండితులయొక్కయు మున్దీలయొక్కయు సంఖ్య 198 నివరము.

గంజాం జిల్లా 22, విశాఖపట్టణము 42, తూర్పుగోదావరి 85, పడమటి గోదావరి 27, కృష్ణ 10, గంటూరు 12, నెల్లూరు 12, చిత్తూరు 9, అనంతపురము 9, కర్నూలు 5, బళ్లారి 6, కడప 2, మదరాసు సిటి 1, గౌరవార్ధ సభ్యులు 6.

కడప జిల్లాలో 4 హైస్కూలు, 5 మిడిల్ స్కూలులను గలవు. అందు 16 గురు పండితులు బంధురని యూహించినను సభ్యులైనవారి సంఖ్య యత్యల్పము. మిటియు బల్లారిజిల్లాలో 11, కర్నూలు జిల్లాలో 16, అనంతపురము జిల్లాలో 11 ను, పండితులున్న పాఠశాలలున్నవి. దానినిబట్టి చూడగా తేరిన సభ్యుల సంఖ్య తక్కువగానే యున్నది. ఇక నెల్లూరు జిల్లాలో 21 పాఠశాలలుండగా ఇందు తేరినవారు 12 గురునియు గంటూరు జిల్లాలో 98 ఉండగా సభ్యులైనవారు 12 గురునియు కృష్ణ జిల్లాలో 25 ఉండగా తేరినవారు పదిమందియనియు చెబువలసినవైనందుకు విచారముచున్నది.

10-5-28 తేదీని విషయసగరమున జరిగిన 9 వ తీర్మానము ప్రకారము 9-9-28 తేదీని రాజమహేంద్రవరమున జరిగిన కార్యనిర్వాహకసభలో విద్యాభ్యాసముంత్రిగారివద్దకు డైరెక్టరు వారియొద్దకు ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయాధికారుల వద్దకు జిల్లాబోర్డులు మునిసిపాలిటీలు ప్రయవేటు పాఠశాలలు మున్నగువానియధికారుల వద్దకు ను పంపుములను బంపి పండితులయొక్కయు మున్దీలయొక్కయు గవ్వములను భేతభాషావలనీయు గ్రంథాలు విషయమును నివేదించవలసినదని తీర్మానింపబడినది.

దాని ప్రకార మిప్పుడు అన్ని జిల్లాలలోను అందుక, దగిన యుపసంఘసభ్యులను నిర్ణయించుచున్నాము. ఆయా యధికారులందరికిని ఆగ్టోబరు కడపటివారములోగాని నవంబరు మొదటి వారములోగాని యవకాశమియవలసినదని విజ్ఞాపనపత్రము లంపుచున్నాము.

కావున ఆయామండలములలోని పాఠశాలకళాశాలా పండితులు, మున్దీలు, పరిషదుద్దేశములను విశాలపద్యములతో జిత్తిగించి పండితబాలియొక్కయు సలహాకాంధ్రాది భాషలయొక్కయు నభివృద్ధికై యేర్పడిన యీవరికత్తునందు సభ్యులై యొకగ్రీవముగా ఈయద్యమహానక దోడ్పడుదురుగాక యని ప్రార్థించుచున్నాము.

విద్యాన్ వారణాసి సూర్యనారాయణశాస్త్రి, కార్యదర్శి.

నాగాయలంక (దివి తాలూకా)

శ్రీ గోపాలకృష్ణ గ్రంథాలయము

ది 16-9-28 విభవసంవత్సర భాద్రపద శుక్ర ౩ ఆదివారం సాయంత్రము 6 గంటలకు గ్రామములయొక్క ప్రాధ్వారా మువల్ల బ్రా శ్రీ కొరడు నరసింహారావుపంతులుగారి ఆధ్వర్యముక్రింద శ్రీ గోపాలకృష్ణ గ్రంథాలయము స్థాపింపబడెను. గ్రంథాలయ భవనమున విభవ సం: భాద్రపద శుక్ర 4 సోమ వారంనాడు ఉదయమున శ్రీ విఘ్నేశ్వరనివ్రాజ జరిగినది. ఆ సాయంత్రము సుత్రాజిత్తుయొక్క కథ చదువబడెను. పిదప గ్రంథాలయముయొక్క సంఘసభ ముగిలినది. తలకిల హనుమయ్యచాదరిగారి అధ్యక్షతక్రింద జరువబడెను. సభా భవనము అనేకమంది పెద్దలచే ఆలంకరింపబడినది. ఈ గ్రంథాలయమునకు ముగిలినది. తలకిల హనుమయ్యచాదరిగారి అధ్యక్షతగను ముగిలినది. తలకిల పిచ్చయ్యచాదరిగారు కార్యదర్శి గను డాక్టరు బ్రా శ్రీ, కొరడు తిరుమలరావుగారిని సహాయ కార్యదర్శిగను యొన్నకొనిరి.

(విరాళములు)

తలకిల హనుమయ్యచాదరిగారు	రు	118
తలకిల పిచ్చయ్యచాదరిగారు		116
ఈ ఆచార్యచాదరిగారు		50
ఈ వెంకటస్వామిచాదరిగారు		50
కొరడు నరసింహారావుపంతులుగారు		50
తలకిల శివరామయ్యచాదరిగారు		25
ఉచ్చలూరి వెంకట శివరామయ్యపంతులుగారు		25

ఈ ప్రై మహానీయులు పదరు ప్రకారం విరాళములు వేసియున్నారు. ఇంతవరకు ఈ గ్రంథాలయమునకు మూడు రు 400-0-0 లు పుస్తకములునచ్చియున్నవి. కొంతమంది సహాయమువల్ల ఆంధ్ర దినపత్రిక, సమదర్శి, భారతి, కృష్ణాపత్రిక, పశ్యిపాధిని, కాపుపత్రికలు వచ్చుచున్నవి. తక్కిన మహానీయులుగూడా ఈ ఉద్యమమునందు దయయించి వారికత్తా సుసారముగ విరాళముల నొసంగవేడుచున్నాము.

సత్య హరిశ్చంద్రీయము

(5-వ కూర్పు) 1-0-0

సాత్రాజిటీయము (కౌంసారసము) 0-12-0

(శ్రీకవితాకళానిధి బలిశేషల్లి లక్ష్మీకాంత కవి)

చిత్ర మాధవ నాటకము

(Comedy of errors) 0-8-0

(వర్తకులకు కమీషను) సుబ్రహ్మణ్యభాగవతులు 12, పిలాతోపు మైలాపూరు, మహారాష్ట్ర

చెన్నపురి వ్యవసాయ శాఖ ప్రకటనము

పశువుల గత్తెమును భద్రపఱచుట

పశువుల గత్తెము వర్షమునందు ఏల కాపాడవలెను?

ఈ దినము ప్రాయమునది ఏల సోమా పర్వతలాళాలవా రిచ్చే ప్రయోగపరిచిన ప్రకటన ప్రకటనండి రీతియైన సారాంశము.

పాగుగ నుద్దిన పశువుల గత్తెము నీటిలో బాదించబడి నపుడు, కషాయమునంది నల్లని నీరు బయలుపడెను. సాధారణముగ యిట్టి నీరు కుట్టును, కుట్టిన పిదప, ఈస్థితిలో యెడత కాల్మయిన నిలువయుండును. ఈ నల్లటి నీటిని తగు మాత్రముగ త్రేలు గలపిన మొక్కలనుకూలముగ పెరుగుటకు కారణ హేతు వగును. ఈ యెరువునుండి నీటిలో కరిగెడు భాగములు వేరువ అదినపుడు, మిగిలిన కఠకగు పదార్థము చాలవరకు సారహీన మైయుండును. పశువుల గత్తెమున సారవంతము నిచ్చుకడతయు నీటను కరిగెడు స్వభావము కలది. మిగిలిన కఠకగు చెత్తను పొలమునకు వేసినపుడు, గుల్ల బాటువు, నీటిపీటవు గుణములనే వృద్ధిపెరుగుగాని, అది కట్టనంతవరకు పెరుగుట వెంటనేయుప యోగవదు అకారము రానీయబడు. ఈ కారణములవలన యెరువు నెప్పటికి ఎడవానలనంది 7. పాడవలయును. పొల మునకు వేయులోపల నీటివలన దీనిని సారహీనముగావండ క్రోధనహింపవలెను.

పశువుల గత్తెమున రయారచేసి భద్రపఱచు పద్ధతులలో దిది 'కొట్టు' శ్రేష్ఠమైనది. ఈ పద్ధతిని, కొట్టుమందు నేల భూమిట్టుమునకు రెండడుగులు లోతుగా నుండును; కొట్టుము ను పశువులు చువలకు, వరుండుటకు నీలగలిగి నికాలము గా యుండును. ప్రతిదినము, ఉదయమున పశువులను బయట తోలిన పిదప, వేడను సమయముగా నెరిపి బానిని లినగా మిగిలిన మేతతో కప్పవలయును. ఇద్విధమున మాత్రముకరయు చొప్పు చే పీల్చుటను. ఎరువు క్రమక్రమముగా పోగయి, పశువుల శ్రోక్కుడుచే అలువకును. మఱియు కొట్టుమునకు కప్పముం టుచలన, ఎరువు వర్ష మునుండియు, నూర్చుకడిమినుండియు చెలు పొందక భద్రముగ నుండును. గత్తెమును కాపాడు మఱియొక పద్ధతు పద్ధతియందు, నేలమీద, మాత్రమును పీల్చుటకు రెండు లేక మూడంగుళముల యెత్తుకు పొడిమన్న వేయవలయును. పూర్వముగ మాత్రముతో నిండుకొనిన పిదప యామన్నంతయు కప్పగలిగిన ఒక గోరియందు వేయవలెను. ఏ పద్ధతి యనుస రించినప్పటికి ఎరువుండిన గోరికి కప్పవేయుట ముఖ్యపరము; ఈ విషయమునుగూర్చి నిపుడుచేయబడిన వేర్వేరు పద్ధతుల పర్యవసాయశాఖవారిచే ప్రయోగపరిచిన పశువుల గత్తెము భద్ర పఱచుట; నిర్వహించుట అను 81 వ నంబరు ప్రకటన ప్రకట యందు వివేచింపబడినది. ఈ ప్రకటన చు ఒక అణా,

పశువులు

పాలెన్నిచ్చినది : కోయంబత్తూరిలో 28 ఆవుల మంద చేరి ఈ మాసమున 16,497 పానుల పాలు ఇచ్చినది : పగలున ఆవు వకటికి 161 పానులు యిచ్చెను. మంచి మిశ్రమ బాలియావు (నెం. 2.) పగలున దినమునకు 21½ పానులు పాలు యిచ్చుచున్నది : నెం 17 రెండవ తరము యావు పగలున దినమునకు 24.6 పానుల పాలు యిచ్చుచున్నది. పది రెండవ తరము యావులు పగలున దినమునకు 14 పానులు చొప్పున యిచ్చుచున్నవి. మందలో శ్రేష్ఠమైన యావు నెం. 188 పగలు న దినము వకటికి 29½ పానుల చొప్పున యిచ్చినది. కోయంబత్తూరు డైరీలో 778 పానుల మిగడనుంచి 421.9 పానుల వన్న తీయబడెను. వైసంది లేబడిన మిగడ నుండి 52.6 మాత్ర మే వన్న యిచ్చినపుడు పూర్వము మిగడ 100 కి 54.2 చొప్పున వన్న యిచ్చెను.

చింతలచేయందు 22 బంగోలు యావుల మంద, ఆవు వకటికి దినమునకు 18.6 పానుల పాలు యిచ్చెను. ఈ మంద యందు దినమునకు 15 పానులవైగా యిచ్చెను ఆవు 12 యా వువి. వీటిలో శ్రేష్ఠమైనది దినమునకు 20.6 పానుల చొప్పు న యిచ్చెను.

ఆవులు మాగుడు గడ్డితో మేవబడెను : విశేషముగ ఈ యావు లెల్లు పాలిచ్చుటనుబట్టి యాగడ్డి మేతకు యెంత లాభకరమో తెలియవచ్చును.

ఈ మాసమునకు సర్కారు ఆదేశముచే 82 ఆవులవల్ల 80 శతాంశ ప్రాతినిధ్యము.

జంతువైద్యశాఖవారిచే జరుపబడిన పని
పశువులలో కొడుకు పుండును మేహరోగము. మును జాడు, వైద్యుని రోగములనుంచి తాళబడిన బాధపడును. ఈ వ్యాధిని త్వరలోనే కనుగొని, చికిత్సచేయనియెడల, దీనిని ని ర్మూలించుట యసాధ్యము. సాధారణముగ యీ తెగులు మను జాలనొక రీతిగ ప్రబల విధమందు, ముక్కురంధ్రములు, కను రెప్పలు, జవనీంధ్రము, అసాన రంధ్రములు వెలుపలి భాగము ల చివరలు వ్యాధిగొనును.

ఈరోగము, ముందుగా కొంచము వాపునరే నూచిం చును : కొద్దిమాత్రముగా హాని గలిగినను ఆపుట వెంటనే రక్త మువచ్చును. ఇది వక్రగట్టిన పిదప చక్కగడదీసిన, ఒక గా యమేర్పడినప్పటికి ఇది యింకొక వక్రగట్టో నూసికొనిపోవు ను. ఈసమయమున సమీపముందున్న చర్మము దగ్గరకెక్కి పుం డు లోతుగా వ్యాపించును. వైద్యునివ నూచనలుగల వ్యాధి పశువులయందుకూడకర్దు. ఇది యీ రాజధానియందర పశువుల లో సామాన్యముగ ప్రబలిపోవును. పశువులందు కంటను, కొమ్ము యంతర్భాగమున ముఖ్యముగా ఈ తెగులుంటును : కొన్ని పశువులలో వేరె యితర భాగములందుకూడ యీ తెగులు కనుగొనబడినప్పటికి యీ స్థలములందు చాల యరుదుగ నుం డెను.

కొమ్ము యంతర్భాగమున తెగులుంటినపుడు వేర్వేరు పశువులందు వేర్వేరు చిహ్నములగుడెను. కొన్నిటియందు కొమ్ముగూడును; స్వల్పహానికి కొమ్ము మొదటికి విరిగిపోవును విరిగిన కొననుంచి కటిలియ, బుడిపిలు మొలచును. వీటిని మట్టి నంత మాత్రమునకే కట్టుకొనరును. కొన్ని పశువులందు కొమ్ము లూగులాడక మునుపే కొమ్ము మొదట గ్రంథ తెరిగిననే పరి మాణముచు పోవును. మరికొన్నిటియందు కొమ్ము మధ్య మునగాని మొదటగాని యల్లాడించి ఒత్తినపుడు, రక్తపు చా లుగల ద్రవము వెలువడును.

నేత్రములు తెగులు గొన్న పశువులలో కంటివారలను దుర్బాంసపు కండలు పెరుగును. ఈ కండ ముందొక చిన్న బలానీ గింజ పరిమాణమున యొండి కెద్దవత్తుడతోడనే పుండ యి నెత్తుకు వారును. ఈ భాగముందు దురద యెక్కువగా యుండుటచే, వెంతెన్న యెవ్వువైనను కంటిని రాసికొని దురదను తొలగింప ప్రయత్నించును. మఱిగింత కాల్మయిన పి దప ఈ దుర్బాంసము కనుగ్రుడ్డు నొత్తును. ఇంక కొంతకాల మైన పిదప కనుగ్రుడ్డు నాకముజేసి, ఈ కండ కనుగుంట యం తయు నిండుకొనును. బుట్టపప్పుడు విశేషముగ కన్నీరుగాడ్చు ను. ఈ నీరొకప్పుడు నెత్తురవెన్నె గలిగి చర్మముపై వారస పుడా ప్రాంతముకడయు తినివేయును.

తెగులుంటిన పశువులనుంచి పదాగము లెత్తి నూత్తుర ర్చనయందు పరిశీలించిన, ఇవి, ఈ తెగులు గొనిన ముజానం దుండు వానినలెనే పోలియుండును.

చెన్నపురి జంతు శాస్త్ర విశ్వవిద్యాలయముందు రో గలక్షణ శాస్త్రకండెతులకు ముగి రా1 రా1 శ్రీ వి. శ్రీష్టము 8 అయ్యరుగారిచే 1928 వ సం॥ మే 1 వ తేదీ లగాయతు 1928 వ సం॥ ఏప్రిల్ 1 వ తేదీ వరకు ఈయొక్క పుండుయను మేహరోగపు తెగులు 165 పశువులు, 9 గుడ్డులు, 1 మేక, 7 కుక్కలలో, అనగా మొత్తము 182 జంతువులందు కనుగొన బడెను.

ఈ తెగులు ముజానంబెక్కువ సంభవించునా లేక ప శువులందెక్కువ సంభవించునా యను తారతమ్యము విచారించు టకు, చెన్నపురి వైద్యవిశ్వవిద్యాలయ పరిశోధక భవనముందు పరిశీలించబడిన రోగుల సంఖ్యను, చెన్నపురి జంతు వైద్యవిశ్వ విద్యాలయ పరిశోధక భవనముందు ఈ వ్యాధిచే పీడింపబడిన పరిశీలనదిన జంతు సంఖ్యతో పోల్చిచూడ, ముజానందును ఈ రోగ మొకరికినే సంభవించునని తెలిసికొనబడినది.జంతువు లందును.

'గై' దొరగారిటీవల ఈ వ్యాధియందొనర్చిన పరిశోధ నలనను, ఈ తెగులు పుట్టుటకు శిశువనకు హేళులు స్వప్తము గుటచేతన, నూనపునందును, జంతు ప్రాణియందు తెలి. రాజ ధానితో వైద్యశాస్త్రమునకు నూత్తుదర్శని యందొక రీతిగ గానవచ్చుటచే, ఈ బాధ్యున్న ప్రతిప్రాణిని చెన్నపురి జం తు వైద్యశాఖవారి యవ్యోగములయొద్దకు గొనిపోయి, పెరిగె డు దుర్బాంసకండలను దీసివేయించి యావదార్థమును నూత్తు దర్శనియందు పరిశీలించి వారిప్పు సంభాష్యమైన సలహాను పుచ్చుకొనవలసినదని జనులందరకు చెలియజేయడమైనది.

WANTED.

Experienced Canvassers on a monthly salary of Rs. 40/- in the Districts of Bellary, Kurnool, Cocanada, Bezwada, Guntur, Rajamundry on guaranteed business for Sundry lines. None need apply who cannot give cash Security of Rs. 50/- Apply with one anna stamp for full particulars to:—
M. C. JAMBULINGAM,
2, Thambu Chetty Street, G. T. MADARS

త్వరపడుడు! త్వరపడుడు!! సతీపతికుతూహల రహస్యములు.

ఇట్టి గ్రంథ మిదివర కాంధ్రభాషలో వెలువడియుండ లేదు. ఇందు గృహస్థాశ్రమధర్మము, సతీపతుల్యోగ్య ప్రేమ తో వర్ణింపబడినవి, ప్రేమతత్వము, స్త్రీవాదులు, పురుష వాదులు, వాని ప్రవర్తనలు, వాకుల పాఠసమూహ, వాని యొక్క అభిప్రాయము, శయ్యాగృహసామగ్రిములు, వాని లక్షణములు, ఎట్టి సతీపతుల కెట్టి సంతానము గలుగునను విష యము, గర్భవిషయములు, గర్భ స్త్రీ లనుసరింపవలసిన విధు లు, గర్భవతుల యాశాగ్యానల్యోకతి, శిశురక్షణ, అర్థశోడం ద్రవైరములకు గల కారణములు, వానిని కవింపజేయు నుపా యములు, వారికుండవలసిన స్వేదనశక్తి, మున్నగు 280 విష యములతో, సందర్భాను సారముగల అఫ్టర్ బోక్, రైకాబ్బా తులు 25 తోను గజా 410 పేజీల పైబడిన సీమకాలికోశము చక్కని రైండతో విరాజిల్లుచున్నది. ప్రతిగృహస్థుడు తప్పక చదివెదే, తీరవలెను. కొద్దిప్రతులేగలవు.

పుస్తకము 1-3 రు 2-0-0. రెపాల ఖర్చు 7 అణాలు.
రెండుపుస్తకము లొకసారికొనువారికి రెపాలఖర్చు లేదు.
మా చిరునామా:—ఆర్యక్ బుక్ డిపో,
19 తాండవరాయ మొదలివిధి, తిరువల్కల్, మద్రాసు

వైజాం రైల్వేసమై

వైదరాబాదు, సెప్టెంబరు, 25:—సామాన్యమున రాయబారముచేసి సమాధానము కలుగునట్లుగా కార్మిక సంఘమువారు పనిచేయుటకై తీర్మానించుచు రి కేలమండి కార్మికలకు సభచేసిరి.

వి. వి. గారి విజ్ఞాపన

బరంపురం, సెప్టెంబరు 25:—ఆఖ్యభారత రైల్వే కార్మికసంఘాధ్యక్షులకు వి. వి. గారి వైజాం రైల్వే సమైక్యము గూర్చి యిట్లు విజ్ఞాపనచేయుచున్నాడు:—వైజాం రైల్వేసమైక్య విషయించుచున్నది. మూడువేల రె వందలమంది పనివాండ్లు సమైక్యమునాడు. కర్మాగారములలోని మొత్త ము కార్మికలసంఖ్యలో నూటికి 85 వంతు సమైక్యమునాడు. కార్మికలందరను తమ తమ సంఘాధ్యక్షుని యజ్ఞులను శిరసా వహించురు.

వైజాం గవర్న మెంటువారను బ్రిటిష్ రెసిడెంటు గారును యాదవయములో నిష్పాక్షికముగా నున్నందులకు వారికి నేను కృతజ్ఞుడను.

రైల్వే అధికారులు యాదవయములో కొంచెము నికాలభావమును దూరదృష్టిని విచక్షణా విశేషమున గమనరచి వ్యవహారములు సర్దుబాటు చేయగోరెదను.

ఈ కార్మిక సంఘమువారు సమాధానమునకు కావలె ననియే గోరుచున్నాడు. కాబట్టి వైజాంరాజ్యములోని క్రమఖ లను యితర ప్రాంతవాసులను యీ కార్మిక సంఘము యెడల ఆదరణాభిమానమును వహించగోరెదను. (ఫీ. (కె.)

వైసము కమిషనురాకకై

హర్తాలము

బొంబాయి సెప్టెంబరు 25:—బొంబాయి రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కమిటీ సభ నిన్న సాయంత్రము జరిగినది. సయి మను కమిటీవారు బొంబాయిలో అడుగుపెట్టిన రోజున అనగ అక్టోబరు 82 తేదీని హర్తాలము చేయక వారు విచారణ ప్రారం భించుటకై బొంబాయిలో మరొకము చేసిన నాటినుండి యు హర్తాలము ప్రారంభించవలయునని కొంద రభిప్రాయపడిరి.

సయిమును కమిషను బహిష్కార ప్రచార సంఘ ము వారి విషయమై బాగుగా ఆలోచించలేదు. గనుక ప్రస్తుతమీ విషయ చర్చ నిలిపియుండవలయునని తీర్మానించబడెను.

హర్తాలమునుగూర్చి ప్రచారము చేసి ఏర్పాట్లు చేయు టకై కాంగ్రెసు సంఘమువారు రు 500/లు మంజూరు చేయ వలయునను తీర్మానము ఆమోదింపబడలేదు. (ఫీ. (కె.)

చమ్పూలూ సెటిల్మెంటుగారి అధ్యక్షతన జరిగిన సభ యందు వైసము కమిటీ బహిష్కరణ ప్రచారము తీవ్రముగా చేయవలయునని సదర బహిష్కార ప్రచారక సంఘమువారిచే తీర్మానించబడెను. (అ. (కె.)

ఆంధ్ర భాష స్థితిగతులు

శ్రీ శ్రీరాజేంద్రాచారిగారు సహస్రేంద్రులను చెన్నైయందు హ్యూరకాండ్రు ధామణిరమణ సహస్రేంద్రులతోపాటుగా దారాకావారిజాంతు దారఘనరం దా శ్రీరమావల్లభం దారామణిదుకాంతాంధ్రసభకు స్వాగత్యుత్సాహంతో

ఆంధ్రులమన మనమాంధ్రభాష వ్యాప్తి కేంద్రముగా ప్రవర్తనలయినో యద్దానిగూర్చి కొంతరచించువాడ.

భాషలకల్లు మేటి సంస్కృతంబు, అద్దాని కాళరాజంబు ఆంధ్రభాష. ఆయ్యదియే ప్రస్తుతంబు మనకు మాతృభాష. పూర్వకాలమున సంస్కృతంబు మాతృభాషగ నుండినందున ప్రస్తుతం బను పదయునుదనునవి వచ్చెను. ఆంధ్రులమనము మనభాషను పరికించేయి మిగుల బాటుపడవలయునని కేలుగ వక్కాణింప నవసరంబులేదు. పూర్వకాలమునలి మనయాంధ్ర భాష స్థితిగతులకొంత పరికింతము. నిక్కడగ మనభాష ఉన్నత స్థానంబు నలంకరించుకొని యుండెడిది. చతుస్సుకుద్ర ముక్తి తాళింపదామోడల మేలెడి చక్రవర్తులు సయిత మద్దానిని పూజించుటగ భావించుచుండిరి. అట్టివారలలో కృష్ణదేవ రాయ లొకడని గ్రహించవచ్చును. అతని యాస్థానముననే అప్ప కిగ్గజములని ప్రసిద్ధిగాంచిన యెనమండ్రుకవి పుంగవులందెరిని మనకు చరిత్రవలనఁజెలియుచున్నది. వారలలో అల్లసాని పెద్ద నామాత్యుడు ఆంధ్రభాషాభివృద్ధి కై మిగలవాటవడి యాంధ్ర కవిత్వాతామహుడను బిడదు ఆంధ్రదాస్యము కేశవీలు ఘోషిల్లునట్లుగాంచెను. మఱియు నతనిచే విరచితంబగు మనచరిత్రము జ్ఞానునియెలు. కృష్ణదేవరాయలను సామాన్యవంతుగాడు. కవిత్వావారధుండు, అతనిచే విరచితంబగు ఆముక్తమాల్యదయను కావ్యంబొక్కటియే యతని కవిత్వామాహాత్మ్యమును బాటుచున్నది. మఱియు సార స పూ ర్తి తం బగు స రో వ రంబున విలసిల్లు సారసంబుమాడ్కి సభామధ్యమున నాంధ్రభాషావైభవ్యులగు కవి సారభాషుల మధ్యంబున దినకరవారే దేవీవి రాజమాండ్రై భాషిల్లుచుండెను. అతని కీర్తిలతలవా లంబు మనయాంధ్రభాషయని నొక్కి వక్కాణింపగలను.

తారకమధ్యంబున విలసిల్లు తారామనో వల్లభుంధిగి సమస్తకావ్యములన్నిటికిని మేటియై మహాభారతము రంజిల్లుచు న్నది గదా. దానిని కవిత్రియంబువారు రచించి విగుల భ్యాసించిరి. ఆయ్యదియే యిప్పుడు పంచమవేదమనంబగు. అందు బిక్కు ముఖ్యాంశములు కేవలబిడయన్నవి. అంతకు మున్నయది సంస్కృతమున రచియింపబడి యుండినందున వానిని సామాన్యజనులు గ్రహించరైరి. అంత కవిత్రియంబు వార దానిని సులభంబుగను నింపుగను రసపూరితంబుగఁజరచించియిచిరి ఆయ్యది చదివిన మనదేశపురాతన జెన్నత్యంబు తెలియనగు. అద్దానిని జరివివంతనే మననేత్రంబు లుపప్రూరితంబువును. మఱియు కేవలవాడ భిముకవి సారభాషుడు నుడివినదంతయొక ద్వరూపంబుగనుండెను. అతడు మహాభాషాధి దుగాన నోట నుడివినదంతయొక పత్యములగుచుండెను. అందువలననే యెట్టియం హంకారాహిదప్తుండైన నరపాకఃకీర్తిపుమును భిమన కేలు విన్నమాత్రముననే గడగడవణుచుండెను. అతనినియును సహ్యా నిండుటయ ముఖ్య కర్తవ్యంబుగ నెంచును. ఆంధ్రభాషానిపు యతని యతని నింతయున్నంత స్థానంబు నలంకరింపజేసెను. ఉదాహరణంబు లింక నెన్నియో గలవు. కాలవారణభీతిచే నిం కతోను దావారణంబు జాలించినాడ.

మనపురాకృతమోదన కేశయాన్నత్యమనకు నాంధ్ర భాషయ కారణభూతంబని నడువుట యతిశయోక్తిగాదు. అట్టియున్నతనగాగ్రంథు నధినించిన మనభాషయధఃపతి తంబ గుట దుఃఖభాజనంబు. పురాకృతజెన్నత్యంబునదలంబుకొన్ననే మనకుండె లభియుచున్నది. భిజేభంబుసాటివచ్చు మనభాష మకకసహనంబయ్యె. హైందవులయొక్క మఱియు నాంధ్రుల మగు మనలో నెందరోయాంధ్ర భాషనుసాంబుగను ప్రభురసా తంబుగను గణించువారము. ఇయ్యదిమహాదరాధమని, నేను నడవె గలను. కన్నతల్లిని నింకించిన నెంతపాపంబో యాంధ్రభాషా గర్వ దావలనకు నట్టి పాపంబు పఁభించునని సాహించి నడు నగలను. ఆంధ్రభాషయం దిచ్చగలవారిని యుద్ధిహినులగు భూ భారభాతులగుననిచ్చయో జనులగు హేమంబుగా విలంబు. నిక్కంబుగఁజూడ మనమే విశేషభిప్రాయము. మాతృగర్భకు రాదులనై ఈభూమి పరిలంబారము.

పాశ్చాత్యభాషా వ్యాప్తివలనగదా మన భాషదీన భావంబుగాంచెను. పాశ్చాత్యభాషా మోహంబునిధింపజుండు చు కన్నులగ నక పారంబును మట్టజాలక యజగద్ధువదు వారము గదా! అయ్యో! మనమెంత యవివేక్షలము. కంజరము దనమస్త కమునై మన్నునైచి కొనినట్లు మన దనదేశ మనమ కారణ

భూతులమైరిమి. ఆంధ్రభాష మిషంబుల మిడిలేనె యని యెన్నుకొనితిమిగదా! సమస్త భూమలయంబునం దనమానుండను బిడరు వహించిన మహాత్ముడు గాంధీయేమని నుడివెను. మాతృ భాష నభివృద్ధి జేయవలయుగని గదా. రమావల్లభం దార్లు మగు మనయందలి కరుణజేసి యమ్మాహాత్యుని మన పాలిటి కనిచెను. కాన మన మెల్లరము యాభుమని బోధనల శిరసా వహింపవలయును.

ఆంధ్రభాషను పదభిప్రాయమునండి తొలంగింపవచ్చు ను కాలంబు మిడినదిగాదు. ఈమన కార్యము విద్యార్థులకు భార్యగఁజుంపై ఉన్నది. జెన్నత్యభాషలోకలంబు వారి యధీంబుగ, కాన యిక్కడ నేను మనము పేల్కొనవలయును. దిట్టంబగు మనపంబున నిక్కావ్యంబునకల బూనుకొనవలయును. భర్తృపాత్ర నీకేశకలంబున భర్తృపదధియందు వీనుగు లత్తులకవి యాక్రింది పద్యంబును రచియించెను.

శ్రీ ఆరంభించరు నీవహనపులు విష్ణు యాస సంత్రుమై ఆరంభించి పరిత్యజింతుడగు విష్ణు యత్తులై మధ్యములో ధీతలో విష్ణునిహన్యమానంబునకా భక్త్యునతోత్సాహులై ప్రారభారము జజ్జగించరునుమిత్తజ్జగింతుల గావునకా!

కాన మనము విష్ణునిహన్యంబునయెన్న మనకెయ్యది యు నసాధ్యమలేదు. మనము జక్కగఁ జదురును వ్రాయును నేర్చి కొనవలయును. కవిత్వంబుల గావ్యంబులం జరివి యంద లి రసామృతంబుక గ్రహించుము. అందలి నూత్న వదనమాస ముల సర్వంబు గ్రహించి వానిని యుపయోగింపఁ బ్రయత్నింప వలయును. మఱియు నన్నటికంటె మన వాగాటి వృద్ధి కలుప వలయు. ఆయ్యదియే మనకు గొప్పభూషణము. అట్లైన

శ్రీ భూమిలుగావు మధ్యలత భూమియొంగద తారవారములో భూషితకేశకలంబులై పుష్పగుండ పలభిషేకములో భూమిలుగావు పూర్వం భూషితకేశయై పవిత్రవాణివా గూర్చుకలమే నుభూషణము భూమిలమలో నశియించునన్ని యుకా!

కాన ఇద్యయే మనకుమేటి భూషణంబు. మిగిలిన భూషణంబులన్నియు నశించును. అయ్యొక్కటియే నశింపద. అప్పు డెప్పుడు మన ముపశ్చాత్తుల నిత్యంబులయు, నాటకంబుల మూ లంబునను మన వాగాటి గొంతవలన వృద్ధియగును. మన సోద రలకు నాంధ్రభాషయందలి యానందము జరించి వారి కాక పుట్టునట్లు జేయవలయును. అచ్చటచ్చట గ్రామంబులందు నాంధ్ర పాఠశాలఁ జెల్లించవలయు. ఇట్లుజేసిన మన భాషవృద్ధికి రాగలదు. మన దేశంబు లజ్జాప తిమిరపటంబునుండి విముక్తం బగును. కాని ఇక్కడనుండి తొలంగును. పురాత నాన్నత్యం బైత్యవల దిగ జక్క పుటంబులగుల ఘోషిల్లుచుండును. అప్పుడు యెల రేకేభించి యాకార్యమును బూజకొనవలయు. ఇది స ఫలంబుగఁగలదు. గడ్డిపకలు సహితమొక్కటియై మదపు లేనునకు బంధించును. అట్లే కర్తవ్యతా కర్తవ్యతా నిచార యుతులగును మనము మానవులకు ఒక్కటిగఁజేసిన ససాధ్యం బగు కార్యమొందుండునా! ఉండదు. కాన మనమందల మట్లు జేకు ప్రార్థితుండ.

టి. తిరు వెంకటాచారియారు,
తిరువతి.

భద్రాచలం యినుపదారి

మెయిన్ లైనులో ఎచ్చట కలుపవలెను

రైల్వేమార్గము ప్రయాణపునీర్వంది లిచ్చిటిలోను నుక షీతమైనది. ఇప్పుడు మోటారుబస్సులు చాలవరకు ప్రయాణీ కులకు కొంత సౌకర్యమును గలిగించుచున్నను, 40, 60 మైళ్ళు రాత్రిసమయములలో బస్సులపై పోవుట సౌఖ్యము. యధా విధిగా సామానులు రెండెట్ల బుడ్లపైనే రావలసివచ్చుచున్నది.

హిందూదేశమున యినుపదారి చాల తక్కువగానెన్నది. ఉత్తరహిందూస్థానమున ఒక మోస్తగుగా నున్నను దక్షిణమున చాలతక్కువగా నెన్నవలసివచ్చును. ఈస్టుగోమన మద్రాసునుండి కలకత్తాకుపోవుటకు ఒకేమార్గమునకుటచే ఎచ్చటనైనను నర దలచే రైలుమార్గము కొట్టుకొనిపోయిన (net work of railways) లేకపోవుటచే బొంబాయిమార్గమునా (తయా టీము న్యాయద్యయముతో ఆతిక్ష్మక్రమలకు లోనై పోవలసి వచ్చుచున్నది.

ఇప్పుడిప్పుడు ఆంధ్రదేశములో జిల్లాబోర్డువారి చేత నై నశేషి; రైల్వేకంపెనీవారు స్వయముగానైననీమి యినుప దారిలను నిర్మించుచున్నారు. ఆంధ్రలోకనంతయు ముఖ్యము గా గోదావరి, కృష్ణా, నెల్లూరుజిల్లాలవారు యిందుకు కృత జ్ఞత తెలుపవలసియైయుంటుంది.

మొన్న మొన్న నే నుడివాడ భీమవరము రైల్వే తెడన బడినది. భీమవరమునుండి మెయిన్ లైనులో నిడదవోలుకు భీమ వరమునుండి నరసాపురమునకు రైలుమార్గములు అతిశ్రేష్ఠకాలము లోనే ప్రారంభవడగలవు. కని చాలవరకు పూర్తి అయినట్లు తెలియుచున్నది.

ఇటీవల ఆంధ్ర ఆంగ్ల దైన కత్రికలలో భద్రాచలం వరకు రైల్వేమార్గము నిర్మించబడునను నదంతలు చాల ప్రబల ముగా నున్నవనియు అమార్గమునకు ఏలూర జంక్షనుగా నుండ వలెనని విశేషంబులు నూచించియుండిరి.

భద్రాచలము పుణ్యక్షేత్రమేకావడం ఆటవికాపార ప్రాంత మగుటచే ఎంతశ్రీస్థుకాలములో యీ రైలుమార్గమును నిర్మించిన అ తపనవిడి.

ప్రాతరైల్వేమార్గమును నిర్మించునపుడు యింజనీరులు అలోచించు విషయము లివి. (1) వేయబోవు మార్గముయొ క్క పొడుగు (2) పెద్ద శర్యతములను తప్పించుకొనుట (3) పెద్ద నదులను తప్పించుకొనుట (4) నిల్వమైన ఎక్కడు దిగు డులు (steep gradients) లేకండ చూచుకొనుట (5) త క్కున సంక్యము సం తెనలను నిర్మించుట (6) సాధ్యమైనంత వరకు కొండలను దొల్చుకండ తప్పించుకు పోవుట (7) ముఖ్య మైన గ్రామములు సంతలం దరిగా పోవుట. (8) యింజనకు జలాశయములను కనిపెట్టుట (9) తరుచు నరదలంబు ప్రాంత మలను విసర్జించుట మొదలగు విషయములను దృష్టి పడమున పెట్టుకొని సాధ్యమైనంతవరకు తక్కువ కర్చునట్లు రైలు మార్గమును నిర్మించుచుండు.

వీటితో పాటు యీ దిగువ విషయములకూడా కొంత చిక్కను గలుగజేయును. వేయబోవునది బ్రాంచిలైన అగు నో దానికి కావలసిన యింజను వనరు హెడ్డు క్వార్టర్సుమొద లగు సంగతులకూడా బాగ త్రవో పరిశీలించవలసియైయుంటి. వీలైనప్పుడు through passage facility సరాసరి ప్రయాణిక నులపును విస్తర్యపరిమియైయుంటి. ఆప్పుడు ఆ బ్రాంచి పాలనమున అతిక్ష్మముగాని నష్టముగాని ముఖ్యరైల్వేకంపెనీకి తగులకుండ నుండగలదు.

భద్రాచలము రైల్వేను మెయిన్ లైనులో ఎచ్చట చేర్చిన బాగుగ నుండునో పై విషయములను వనము చేకూర్చి ఆలో చించుకొనిన నిడదవోలు పురవాసిని కాకపోయినను నిడద వోలు అట్టి జంక్షనుకు పరియైన ప్రదేశమని లేకపోదు. ఏ లూరు నిడదవోలు కన్న పెద్ద పట్టణమే అగుగాక. పక్కినుగోదా వరి జిల్లాకు ముఖ్యపట్టణమే అగుగాక. అంత మాత్రమున అడి యే జంక్షను అయి ఉండవలెనన్న సిద్ధాంతమా? నిడదవోలు జంక్షను అయిన బుడరునుండి భద్రాచలము పోవువారు బెజ వాడమిడుగ పోవలసిన జరుగుండదు. అక్కడు మాత్రము చింతల పూడిమిడుగ జే య రే మో అని సంకోచింపవలసిన జరుగుండకుండదు. అనకాపల్లినున్నో ఏలవనగా ప్రయాణీ కులకన్నను (commerce) కొరకై రైల్వే నిర్మించబడినది. సామా నులు మూలముగ నె హెచ్చరాబడి చిక్కగలదు. కావున రైల్వే కంపెనీవారు జిల్లాబోర్డువారు ఏలూరు ప్రజలు యీ విషయ మై సమదృష్టితో ఆలోచించుచుండుగాక.

ఇందోక చిక్కమాత్రము మిగిలియున్నది. హిందూ దేశములోనున్న ఇనుపదారి మూడు విధములు. ఒకటి బ్రాడు (5' 2 1/2") రెండు మీటరు (2' 1 1/2") మూడు నేరో (2' 6") ఎస్. ఎస్. ఎస్. రైల్వేవారికి కేరోగోజాలేదు. కొంతయ మే. భద్రాచలముయొక్క ఎత్తు (elevation) ఎంత. వేయ బోవు రైలు బ్రాడుగో, లేక మీటరుగోనా? ఏలవనగా భీమ వరమునుండి నిడదవోలునకు వేయుచున్న మార్గము బ్రాడుగోనా.

యీ వ్యాసము కేవలము స్థలనిర్ణయము కొరకే వ్రాయ బడుటచే యంతతో ముగించి వరొక వ్యాసముతో end Indian Railway Ganges వాటివలన గలగుచున్న వర్త యిబ్బందులగురించి తెలుపబడును.

ఎ. లక్కరాజు నాయుడు
హైదరాబాదు యింజనీరు : విశాఖపట్టణము

నీ తి ని ధి

(ఆంధ్రగ్రంథమాలయం దైదవకును సము).

పూర్వ మెప్పుడో భారతీయుడగు బ్రాహ్మ ణునిచే రచితమై రెండువేలయేండ్ల క్రింద తిబెట్టు దేశమునకుం బోయి యాభాషలోనికి బరివర్తితమై యిటీవల చీనా చక్రవర్తిచే సంపాదితమై చీనాభా వలోనికి, తర్వాత నింగ్గిషులోనికి బరివర్తితమైన యుత్పప్తనీతిగ్రంథమున కిది మధురమగు నాంధ్ర వచనరచనము. అనువాదకులు: శ్రీయుత వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు. మానవసుజీవితమున కావశ్య కములగు నెల్లనీతుల నానుపూర్వితోఁ దేటగా నూటిగా నీగ్రంథము చెప్పుచున్నది. క్రొను పైజా నిందు క్యాలికోజెందు. వెల రు. ౧-౪-౦

ఆంధ్రగ్రంథమాల,
రచాలుపెట్టె సం. 212 రు. చెన్నపేరి,

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ నెలకు నభ

28-9-1928 తేది, శుక్రవారం, ఉదయం
8 గంటలకు సమావేశము

ప్రశ్నోత్తరములు

ఎస్. వెంకటరామన్ గారు

ప్రశ్న:—1. (ఏ) ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమునందు ఏ లిటరే (టెయినింగు) డిగ్రీయను స్థాపించు నిమిషమునూర్చి ప్రభుత్వమువారితో నింక నేమయిన ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు జరిగినవా?

(బి) తేనియెడల, అది వెంటనే స్థాపించబడవలసిన యివసరమును ప్రభుత్వమునకు వైసు ఛాన్సలరుగారు విన్నవించెదరా?

జవాబు:—లేదు.

(సి) ప్రస్తుతస్థితిలో పదరు విద్యయను నెట్టుటవలన ప్రయోజనముండదని నిందితేటు అభిప్రాయపడుచున్నది.

ప్రశ్న:—2. (ఏ) ఈ విశ్వవిద్యాలయ పరిపాలనకు విలువలను విద్యాసంస్థలో తాము చేర్చుకోవలసి కష్టముగా నున్నదని యీ విశ్వవిద్యాలయ పట్టభద్రులనుండిగాని, లేక ఇంటర్మీడియేటు ఫర్మిఫికేటులను పొందియున్న వారినండిగాని విన్నపముయొన చేరియున్నదా?

(బి) ఈ విశ్వవిద్యాలయమునందు పొందిన యోగ్యతలను యితర విద్యాసంస్థల (నిరాకరించినట్లుగా) నిందితేటునకుగాని లేక వైసు ఛాన్సలరునకుగాని తెలిసియున్న వివరములన్నిటిని సభయెదుట బెల్లెదరా?

(సి) మన డిగ్రీలయొక్కయు ఫర్మిఫికేటులయొక్కయు, విలువలయందు ప్రజలకు విశ్వాసముకలుగజేయుటకును, యితర విద్యాసంస్థల దృష్టిలో మన విశ్వవిద్యాలయముయొక్క ప్రతిష్ఠను కాపాడుటకును నిందితేటు యెట్టిచర్య దీసికొన నుద్దేశించియున్నది?

జవాబు:—(ఏ) అవును.

(బి) ఒక స్టేటుమెంటు సభయెదుట బెల్లబడినది.

(సి) ఈ విషయమునూర్చి అయా విశ్వవిద్యాలయములలో నుత్తర ప్రత్యుత్తరములు జరుగుచున్నవి. ఈ మధ్యకాలములో మద్రాసు తప్ప యితర విశ్వవిద్యాలయములనుండి నచ్చు విద్యార్థులకు, నిందితేటు అనుమతి ముందుగా సంపాదించకుండు అనుబంధ కళాశాలలో చేర్చుకొనరాదని ప్రెస్సిఫాలు లందరును గోరబడియున్నాడు.

ప్రశ్న:—3. (ఏ) విశ్వవిద్యాలయకేంద్రమునూర్చి ప్రభుత్వముతో నిదేననయిన నుత్తర ప్రత్యుత్తరములు జరిగినవా?

(బి) అట్టి యుత్తర ప్రత్యుత్తరములన్నవో వానిని సభయెదుట బెల్లెదరా?

(సి) విశ్వవిద్యాలయముయొక్క ముఖ్యకార్యమంతయు జరుగుచుండుటకు గల ప్రస్తుతాలంకరణలనుబట్టి యీ సమస్య వెంటనే పరిష్కరింపబడవలసిన యివసరమును ప్రభుత్వమునకు విన్నవించెదరా?

(డి) ఈ విశ్వవిద్యాలయములో ఆనర్సు పోస్టు గ్రాడ్యుయేటు విద్య ప్రారంభించబడుట అలభ్యమగుటవలన మన కట్ట భద్రులు అనుభవించుచున్న కష్టము నిందితేటునకు పూర్తిగా తెలియునా?

(ఇ) కానకసభ యీ విషయమును వెంటనే పరిష్కరింపకుండునో అవసరమును భవనములను తొత్కొలికముగా అద్దెల బుచ్చుకొని ఆనర్సు పోస్టు గ్రాడ్యుయేటు కరగలులను వెంటనే ప్రారంభించుటకు నిందితేటు తగు నూచనలను గానియునా?

జవాబు:—(ఏ) (బి) లేదు.

(సి) ఈ విషయములో ప్రభుత్వము తన బాధ్యతను పూర్తిగా నెరిగియున్నదని నిందితేటు అభిప్రాయపడుచున్నది.

(డి). అవును.

(ఇ) సదరు నూచన కొనసాగునట్లు గానించును.

ప్రశ్న:—4. (ఏ) విశాఖపట్నం మెడికల్ కాలేజీ విద్యార్థులకు ప్రస్తుతము మద్రాసునందు జరుగుచున్న పరీక్షలు నిశేషకాలమువరకు పాటిగించబడుచుండుట వలన విద్యార్థులకు గలుగుచున్న యబ్బండి గూర్చి నిందితేటున కేసుయిన దెలియునా?

(బి) మద్రాసులో పరీక్షలకు హాజరుపడవలసిన గలగు యబ్బండిని దప్పించుకొనుటకు అవసరమగునో నెక్కవగు

నూలను నెలందుటకంటెను విద్యార్థులు సిద్ధముగా నున్నారని నిందితేటు వినియున్నదా?

(సి) ఈ పరీక్షలను మద్రాసు పరీక్షలతో గలిపి జరపు ప్రస్తుత విధానమున కెట్టిహానియు లేకుండ, ఇక ముందునుండి విశాఖపట్నములో జరుపుటకు తగుచర్య దీసికొనెదరా?

జవాబు:—ఏ, బి, సి. లేదు.

ఏ. నూర్యశాలరాజుగారిగారు.

ప్రశ్న:—5. ఏ, 1927; 1928 సం॥ల యొక్క విశ్వవిద్యాలయ పరీక్షలకు హాజరు పరీక్షింపబడు తేకుండు హాజరులకు దరఖాస్తుచేసిన విద్యార్థులనుబట్టి, అట్టి దరఖాస్తులు చేసిన తేదియ, 1. వానిపై నిందితేటు గావించిన ఆర్డరు తేదియ, 2. సదరు ఆర్డరులు విద్యార్థులకు పంపబడిన తేదియ, 3. సదరు పరీక్షల తేదియ.

వై వివరమును నిందితేటు వారొసగదా?

జవాబు:—నిందితేటు అట్టి వివరములను తయారుచేయవలసిన యవసరము గానించును.

ప్రశ్న:—6. 1928 సం॥ బి, ఈ.డి. పరీక్షకు హాజరైన విద్యార్థుల సంఖ్య, ఉత్తీర్ణులైన వారిసంఖ్య, కాని వారిసంఖ్య, వీరికొరకు మరియొక పరీక్ష జరపవలసియుండుటకు కారణములు, నిందితేటు తెలియజేయునా?

జవాబు:—రెండవసాంవత్సరిక నిశేషియొక్క సి. అను బంధము నూడవగును.

బి. ఈ. డి. అనుబంధపరీక్ష జరపుటకు నిబంధనలేదు.

ప్రశ్న:—7. (ఏ) విశ్వవిద్యాలయ కార్యాలయముయొక్క ప్రస్తుత మేనేజరు యీ విశ్వవిద్యాలయములో నియమించబడిన పూర్వము, పొందుచుండిన తేతన మెంత? (బి) అతడు విశ్వవిద్యాలయములో నెంత వేతనము మీద నియమించబడినా? (సి) వేతన ప్రమాణమెంత? (డి) 1928 లో నియమిత కాలమునకు ముందుగా నేమయిన తేతనాభివృద్ధి గావించబడినదా? (ఇ) ఇందుకు కారణము లెవ్వ? (ఎఫ్) అతడు పొందుచున్న ప్రస్తుత వేతనము, యికముందు గావించవలసిన తేతనాభివృద్ధిలో గలిసిపోవునా, లేక అదియే ప్రారంభితమనా?

జవాబు:—(ఏ) రూ. 187-8-0 క్వీకోశే రూ. 210 3 హాప్పించబడు వరకుతో (బి) అతడు బదులివ్వబడిన యద్యోగిగా నుండినపుడు రూ. 200 లు. అతని యద్యోగ మిశ్చిత్త విద్యాలయములో భూయవలపబడినపుడు రూ. 230 (సి) రూ. 200 20-40 (డి) అవును (ఇ) (1) విశ్వవిద్యాలయ సంబంధమున విషయములలో వానికి గల ఉద్యోగానుభవము, విశ్వవిద్యాలయముయొక్క ప్రారంభ బత లో అతడొనర్చిన క్రతం స నీ య మగు కార్యము (2) అతని వ య న్ను (3) అతడు మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయ మండేముండియున్నవో, మన విశ్వవిద్యాలయములో నియమితకాలమునకు ముందుగా నతని వేతనముభివృద్ధి గావించబడిన సమయమున వాని వేతనము యొక నభివృద్ధి గావించబడు వరకుతో రూ. 225 అయియుండెడిది.

(ఎఫ్) అదియే ప్రారంభ వేతనము.

ప్రశ్న:—8. 1927, 1928 సం॥లలో విశ్వవిద్యాలయముయొక్క యెంతర యద్యోగికియినను నియమితకాలమునకు ముందుగా వేతనాభివృద్ధి గావించబడినదా? అట్లునో అట్టి వారి కేర్లు వారికివ్వబడిన వేతనాభివృద్ధులు అందుకు కారణములు యెవ?

జవాబు:—లేదు.

ప్రశ్న:—9. 1927, 1928 సం॥లయొక్క పరీక్షలకు రాజమండ్రి కళాశాలనుండి దరఖాస్తు చేసినయిన ఆలభ్యముగా చేరియుండెనా? కాని ఆలభ్యులుగూడెను వసూలు చేయబడెనా? అట్లునో యేనిబంధన ప్రకారము? సదరు దరఖాస్తులు ప్రెస్సిఫాలుగారికెప్పుడు చేరియుండెనో అదియాలభ్యముగా చేరుటకు బాధ్యులు, ప్రెస్సిఫాలుగారో లేక విద్యార్థులో నిందితేటు విచారించినదా?

జవాబు:—లేదు.

ప్రశ్న:—10. విశ్వవిద్యాలయముయొక్క ప్రస్తుతము తేతనయినను, అందుకు రసీదులు గోరబడుచు, రాజమండ్రి కళాశాల, ప్రెస్సిఫాలుగారికొసగబడెనా? అట్లునో, 1927-28 సం॥ లో కొసగబడిన మొత్తములు, ఒకగవడిన తేదియ, రసీదులు అందిన తేదియ, అందుకు రిమెండరు తేతనయిన వంపబడినవో, రిమెండరుల తేదియ యెవ?

జవాబు:—కోరినవివరముల నిచ్చుట భాష్యముగాదని నిందితేటు అభిప్రాయపడుచున్నది.

ప్రశ్న:—11. అట్టి అబ్బడు స్టేటుమెంటులయొక్క (సి) తరగతికింద 1927, 1928 సం॥లలో రాబట్టుకోబడిన తేదీ, యేవిషయములోనయిన రాబట్టుకో బడకుండుటకు కారణములు యెవ?

జవాబు:—

రాబట్టుకోవలసిన మొత్తములు	చెల్లించవలసిన న్యస్తములు	రాబట్టుకోవలసిన తేదీ
రూ. అ. పై.		
183-18-8	వాణిపెన్సు, బెజవాడ	30-8-28
5-8-0	హెచ్. ఎస్. హెన్సు మాజీ పతిగార, మైసూరు	19-12-27
1-8-0	ఎస్. రాఘవాచారిగారు అసంతృప్తం	8-12-27
8-12-0	డబ్బు. న్యూమాన్ అందుకో	11-2-28
0-8-0	బంట్లోతు తాతయ్య	29-8-28

ప్రశ్న:—12. 1927, 1928 సం॥లలో నెల వారి అబ్బడు స్టేటుమెంటు అందిన తేదీలు, అందుకు ప్రత్యుత్తరములు పంపినతేదీలు, యెవ?

జనరలు ఒక స్టేటుమెంటు సభయెదుట బెల్లబడినది.

ప్రశ్న:—13. 1927, 1928 సం॥లలో అబ్బడు స్టేటుమెంటులను చెల్లించబడిన మొత్తము, వాకి పడియున్న మొత్తము, యెంతెంత?

జవాబు:—	1927	1928
అబ్బడు మొత్తము	5,497-12-5	674-8-0
చెల్లించబడిన మొత్తము	3,258-7-5	548-10-0
వాకి మొత్తము	2,238-5-0	77-14-0

ప్రశ్న:—14. (ఏ) నెలకు సభయొక్క ప్రస్తుత సమావేశమునకు రివైజును నోటిసు గావించబడుట నిందితేటు గను గించినదా?

(బి) మెట్టుమెంటు నోటిసు సరిగారయారు చేయకపోవుటవలన విశ్వవిద్యాలయమునకు గలిగిన నష్ట మెంత?

(సి) అందుకు బాధ్యులయినవారినండి నష్టమురాబట్టు కొనుటకు నిందితేటు తగు చర్యదీసికొననా?

జవాబు:—(ఏ) అవును. (బి) నుమారు 4 అబ్బడు.

(సి) దీసికొను.

ప్రశ్న:—15. తేటుస్థాంపులు తరుగుగా అంటింపబడుచుండుట నిందితేటు గనుగించినదా? ఈవిధమున నష్టము గలుగకుండుటకు చర్యదీసికొననా?

జవాబు:—ప్రశ్నలో నూచించబడినంత తరుగుగా తేటుస్థాంపులు అంటించబడలేదు. అయినప్పటికిని నిందితేటు సదరు నూచన గమనించును.

ప్రశ్న:—16. (ఏ) గత సమావేశములో 9 వ ప్రశ్నకు జవాబులో చెప్పబడిన కాలేజీల విషయమున, అట్టి సంఖ్యల స్థాపనకు నిందితేటు యొక నెట్టి చర్య దీసికొనినది? (బి) ఆరమాసములలోగా పరిపాలకవర్గములకు స్థాపించనట్టి కాలేజీలు విశ్వవిద్యాలయమునండి తొలగించబడునని సదరు కాలేజీలకు నోటిసు జారీచేసెదరా?

జవాబు:—ఏ:—కర్ణాటక రాజాగారి కాలేజీ పరిపాలకవర్గము నూతనముగా నెలకొల్పబడినదని, సదరు కాలేజీ విశేషి రిపోర్టుగావించెను. విజయనగరం మహారాజాగారి కాలేజీ, కాకినాడ పి. ఆర్. కాలేజీలయొక్క విశేషుర రికను ప్రత్యుత్తరముల కొసగలేదు.

(బి). నిందితేటు సదరునూచనను విచారించును.

ప్రశ్న:—17:—ప్రతికళాశాలయొక్క పరిపాలక వర్గములోగల ఉపాధ్యాయ ప్రతినిధులకేర్లును తెలియజేసెదరా.

జవాబు:—ఒక స్టేటుమెంటు సభయెదుట బెల్లబడినది.

తెల్లవారుజామున మూడుగంటలకు భార్యను భర్త లేపుట

భార్య వినర్జించుట

శ్యామప్రసాదవిసిస్సో, మొయిలు ప్రతిరోజు ఉదయమున 3 గంటలకు ప్రార్థన నల్పుటకు లేగార్దకా అనునాతడు తనభార్యను లేపుచుండెనట. అయ్యది ఆమెకు బాధగనుండి అట్లు దినము మూడుగంటలకు లేచుటచే 30 పానుల బరువు ఆమె తగ్గిపోయినది. కాన ఆబాధ పడలేననుచు విడాకుల నిప్పించవలెనని గోరుచున్నదట.

కతిరాత్రి గడియారమునకు అలారము 3 గంటలకు మెకకువ వచ్చునట్లుల బెల్లుచుండెనట. అలార మునగా మనకు కావలసిన వేళకు లేచుటకు గడియారము ఘనో ఘనో మని గంటలు కొట్టుట.

“భారతిగీతముల నిషేధమును తొలగింపవలెను”

చెన్నపురిపాఠశాల ప్రభుత్వపు టుత్తరువును ఖండించుట

తెలంగాణప్రభుత్వమునందు నభి

జాతీయభావకవిత్వమును, దేశభక్తి ప్రభుత్వమును, అనునిత్య కవిత్వమును ప్రయత్నించునట్టి శ్రీ శ్రీ శుబ్రహ్మణ్య భారతి విరచితములను గీతములను నిషేధించుచు బహుప్రభుత్వపు టుత్తరువుచేసి చెన్నపురి ప్రభుత్వమునకు భారతిగీతములను ప్రకటించుటకు అనుమతినిచ్చునట్లు తమ ఆదేశములను, నిరసనమును దెలుపుటకు నిశ్చయించుకొనినట్లు చెన్నపురి తెలంగాణ ప్రభుత్వమునందు బహిరంగపరచబడినది. శ్రీ య. కృష్ణ అయ్యయ్య (వి. వి. ఎల్. ఎల్.) గారు సభ కార్యక్రమ వహించి, ప్రభుత్వవ్యయము తమనిరసనమును దెలుపుచు సభవారేకగీతముగ తీర్మానము నామోదించిరి.

అధ్యక్షులు ప్రభుత్వమునకు మాట్లాడుచు శుబ్రహ్మణ్య భారతి వర్తమానకవిత్వములను అత్యుత్తములైన జాతీయ మహాకవిచంద్రుడనియు, అతని గీతములు దేశభక్తి ప్రభుత్వములనియు, అందు రాజద్రోహములను లేదనియు, స్వపరిపాలన ననుభవించు విదేశీయులను దేశాభిమానము కొనియాడబడుచుండ నీదేశమున దేశభక్తి రాజద్రోహములకు పరిగణించబడుచున్నదనియు, భారతి గీతముల నిషేధించుటనలన ప్రభుత్వము వారీగీతముల ప్రచారమును అభ్యుద్ధిక్షేమములకు తోడ్పడినదియు, ప్రజలందరకు శుబ్రహ్మణ్య భారతి గీతముల బాధుట తమ ధర్మముగ నెరిగి ప్రభుత్వమువారి అనివేకమును ఉత్తేజులను పరియ్యన సమాధానము సంగవలెనని పల్కిరి.

శ్రీ వి. యల్. కామ్రాజుగారు విదప మాట్లాడుచు శుబ్రహ్మణ్య భారతిగీతముల కఠిందైనాని, వినినగాని ఎట్టివాని కయినను దేశాభిమానమును, మాతృభక్తియు, ఆత్మగౌరవమును జనించుననియు, భారతిగీతముల నాలకించినవాడు తమ సంఘమును తెగిన మరచి భారతియుదేశేయను భావముతో ప్రభుత్వమునకును దేశాభిమానమునకును అనుగుణముగా భారతిగీతములను ప్రచారమునకును అనుమతినిచ్చునట్లు చెప్పిరి. భారతి గీతములను ప్రభుత్వములకు అనుమతినిచ్చునట్లు చెప్పిరి. భారతి గీతములను ప్రభుత్వములకు అనుమతినిచ్చునట్లు చెప్పిరి. భారతి గీతములను ప్రభుత్వములకు అనుమతినిచ్చునట్లు చెప్పిరి.

ప్రజలొకజేత భారతి గీతముల మరచియున్నను ప్రభుత్వము వారి యుత్తేజులను ప్రజలను మరచియున్నట్లు చెప్పిరి. యుత్తేజులను ప్రజలను మరచియున్నట్లు చెప్పిరి. యుత్తేజులను ప్రజలను మరచియున్నట్లు చెప్పిరి. యుత్తేజులను ప్రజలను మరచియున్నట్లు చెప్పిరి.

మరల రత్నసభాపతి మొదలియగుచు మాట్లాడుచు శుబ్రహ్మణ్య భారతిగీతములను యుత్తేజులను మరచియున్నట్లు చెప్పిరి. యుత్తేజులను మరచియున్నట్లు చెప్పిరి. యుత్తేజులను మరచియున్నట్లు చెప్పిరి. యుత్తేజులను మరచియున్నట్లు చెప్పిరి.

శ్రీ డి. కొలండ్రాగారు, మాట్లాడుచు యమ్. యమ్. శుబ్రహ్మణ్యయ్యయ్య మొదలగు దేశభక్తులను నిరసించుటచేతను శుబ్రహ్మణ్య భారతిగీతములను నిషేధించుట చేతను బ్రిటిషు వారు తమ రాజ్యమును సంగ్రహించునట్లు జానుట జూడ బ్రిటిషు ప్రభుత్వ మెంత బలహీనమైనదో, ఎంతటి నిస్సహాయ సిలిలో నున్నదో తెలియగలదనియు, శుబ్రహ్మణ్యభారతిగీతములు దేశమునందలి ప్రజలలో దేశభక్తిని, స్వాతంత్ర్య ప్రీతియును జనింపజేసెననియు, కవిచక్రవర్తియగు శుబ్రహ్మణ్య భారతి జీవించియుండగ వారు బహుభంగుల కష్టములకు దేశ ద్రోహముననియు, వారు జీవించియుండగ వారి మహత్వమును ప్రజలకు సరిగ్గా తెలియజేయుట భారతిగా కేవలగా అనందో, మరచిదేశమునో జన్మించియుండినచో ప్రపంచము లోని మహాకవులందలను అగ్రగణ్యులగు స్థానమును వహించి

గాంధీమహాత్ముని స్వీయచరిత్ర

లక్ష రూపాయలకు నిక్షేపించబడుట

“గాంధీ మహాత్ముడు తన స్వీయచరిత్ర అంతర్జాతీయ ప్రకటన స్వాతంత్ర్యమును (యింటరు నేషనలు-కాన్ఫరెన్సు) ఒక అంగీకృత రక్తసంఘమునకు లక్షరూపాయలకు నిక్షేపించెను. అలక్ష రూపాయలను మహాత్ముడు ఖద్దరునిధి కియ్యనలచుచు న్నాడు.”

అని బొంబాయిలో హిందూమతగారి సంపాదకత్వము క్రింద వెలువడుచున్న యిండియన్ నేషనల్ హెరాల్డు పత్రికలో ప్రకటించబడినది. (ప్ర. ప్ర.)

నైమను కేంద్ర ఉపసంఘము

కొన్ని పక్షములవారికి అనుమతి

కార్యదర్శి నియామకము
నిమ్న, నెమ్న 28:—కేంద్రకావనసభలోని సంఘమువారు నైమనుకేంద్ర ఉపసంఘమునకు నియమించబడినవారు నేడు జై ప్రాంతములోని ఫుల్బరము జైలరు, ఉభయపక్షములనుండి ఎంపిక చేసిన పక్షములను ఒకరినొకరు జై ప్రాంతములకు ఎంపికచేసిరి. పక్షముల జై ప్రాంతములలో కొన్ని విషయములకు మాట్లాడినట్లు తెలియుచున్నది. ఉపసంఘకార్యదర్శిగ వరరాజులతో ఉభయపక్షముల చేసి విరమించిన సివిలు సర్వీసు ఉద్యోగిని నియమించుకొని తెలియుచున్నది.

పక్షముల నియామకముగూర్చి కొన్ని పక్షముల వారికి అనుమతినిచ్చినట్లు తెలియవచ్చెను. కేంద్రసభలో ముగ్గురు ఎమ్మెల్యేలను గూడ జైలరుగారి నామినేటు చేయుటయు, అధ్యక్షుని యెన్నిక కమిటీవారికి విధిపెట్టెను, సర్ కేంద్రకార్యదర్శిని అధ్యక్షునిగా నియమించుటయు అనుమతినిచ్చి కారణములు. కమిషను అధ్యక్షులకు నైమనుకావగూడ ఎమ్మెల్యేలను నియమించుటయు, వారివారి కమిటీ అధ్యక్షుని ప్రభుత్వము వారు నియమించుటయు సమాధానము గలదు. కాని రాష్ట్ర సంఘములు అధ్యక్షులను తామే ఎమ్మెల్యేలనినవి, కమిటీ నియామకము నిష్పరాతి ప్రకటించియుండ నిష్పరాధ్యక్షులను పక్షముల అంగీకారమును బడసిరి. అప్పుడైనను అందరికీ సభ్యులకు తెలియజేయబడలేదు. (ప్ర. ప్ర.)

యం డి డి వారనియు, భారతిగాడు భారతిక దేశమును వీడినను, యమృత భుజ్యమగు గీతములు ఆంధ్రా రాష్ట్రమున నిలిచియుండునని పల్కిరి. కొలండ్రాగారు ఉపకావనమును ముగించుచు నైమనుకావమును బహిష్కారమును జరుగవలెననియు, గాంధీమహాత్ముని స్వీయచరిత్రను ప్రకటించుటను, సంతాప స్వాతంత్ర్యమునకై పాటుబడవలసినదనియు, భావికాలమున దేశాభిమానముగా భావు యువకులే దేశసేవకు గడంగి స్వాతంత్ర్యసిద్ధికి ప్రాణముల నైన సమర్పించ సంసిద్ధులు గావలెనని పల్కిరి.

డాక్టరు శుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు విద్యాభ్యాస మంగ్రహం డి భారతిగీతముల నిషేధించబడు ఉత్తేజులను సమర్పించి నిరసించు, శుబ్రహ్మణ్యగారియం. దేశాభిమానము ఆత్మగౌరవములను వంటనే తమ ముంత్రపక్షి రాజీనామా సోదం వలెనని పల్కిరి.

శ్రీ మత్తురంగమొదలియగుచు మాట్లాడుచు 3 సంవత్సరములకు తమిళదేశమునందంతలను సర్వత్ర వ్యాపించి, ఆ జాతిగోపాలము చే గానము చేయ బడుచున్న భారతిగీతములను దేశభక్తి బాధ ప్రభుత్వము వారు మరచు జావనంతమాత్రమే మరచుచున్నట్లు ప్రభుత్వము వారిగీతములను రాజద్రోహమును గుర్తించినదియు, ప్రభుత్వము వారివేకముగ నిట్టి యుత్తేజులను గాంధీమహాత్ముడు ఉత్తేజుల భారతిగీతములను తమిళదేశమునందొకను అత్యధికముగ వ్యాపించగలవనియు, ప్రభుత్వమువారికియే సరియైన ప్రత్యుత్తరముని పల్కిరి.

అధ్యక్షులు శ్రీ కృష్ణయ్యయ్యగారు సభముగించుచు ప్రధానమంత్రియగు డాక్టరు శుబ్రహ్మణ్యయ్య, లామెంటరు యమ్. కృష్ణయ్య నాయకులగుచు మొదలైన ప్రభుత్వోద్యోగులు తమ నలన నోకతూరి శుబ్రహ్మణ్య భారతిగీతములను విని కడుక్లాగించినదియు, అట్లు క్లాగించినవారు బహుప్రభుత్వపు టుత్తరువు ననుసరించి రాజద్రోహ మేజన్మించు ఈ రాష్ట్రమున నిషేధపు టుత్తరువు నొసంగక తూర్పుభావము వహించి యుండుటకు గతమేము ప్రశ్నించెరి.

కేంద్ర సభ ముగించబడినది.

ఫోర్టు సెంటుజార్జి గెజెటు

25-9-1928

వివాహాల సెన్సులు
దేశభక్తి కవిత్వములను వివాహములకు లై సెన్సులు, వివాహ సర్టిఫికేటులను యిచ్చుటకు అధికారమునగునది.

సాంకేతికసర్టిఫికేటులను వివాహములకు అనుమతినిచ్చుటకు అధికారమును గాను పట్టుకుంటున్నట్లు ఆర్డరు అనిష్టాంటు డైరెక్టరుగా నియమించబడినది.

కే. పెద్దకొండప్పగారు అనంతపురం మ్యూనిసిపల్ కాన్సిలు సభ్యులుగా నియమించబడిరి.

ఈశ్వరవారు అనంతపురం జిల్లాలోని పక్ష్యులుగ పెను కొండ తాలూకాలోని వారిసలన సెన్సు కొనబడిరి.

టి. శివశంకరరావు, ఎ. బాసెరెడ్డి, డి. భీమయ్య, ఎస్. సంతోషరెడ్డి, ఆర్. సిద్ధగౌడ్, కె. సంగప్పగారు.

హెచ్. మార్యవారాయణవారియ్యగారు శ్రీకాకుళం తాలూకాలోని పక్ష్యులుగా సెన్సు కొనబడిరి.

కె. అబ్దుల్ రహీమ్ సాహెబ్ బహదూర్, మెయిస్ట్రీ గాన సాహెబ్ బహదూర్ గారు అదోని మ్యూనిసిపల్ కాన్సిలు సభ్యులుగా సెన్సు కొనబడిరి.

డి. అబ్దుల్ రహీమ్ సాహెబ్ బహదూర్ బల్లారి మ్యూనిసిపల్ కాన్సిలు సభ్యులుగా సెన్సు కొనబడిరి.

ఈశ్వరవారు కాకినాడ మ్యూనిసిపల్ కాన్సిలు సభ్యులుగా సెన్సు కొనబడిరి. ఎల్. శుబ్రహ్మణ్య, పి. వెంకట్రామయ్య, కె. అప్పలస్వామి, ఎం. రంగయ్య, వి. శుబ్రహ్మణ్య, ఎస్. రెడ్డివలెయున్నారు.

గుంటూరు మ్యూనిసిపల్ కాన్సిలు సభ్యులుగా జవాబ్ సయ్యద్ మస్తాన్ సాహెబ్ బహదూర్, షేక్ సాహెబ్ సాహెబ్ బహదూర్, అబ్దుల్ గాఫూర్ సాహెబ్, కె. శుబ్రహ్మణ్యగారు సెన్సు కొనబడిరి.

మదీరపల్లి మ్యూనిసిపల్ కాన్సిలు సభ్యులుగా వి. కుసాలరామయ్య, కె. వెంకటరామయ్య, హాజీ సాహెబ్, కె. అప్పలస్వామి, ఎం. వెంకటాచార్యగారు, కె. పట్టాభిరామయ్య, ఎ. శుబ్రహ్మణ్యగారు సెన్సు కొనబడిరి.

కె. సరసింగరావుగారు నంద్యాల మ్యూనిసిపల్ కాన్సిలు సభ్యులుగా సెన్సు కొనబడిరి.

ఎ. సోమలింగం, జి. రామన్నగారు రాజమండ్రి మునిసిపల్ కాన్సిలు సభ్యులుగా సెన్సు కొనబడిరి.

డి. వెంకటరామసామి, వి. దుర్గారావుగారు విశాఖ పట్నము మ్యూనిసిపల్ కాన్సిలు సభ్యులుగా సెన్సు కొనబడిరి.

గుంటూరు జిల్లా దేశాలయసంఘ అధ్యక్షు ఉపాధ్యక్షులుగ చింతలచెరువు కోట్లకృష్ణారావు అల్ సానుమంతరావుగారు క్రమముగా సెన్సు కొనబడిరి.

వ్యాధికాళి (విద్య)

ఎ. రామకృష్ణారెడ్డిగారు కర్నూలుజిల్లా విద్యాసంఘ సభ్యులుగా సెన్సు కొనబడిరి.

జానాబు హెచ్. ఎం. డి. పి. బాద్ సాహెబు గారు కర్నూలుజిల్లా విద్యాసంఘ సభ్యులుగా సెన్సు కొనబడిరి.

డి. బి. డి. వరదరాజులనాయకులగు మద్రాసు మండల విద్యాసంఘ సభ్యులుగా మద్రాసు సంఘసామి వారివలన సెన్సు కొనబడిరి.

పల్లి వెంకట హనుమంతరావుగారు గుంటూరులో ప్రత్యేక జేజిస్ట్రీలుగా నియమించబడిరి.

ఎక్స్ క్లెక్

ఆర్. ఎస్. స్వామి అయ్యగారు మద్రాసు లైసెన్సెస్ కమిషన్ సెక్రటరీగా నియమించబడిరి.

పల్లి పల్లి

సి. అన్నస్వామి రాజగోపాల అయ్యగారు మద్రాసు లో సబ్ జిల్లా అనిష్టాంటు ఇంజనీరుగా నియమించబడిరి.

ఎస్. రామయ్యగారు బాపట్ల జిల్లా అనిష్టాంటు ఇంజనీరుగా నియమించబడిరి.

మెడికల్

ఎస్. గోవిందన్ పాండెరెగారు విశాఖపట్నము మెడికల్ కాలేజీలో ప్రొఫెసరుగా నియమించబడిరి. ఎస్. జి. మార్టిన్ గారు గిండి ఇన్ స్టిట్యూట్ లోని అనిష్టాంటు సర్జను. వీరియందు కలకత్తా ట్రానింగ్ మెడిసిన్ స్కూలునందు 6 నెలలు ప్రెయినింగ్ అరుటకు ఉత్తమ లాభగలదని.

తా మ ర ల ము

డబ్బీ 1-3 0-6-0. 12-3 3-8-0.

తామర ఒకవిధమైన పురుగులవలన చరముమిదగాని, వెండ్రుకల లలోగాని, లోచర్యములోగాని, గొల్లలోగాని పుట్టవచ్చును. అమ్మలొకనం దేవో, బొంబాయి-మద్రాసు

మదరాసువార్తలు

రాజకీయాలు: ఎఫ్. బి. వాగ్డే, ఆర్. డి. ఆర్. స్వైగార్లు నిర్మాణ కార్యక్రమ ప్రారంభమైంది.

బ్రాహ్మణప్రయోగం: బలవంతపరచును: తిరువళ్ళీలో నిన్న 16 వందలమంది బ్రాహ్మణప్రతినిధులు ఆంధ్రప్రదేశ్ పరిషత్తును కలసి పోయి చరిత్రను.

క్రొత్త తెలుగుమాసపత్రిక: ఒక మాసపత్రిక రయితాంగము అనుపేరిట మద్రాసునందీ కొలకాలములో జరుగును. దీనికి సంపాదకులు బి. టి. శరణిమోచారిగారు. నిన్న ప్రసిద్ధి ప్రింటింగ్ యెండు అవసరము ద్వారా ముద్రితమైనది. ఈ పత్రిక వ్యవసాయ ఆర్థిక సంఘములకు ప్రయోజనపడును.

మద్రాసునందు మరణసంఖ్య: ఈ నెల 22 తేదీలో అంతమవారమున మద్రాసునందు 6 గురు కలరా వలన, 9 గురు మలారియలన, 8 గురు ఎంటెరిక్ జ్వరములన 24 ముగ్ధ జ్వరములన 81 రుద్ధిత జ్వరములన మరణించిరి. గతసంవత్సరము దీనికంటె అధికమైనది వెయ్యికి 83. 6 చొప్పున మరణించిరి. ఈసంవత్సరము యీ నెల 22 తేదీలో అంతమగు వారమున వెయ్యికి 54. 8 చొప్పున మరణించిరి.

లక్ష్మయ్యనాయుడు అను విద్యార్థి మరణము: దీనిని గురించి వచాయితవారి యభిప్రాయము తెలిసినతరువాత పోలీసువారు రాజలక్ష్మయ్య అనుపేరుగల స్త్రీని ఎర్రగ్గు గావించిరి. రాజలక్ష్మయ్య అనునామె ఆ విద్యార్థియొక్క అమ్మ భార్య. ఇన్ స్పెక్టర్ మాన్ గారు వచాయిత చేసిరి. రాజలక్ష్మయ్యను ఏడేండ్ల కయముగ ఆమె చెల్లెలిని పరీక్షించిరి. రక్తసాక్షములు కనిపింపుటవలన మరణము సంభవించినది వచాయిత తీర్పుచెప్పెను. వచాయితవారు ఒకరిద్దరు సహాయమున రాజలక్ష్మయ్య అను నామెయే యీ చిత్రము గావించినది అనుమానించిరి. ఈమె కయము 22 ఏండ్లు.

నవ్రాగారికి విందు

డా॥ బి॥సెంటు గారొసగిరి

నిన్న సాయంత్రము అడయరు నడకల వటస్థులకు క్రింద డా॥ అనిలిసెంటుగారు సర్ తేజహమాద్ సవ్రాగారికి విందు గావించిరి. భారతీయ పద్ధతుల సమనరించి ఫలహారము లాసగలదెను. సర్ సి. పి. రామస్వామియ్యయ్య, సర్ నకుదేవ కొల్లెంగోడ రాజా, న్యాయమూర్తులు రామేశం, వెంకట కుబ్జరావు, దేవదాసు, సర్ కుమారస్వామిరాస్త్రి, వెంకట్రామరాస్త్రి, సాని వెంకటాచలం చెట్టిగారును తదితరులును విందు పొల్లొనిరి.

నెల్లూరుమండల విద్యాసంఘము

తై సంఘసభ 28-9-28 తేదీ నువేదానుపేట మునిసి పల్ బాలిక స్కూలులో జరుగునని ప్రకటించబడియుండెను. కొన్ని కారణములవల్ల ఆస్తులముహూర్తి గవర్నమెంటు ప్రయోగించిని స్కూలునందు ముర్రాస్త్రి టి. రామిరెడ్డిగారు ఛార్జ్ కామనిసిపల్ కాన్సిలువారి అప్రతిక్షిత జరుగునట్లు నిశ్చయించబడినది.

కొప్పోలు వెంకటరత్నం, కార్యదర్శి.

కర్తీకాను కొలలో మందుగుండు కొట్టు అంటుకొని 40 మంది చనిపోయిరి. 200 మంది తీవ్రగాత్రులైరి.

అన్నీలియాలో ప్రాన్సుపోర్టు పనివాండ్ర అభ్యుదయ నిధి ధింతులకు పనివాండ్ర సంఘములు ప్రయత్నించుచున్నది.

సదానందుడను చార్లీ చాప్లినుగారు రెల్లి పోవుటచే విచారించుచున్నాడట.

న్యాయస్థానవార్తలు

పనిలోనుండి తొలగించినందుకు నష్టపరిహారము

మదరాసు, హైకోర్టు సెప్టెం 27:—గవర్నమెంటు ప్రెజ్యుమ్ త్రాఫు ఎగ్జామినేషన్ పనిచేయుచు, ఇటీవల డిస్మిసు చేయబడిన ఆర్ వెంకటరావుగారు, ఆక్రమముగా తనను పనిలో నుండి తొలగించి నందుకుగాను రు 15 వేల నష్టపరిహార మిప్పించ వలసినదని భారతముంత్రి పై చెప్పిన దావా నిన్నటి నినయన హైకోర్టులో న్యాయమూర్తి బిస్మి గారి యెదుట విచారణకు వచ్చెను.

దావా కథ ఇది. వాడి, కొంతకాలముగా గవర్నమెంటు ప్రెజ్యుమ్ త్రాఫు రీడరుగ పనిచేయుచుండెను. ఇటులండగా 1923-24 సం॥ ఏప్రిలు మే నెలలలో, న్యాయవాద పట్ట మలకు జరిగిన పరీక్షల సందర్భమున, పరీక్షా పత్రములు కొన్ని ఎటులనో నల్లడియ్యెను. వాడివారూ, సదరు పత్రములు నల్లడియ్యెనని ముతందదాసు అను అధ్యక్షివాక్కుల మొస గెను. అందుపై గవర్నమెంటు ప్రెజ్యుమ్ నూపరింపెండెంటు, వాడిని, తన యుజ్ఞప్రవర్తనన కోర్టులో యుజ్ఞావు చేసుకొన వలసి న ద ని గో ర ను . అందు పై వాడి, ము కుం దదాసుపై దావాదేగా, కోర్టువారు వాడి కనకూలముగ తీర్పు చెప్పి రు 10 ల నష్టపరిహార మిప్పించిరి. ఇది ఇటులండగా, గవర్నమెంటుప్రెజ్యుమ్ నూపరింపెండెంటు వాడిని పనిలోనుండి తొలగించెను. ఈ విషయముగ పనిలోనుండి తొలగించుట న్యాయ విరుద్ధమనియు, ప్రభుత్వోద్యోగుల నిబంధనలకు ప్రతిహేతుమని యు తన నిట్లన్యాయ మొనర్పినందుకుగాను, ప్రభుత్వమువారి నుండి తనకు రు 15 వేలను నష్టపరిహార మొసగవలసినదనియు వెంకటరావుగారు, హైకోర్టులో భారతముంత్రిపై నీ దావా చెప్పెను.

ప్రతివాడులు తా మీ విషయమై కొందరు సాక్షులు విచారించితిమనియు, దానినిబట్టి, వాడి వోషియసి యుజ్ఞావయ్యె ననియు, నూపరింపెండెంటుగారి యెదుట తన చర్యను సమర్థించుకొనుటకు వాడికి అవకాశమొసగ బడెననియు వాదించిరి.

ప్రభుత్వమువారి తరపున అద్యక్షిలు జెనరలుగారు చెండు ముఖ్యముగా వాడేవలల గావించిరి. అందొకటి, నూపరింపెండెంటుకు తన క్రింది యాద్యోగులను తన ఇష్టముచేర్చుచు డిస్మిసుచేయు సభికారము గలదనియు అందుచే నష్టపరిహారమును గోరటకు వారికి అధికారము లేదనియు చెండవ అక్షేపణ దావాకు కాలదోషము కట్టినదని.

న్యాయమూర్తి ఈ దావాయందు చాల ముఖ్యముగు ధర్మ సందేహములు గలవని యభిప్రాయపడి, వానిని పరీక్షించి దావాను విచారించుటకుగాను ఫుల్ బెంచి నేర్పరచవలసినదని గోరెదననియు ప్రకటించెను.

కొటప్పకొండ దేవాలయము-దేదావాయములబోర్డు కొటప్పకొండ దేవాలయమువారికిని, దేదావాయముల బోర్డువారికిని జరుగుచున్న దావా పరిష్కార మగువరకును, సదరు దేవాలయ పరిపాలన వ్యవహారములయందు బోక్తము గలగజేతుకొనకుండ బోర్డువారిని నిషేధించవలసినదని గోరెడు దేవాలయమువారి తరపున టి. వి. వెంకటరామయ్యగారు రీడన మున హైకోర్టులో పిటిషను తెట్టిరి. ప్రధాన న్యాయమూర్తి న్యాయమూర్తి మేకేగార్లీ పిటిషనును విచారించి దరఖాస్తులో గోరెనరీతిని నిశేధపు టుత్తరపు నొసగిరి.

* * *

డాక్టరు రామన్ గారిపై కేసు

జరజుఆస్పత్రిలో ఒకరోగికి, మత్తు వుండు సభ్యముగ నొసగి, అట్టి అనాగ్ర తత్రవనపట్ల మరణమున కారకుడయ్యెనని నేరాలోపణ మొనర్పబడి చెండవ ప్రెసిడెన్సీ మేన్స్ట్రిబోర్డులో విచారించబడుచున్న డా॥ రామన్ గారి తరపున డా॥ న్యాయవాదముగా రాజినమున హైకోర్టులో న్యాయమూర్తి రామేశం ము గారి యెదుట హాజరై సదరు కేసును, మరొక కోర్టుకు తూర్పువలసినదని గోరెడు, చెండవ ప్రెసిడెన్సీ మేన్స్ట్రిబు, ముద్దాండు యెడల ప్రతిహేతుభావము నేర్పరుచుకొనెనని తాను విశ్వసించుననియు, అయినను మేన్స్ట్రిబుకు ముద్దాండు న్యాయవాడికిని చాల పొరపురు గలిగెననియు అందుచే కేసును మరియొక కోర్టుకు మార్చుటే యుచితమని భావించుచుంటిననియు చెప్పి, కేసును తానుగాని అతని అనమరిని మరొక మేజస్ట్రిబుగాని విచారించవలసినదని యుత్తరపుచేసిరి.

దేశీయవార్తలు

బర్మా శాసనసభ క్రొత్తయెన్నికలు రంగూను, సెప్టెంబరు 25:—బర్మాశాసనసభ క్రొత్త ఎన్నికలు వనంబరు 2 తేదీని జరుగును గనుక ఇప్పుడున్న శాసనసభ రద్దుచేయబడినట్లుగా బర్మాగవర్నమెంటు గజెటులో ప్రమరింపబడినది. మాండలే జనరలు అర్చును పోస్టులు నియోజనవర్గములకు తప్ప మిగిలన ప్రాంతముల ప్రతినిధి ఎన్నికలు వనంబరు 2 తేదీని జరుగును. ఆ. ప్రె.

యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు

సిమ్లా, సెప్టెంబరు 26:—యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు, యస్. సి. మిత్రాగారు సిమ్లానుండి కలకత్తాకు వచ్చిరి. ఒకటి, రెండు రోజులు కలకత్తాలో ఉండి అయ్యంగారు మద్రాసువచ్చెదరు. మిత్రాగారు 29 తేదీని కలకత్తానుండి బయలుదేరి కరాచీ వెళ్లెదరు. ఆచట వివాహపయోగియకాసన విచారణసంఘమునందు వీరు సభ్యులుగా నియమింపబడుటచే ఆచటకు వెళ్లి సదరు విచారణాసభవారములను జూచెదరు. (ప్రీ ప్రెసు.)

మహమ్మదీయ మహాసభ

ఆగ్రానుగారు అస్వస్థులుగనుండుటచేడి సెంబరులో జరుగును

సిమ్లా, సెప్టెంబరు 26:—సజీలు రిహిముతుల్లాగారు ఆ. భా. మాస్టిము సభాకార్యదర్శి యెట్లు నాయకులైనారు.

వనంబరు చెండవవారము జరుపదలవిన సభకు అస్వస్థులుగ ఎన్నుకొనబడిన ఆగ్రానుగారు అస్వస్థులుగా నుండుటచే సభ దీక్షంబరులో జరుపుటకు నిశ్చయించిరి. ఆగ్రాను గారి వర్తమండి జాయిరాగానే సరియగు తేదీ ప్రకటించబడును. (ప్రీ ప్రెసు.)

నెహ్రూసంఘ సమావేశము

లజపతిరాయిగారు ప్రకటనకాఖాధికారి

నివేదిక ప్రచారమునకు గడంగుట

సిమ్లా, సెప్టెంబరు 26:—నెహ్రూసంఘమువారు నేడు సమావేశమయి సర్వపక్ష సమావేశము దీక్షంబరు మాసమున 15 వ తేదీన కలకత్తాలో జరుపుటకు నిశ్చయించిరి. ప్రచురణకాఖాధికారులుగ నియమింపబడిరి.

కండిత మోతీలాలు నెహ్రూ, సర్ తేజ బహదూరు సప్రూ, ఎం. ఆర్. అభియంతకుగారు, యెకడలను సభ్యులుగ చేర్చుకొను అధికారముతో నొక ఉపసంఘముగ నియమింపబడిరి. సర్వపక్ష సభవారు విచారణకై పంపెడి విషయములను వీరు యోచింతురు. ఆ. ప్రె.

పండిత జనహరిలాలు నెహ్రూగారు

సరి రాష్ట్ర రాజకీయసభాధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడిరి

కాన్పుర, సెప్టెంబరు 26:—పండిత జనహరిలాలు నెహ్రూగారు సంయుక్తరాష్ట్రముల రాజకీయసభకు అధ్యక్షులుగ అవ్వవసంఘమువారిచే ఎన్నుకొనబడిరి. వివిధజిల్లా కౌన్సిలు సంఘములు వారిని శిష్యావేషినవి. సభ వాన్సిలో అక్టోబరు 19, 20, 21 తేదీలందు జరుగును.

రయితులు కార్మికుల మహాసభనూడ బొంబాయి కార్మిక నాయకుడగు జాయి వాలాగారి అధ్యక్షతన జరుగును. (ఆ. ప్రె.)

బల్లేయా రాకొమరైతరు ఎంపొక్సియా యను నామె కెనరును నర్చునందున అవివాహితగానే యుండునట్లు. ఆమెవయస్సు 80 సంవత్సరములు.

(1)

(2)

(3)

(4)

(5)

(1) ఇ. కానను స్మిత్తుగారు సి. ఐ. ఇ., ఐ.ఎస్. ఎస్. :—మదరాసు కార్మికశాఖ కమిషనరుగ నియమింపబడిరి. ఇదివరకు గవర్నరు కార్యదర్శిగ నుండిరి. (2) పి.పాయి గారు ఐ. సి. ఎస్. :—దాి ఎం. శేషపాయిగారి కుమారులు. ఐ. సి. ఎస్. పరీక్షయందు కృతార్థులైరి. (3) అనంతనారాయణగారు ఐ. సి. ఎస్. :—శ్రీ శ్రీ మాధవయ్యగారి కుమారులు (కాత్రిక ఐ. సి. ఎస్. పరీక్షయందు కృతార్థులైరి. (4) అల్లెలియూ రాజుగారు :—యూరపునందు ఆశ్రేయియ దేశమునందు ప్రజాప్రభుత్వస్వభావమును బోగూరు రాజుగా ప్రకటించబడినది. ప్రభుత్వవిధానమునం దీమాన్యు ప్రజల యంగీకారముపైనే జరిగెను. (5) ఎం. శేషాద్రిగారు ఐ. సి. ఎస్. :—ఐ. సి. ఎస్. పరీక్షయందు భ్యాతిమంతముగ ను త్తీర్ణులైరి.

తూర్పు కృష్ణాజిల్లాకాంగ్రెసు సంఘము

ఈనెల 15 తేదీన బందరు లోకహాలులో శిర్కాట్లు చేసిన తూర్పుకృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘసమావేశము కొన్ని కారణాలవలనను సలసిదేవులు, కాలపర్యేతు సరిగా లేకపోవుటవలన అన్నిశిర్కాట్లనుండి పట్టులబాదితాలు రాక పోవుటవలన శ్రీమాలెంపాటి వెంకటకృష్ణయ్యగారు వగైరాలు సమావేశము ప్రకటించు కొందరి తెలుపుటవలన 15 తేదీ జరుగవలసిన సభ నిలుపుదల చేయబడినది. తూర్పు కృష్ణాజిల్లా యందు గల 28 శిర్కాట్లలోనూ, యీనెల 28 తేదీ లో పుగ (గ్రామ సంఘ సభ్యులను చేర్చి పట్టుల పేర్లను నా పేరను పంపు నట్లు నిర్ణయించడమైనది. నేను శిర్కాట్లసంఘ సమావేశముల పంపిన పట్టుల బాదితానుండి నాకుతోచినవారి నొకరిని శిర్కాట్లసంఘ సమావేశమునిగా నియమింపబడినవారు శిర్కాట్ల సంఘమును సమావేశము చేసి జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమునకు పట్టుల నెన్నుకొనుటకన్నూ, శిర్కాట్ల కాంగ్రెసు సంఘములు ఎన్నుకొనిన జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘసభ్యుల పేర్లను అట్టొబరు 5 వ తేదీలోపల నాపేర పంపుటకును నిర్ణయించడమైనది. తదనంతరము తూర్పుకృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమును అట్టొబరు 13 వ తేదీన బందరు పురమునందు సమావేశపర్చి కార్యనిర్వాహకవర్గమున, రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘ సభ్యులను ఎన్నుకొనుటకు నిర్ణయించడమైనది.

ఈ క్రింద పేర్కొనబడిన శిర్కాట్లవారిగా కాంగ్రెసు సభ్యులను ఏర్పాటుచేసి వారిపేర్లను నాకు పంపుటకు ఆయా శిర్కాట్లలోని కాంగ్రెసు అభిమాను లందరిని వేడుచున్నాను.

బందరు లోలాకా :—1. బందరుపట్టణము, 2. బందరు శిర్కాట్, 3. పాండ్రాక, 4. బంటుమిల్లి, 5. పద్దమన్నాడు, గుడివాడలోలాకా :—1. గుడివాడపట్టణము, 2. గుడివాడశిర్కాట్, 3. ముడినేపల్లి, 4. సుద్దపల్లెరు, 5. కపిలేశ్వరపురము, 6. నందివాడ, 7. పామర్రు.

కైకలూరులోలాకా :—1. ఆలపాడు, 2. కైకలూరు, 3. కలిదిండి, 4. పెదగొన్నూరు, 5. ముడపల్లి.

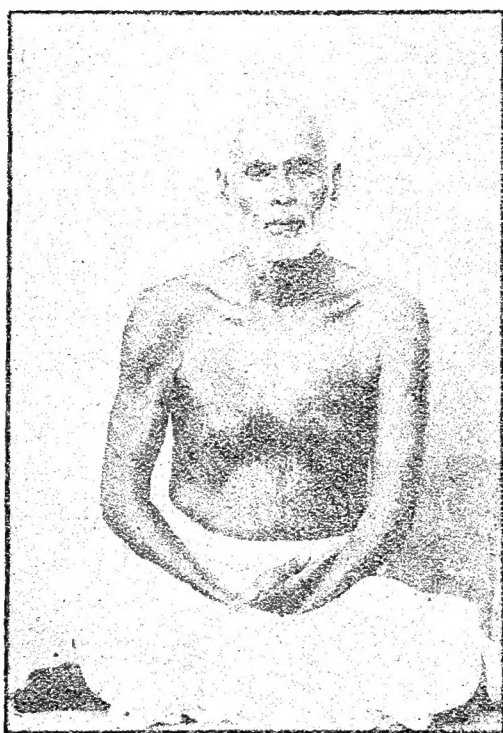
డివిలోలాకా :—1. అనగడ్డ, 2. నాగాయలంక, 3. కోడూరు, 4. కాజి రి, చల్ల పల్లి.

కా. నాగేశ్వరరావు, సమావేశకర్త.

అఖిలపక్ష సమావేశము రిపోర్టు

ఆగస్టునెల 28వ తేదీన లక్ష్మిలో జరిగిన వివిధపక్ష సమావేశముయొక్క ఇంగ్లీషు రిపోర్టులు మాత్రపున కలవు. మొదల 1-8-0 లు. తెలుగు ప్రతులు మాసము దినములలో తెలుగు కాగలవు. కావలసినవారు వెంటనే తెలియపర్చవలయును. ఇంగ్లీషుప్రతి కావలసినది, తెలుగుప్రతి కావలసినది వివరముగా వ్రాయించవలెను.

7 కంబుకెట్టి పిథి } మదరాసు } కార్యదర్శి ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘము

శ్రీ శ్రీ నారాయణ గురువుగారు పశ్చిమతీరమున 17 లక్షల తియ్యకులస్థులకు ఆధ్యాత్మిక గురువులుగను నాయకులుగనుండి ప్రబోధము గావించుచుండిన వీరు 72 ఏండ్లు గడచిన పిమ్మట గత గురువారమునాడు వర్కలాయి అను గ్రామమున వరలోకప్రాప్తి చెందిరి. (పి. ఎఫ్. ఎ.)

ప్రాధేనరు డి. కె. నాదుగారు

అనంతపురంలో శరీరపరిశ్రమ సాధనములగూర్చి ఉపన్యసించిరి. వ్యాయామసంఘముకంటి స్థాపించిరి. నాదుగారు మధ్య కూర్చున్నవారిలో రెండవవారు.

49 వ దేశీయ మహాసభ

కలకత్తాకు వెళ్లదలచుకొన్న ప్రతినిధులకు నోటీసు

ఆంధ్ర రాష్ట్రమునండి కలకత్తా దేశీయ మహాసభకు వెళ్లదలచిన ప్రతినిధులు ఈ దివసమునారంభించిన తీర్మానములు గమనించి వారి దరఖాస్తులను ఆయా జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘములకు పంపుకొనవలయును.

1. దేశీయ మహాసభకు ఆధ్వర్యంగా నిలవవలసిన ప్రతి పట్టుదను తన అధ్వర్యమును అట్టొబరు 10 తేదీలోపల ఆయా జిల్లా కాంగ్రెసు కార్యదర్శులకు తన దరఖాస్తులను పంపుకొనవలెను.

2. ప్రతి అధ్వర్యమును ఈ క్రిందపేరానూ పూర్తి చేసి రు 1/— ఒక రూపాయి కనుముతో అట్టొబరు 10 తేదీలోగా జిల్లా కాంగ్రెసు కార్యదర్శిగారికి పంపవలయును.

(1) పేరు; చిరునామా (2) తండ్రిలేక భర్త (3) ఏ కాంగ్రెసు సంఘముతో సభ్యుడు (4) తాలూకా జిల్లా (5) వయస్సు (6) కలము లేక మతము (7) వృత్తి (8) శ్రీమూపుత్రుడు (9) తానుకొనియోజక ప్రదేశము (10) తాను ఏ కాంగ్రెసు సంఘముతో సభ్యుడో ఆసంఘములోగల మరియొకరి పట్టుల పంపికములు (11) తన సంతకము.

నమోనా ఫారములను జిల్లా కాంగ్రెసు కార్యదర్శిగారికి వ్రాసి తెప్పించుకొనవలయును. తదా ఈ పైపేదవారిండి ప్రకారం ఫారము వ్రాసుమని దానిని పూర్తిచేసి పంపవలయును.

అట్టొబరు 1వ తారీఖులో పూర్తిచేసిన కాంగ్రెసు సభ్యులే కలకత్తా కాంగ్రెసుకు డెలిగేట్లుగా వెళ్లుటకు నిలబడునగాన ఆ తేదీలోపుగా పట్టులుకానివారు కాంగ్రెసు సభ్యులుగా చేరగలదులకు జోడుచున్నాను.

7 కంబుకెట్టి పిథి. } మదరాసు 28-9-1928, } కా. నాగేశ్వరరావు. కార్యదర్శి, ఆంధ్ర రాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘము.

సైమనుగారికి వైస్రాయిగారి జబాబు

సిమ్లా, 25:—ఈ దినము ప్రభుత్వ ప్రకటన వెలువడినది:—సర్ బాను సైమనుగారికి వైస్రాయిగారు ఈ దినమున కందివార్త నడిపిరి:—కేంద్ర ఉపసంఘ సభ్యులను స్టేటుకొన్ని సంవత్సరములనుండి ఎన్నుకొనగోరి విగత సంఖ్యనాకుతోచిన రీతి పూర్తిచేయవలెనని మీకు 10 వ తేదీన పంపిన తంతిలో సూచించియుండిరి. స్టేటు కొన్నిసార్లు సర్ శంకరనాయకు, సర్ ఆర్థుడు ప్రూము, రాజా నవాబాలి గార్లను తమ ప్రతినిధులుగ నెన్నుకొనిరి. నేనీ దిగువ సభ్యులను ఉపసంఘమునందు చేర ఆహ్వానించియుంటిని. వారంగీకారమునుదెల్పిరి:—సర్దాడ శివదేవకింగు, డొలిగియ, నవాబు జలికారాలిఖాను, సర్ హరికింగుగోడు, దాి ఎ. మర్వర్తి, కికాభాయి ప్రేమచంద్రు, రా. బ. ఎం. సి. రాజాగార్హ్యకమిటీ నియామకము విషయమున మొదట తలపెట్టినట్లే జరుపవలెనని యెంచి మీకు సమాచారముతో నెప్పపడు కేంద్రకావన సభలోని వారి సభ్యులుగ నియమించితిని. సర్ శంకరనాయకుగారిని ఉపసంఘాధ్యక్షులుగ నుండ గోరితిని. ఆ. ప్రా.

ఈస్టిండియన్ బోయస్ వై మునికరిపాలు జయప్రదముగ పోయినవట. మూడవవిమానము గురువారమునాడు బయలుదేరి పోవునట.

సైమనుగారి యార్భటము

శ్రీశ్రీశ్రీ

సర్ జాన్ సైమనుగారు నేటిదినము లండను నగరమును వీడి, ఇండియాకు పయనమగుచున్నారు. ఈమారు వీరు ఏడుమాసములవరకు ఇండియాలో పర్యటనము సలిపెదరు. దూరమాలోచించిన, వీరి పర్యటనమున కెట్టి యవసరము గనుపించును. స్వీడను సమావేశమువారు గూడ, హిందూదేశ స్వరాజ్యవిధానమును నిర్ణయించియుండిరి. సైమనుకమిషనువారి పుడు పొడిచిగలుచున దేమియు కనుపించదు. వీరు జేయబోయెడి విచారణవట్టి బూటకమని చెలిసియేయున్నది. వీరి ఎదుట దేశప్రముఖులెవరును సాక్ష్యమియరు. ప్రభుత్వమువారిచ్చు సాక్ష్యము మిగులును. వీరుగాక, తమ స్వలాభము ఎక్కుడుగ పెంపొందునని ఆశపడు స్వల్ప సంఖ్యాకులు సాక్ష్యమొనగెదరు. వీరు స్వసంఘ టేమునునే ముఖ్యముగ పాటించెదరు. అంతియగాని వీరు దేశస్థిని పాటించి, సాక్ష్యమియబోరు. దేశశ్రేయము గోరువా రెల్లరును, సైమనుకమిషనును బహిష్కరించు వారే. ఇట్టి స్థితిలో సైమనుకమిషనువారి పర్యటనము పట్టి డబ్బు దండుగకు మాత్రమే కారణమగును. అయినను, సైమనుకమిషనువారుగాని, ప్రభుత్వమువారుగాని తమవంతమును విడువరు. తమయోటమి నంగీకరింపరు. అందుచే, కర్మకాండ యధావిధిగ జరుగగలదు. ధనవ్యయ మమితముగ జరుగగలదు. అట్టహాసములకు కొదువయుండదు. స్వేచ్ఛలు రైళ్లు విందులు మున్నగు ఆదంబర మంతయు నడుచును.

లండనులో నిచ్చిన విందుసందర్భమున ముచ్చటించుచు, అయిదువందల విజ్ఞాపనలు తమకు జేరినందులకు, సైమనుగారు సంతృప్తిజూపిరి. ఇందులో ప్రభుత్వవిజ్ఞాపనలు, స్వల్పసంఖ్యాకుల విజ్ఞాపనలుబోగ, హిందూదేశ ప్రజలతరపున నిచ్చిన విజ్ఞాపనలెన్ని గలవో వీరుచెలిసిన బాగుండెడిది. అట్టివి మృగ్యమనియే జెప్పవచ్చును. తమహక్కులను రక్షింపమని యొకసంఘమువారును తమ హక్కులను రక్షింపమని వేరొకసంఘమువారును బంపిన విజ్ఞాప్తులే యధికము. ఇట్టి విజ్ఞాప్తులగాంచి సంతసించుచో, సంతసింపనిండు. వ్యక్తులు కొందరు విజ్ఞాపనల బంపిరట. వ్యక్తులలో దేశప్రముఖులెవరును లేరని జెప్పవచ్చును. అంతయు నటనదప్ప వేరుగాదు. సర్వపక్ష సమావేశమువారి రిపోర్టునుగూర్చి సైమనుగారు ముచ్చటించక తప్పినదిగాదు. దీనిని సైమనుకమిషనువారు చెప్పించుకొని చదివిరి. ఇది చాలసమర్థవంతమగు ప్రకటన, యని సైమనుగారు అంగీకరించుచున్నారు. దీనితో తులనగా విజ్ఞాప్తి ఏదియు, సైమనుకమిషనుకు జేరియుండదనుట నిశ్చయము. అఖిలపక్ష సమావేశమువారి

స్వరాజ్యవిధానమును, సైమనుకమిషనువారు రంగీకరింతురా? లేక అన్ని విజ్ఞాప్తులలో నిదియొక విజ్ఞాప్తియని తలచెదరా? వీరెటుల భావించినను, సర్వపక్ష సమావేశమువారు ప్రతిపాదించిన స్వరాజ్యవిధానమునకు తక్కువయగు విధానమును, హిందూదేశ మంగీకరింపదనుట నిశ్చయము.

ఈసంగతి చెలియనటుల నటించుట, సైమనుగారి కేమాత్రము పాడిగాజాలదు. సైమనుకమిషనువారి మధ్య సంపూర్ణ ఐకమత్యముకలదనియు, ఇంగ్లండులో నన్ని పక్షములవారును దీనిని బలపరచుచున్నారనియు, సైమనుగారు నుడివిరి. కాని వీరొక సంగతినెమరచిరి. ఇండియాలో నన్ని పక్షములవారును, సైమనుకమిషనును తిరస్కరించిన సంగతిని, వీరు చెలియచ్చలేదు. సైమనుగారు కొన్ని వింత సిద్ధాంతములను ప్రతిపాదించిరి. ఇది అధికారపర్వము చెలుపు విషయముల కనుగుణ్యముగనున్నది. అధికారమును, స్వేచ్ఛను సమన్వయపరచుట, సైమనుకమిషనువారి ధర్మములలో నొకటియట. దీనియర్థమేమి? భారతపర్వమునకు సంపూర్ణ స్వేచ్ఛ బనికీరాదనియు, బ్రిటీషు అధికారము ప్రబలియుండవలెననియు, అర్థమగుటలేదా? బ్రిటీషుప్రజలు భారతీయులకు స్నేహితులుగను, సానుభూతిపరులుగనుండి, వారికి తోడ్పడవలయునట. అంతియగాని, భారతీయుల స్వయం నిర్ణయాధికారమును, బ్రిటీషువారు గుర్తింపబోరు. తూర్పుఖండపు పడుగువేకలతో, పశ్చిమఖండపు పడుగువేకలు జతగలియునటుల జేయవలయునట. దీనియర్థమేమి? ప్రాచ్యఖండస్వాతంత్ర్యమును తూర్పుఖండపు నిరంకుశత్వమున కనుగుణ్యముగ మార్చవలయుననియే. ఇండియాకు, సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యము పనికిరాదనియే, సైమనుగారు భావించుచున్నారు.

సైమనుగారు తమ నిజహృదయమును బయల్పరచినందులకు వారి నభినందింపవచ్చును. ఇంత కాలముబట్టియు, వారు తమ నివాళిప్రాయమును మరుగుపరచియుండిరి. తెల్లకమిషనును నియమించుటకు కారణము విదితమగుచునేయున్నది. భారతీయులు తమ కేమిగావలయునో, తామెరుగరనియే తలంపవలయును. తెల్లవారే హిందూదేశపు టక్కురలను గుర్రెటుగగలరు. ఆ కారణముచేతనే, పార్లమెంటునభవారు కలగలుపు కమిషనును నియమింపకబోయిరి. ఇట్టి కమిషనుతో హిందూదేశము సంబంధముపెట్టుకొనుట, గౌరవహీనమని విదితమగుటలేదా? లండనుట్రెమున ప్రతిక సైమనుగారి యభిప్రాయములను కొనియాడుట వింతగాదు. బ్రిటీషుప్రతిష్ఠాపనలను హిందూదేశమున స్థాపించుటవలన, హైందవసమన్వయ పరిష్కారముగాదని, యీప్రతిక స్థిరపరచుచున్నది. యూరపియను రాజ్యములలో అమలులోనున్న స్వపరిపాలన పద్ధతులు, హిందూదేశమున బనికిరావట. హిందూదేశమునకు, స్వపరిపాలనముగాకుండ, సంపూర్ణ నిరంకుశత్వముగాకుండ మధ్యమార్గము నవలంబింపవలయునని, ట్రెమునప్రతిక తలంచుచున్నది. నిజమాలోచించిన ఇంతకన్న, సంపూర్ణనిరంకుశత్వమే మేలని దోచును. స్వపరిపాలనమును జూపించి, స్వపరిపాలనము లేకుండజేయు గారడీవలన, పరిస్థితులు మరింత అధ్వాన్నమయినవి.

ఇట్టిస్థితిలో సర్వపక్షసమావేశము గోరి న స్వయంనిర్ణయాధికారముగూర్చి భారతీయులు పట్టుదలజూపుట యవసరము. సైమనుకమిషనువారు నూచింపబోవు, కలగపులగము నేమాత్రము బలపడువక, స్వరాజ్యవిధానమునకు తక్కువయగు సంస్కరణములు భారతీయుల కక్కరలేదని తెలుపుట యవసరము. లేబరుపక్షమువారు, సర్వపక్ష సమావేశమునకు పిమ్మటనయినను స్వరాజ్యవిధానమును బలపరచుటకు మారుగ, భారతీయులు సైమనుకమిషనుకు తోడ్పడవలయునని గోరుట, వీరి కపట స్వభావమునకు నిదర్శనము. ఇంపీరియలిజము, కన్సర్వేటివుపక్షమువారివలె, వీరిని గూడ సమానముగ నావహించియున్నదని జెప్పవచ్చును. ఇంగ్లండులో నే పక్షమువారును హిందూదేశమునకు తోడ్పడరని నిశ్చయమగుచున్నది. భారతీయులు బ్రిటీషుపక్షములలో దేనిపైగాని నాధారపడక, స్వతంత్రమైననే ఆధారపడి కృషిసలుపుట శ్రేయస్కరము. సైమనుకమిషనువారు వచ్చెదరు. పోయెదరు. వారితో భారతీయుల కెట్టి సంబంధ మక్కరలేదు. సర్వపక్ష సమావేశమువారు కలకత్తాలో డిసెంబరులో గూడ నిశ్చయించిరి. వీరు జేసెడి ప్రబోధమువలన, అన్ని పక్షములవారును ఏకమై దేశభ్యుదయమును మెప్పుజేసెదరుగాక. అల్ప సంఖ్యాకులు కొంతకాలము గునిసినను గునియనిండు.

కొంతకాలముగనరికి వారే దారికి రాకమానరు. సైమనుగారు, బహిష్కారవాదులను తృణీకరించిరి. వీరు మొదటినుండియు బహిష్కారము నిటుల చులకనజేయుచునేయున్నారు. సభాధ్యక్షత వహించిన, రీడింగుప్రభువుగారు, బహిష్కార ప్రాముఖ్యమును చులకనజేయుట పాడిగాదని, ఎచ్చరించిరి. రీడింగుప్రభువుగారికి హిందూదేశ పరిస్థితులెక్కువ బాగుగ తెలియును. బ్రిటీషు పరిపాలన యొక్క లాభములను రీడింగు ప్రభువుగా రేకరుపుబెట్టుట విచిత్రముగనున్నది. పటముయొక్క రెండవ ప్రక్కను జూచిన, వీరికి నిజము తెలిసినచెడిది. దేశమునకు గలుగుచున్న నష్టములు తప్పక గోచరించెడివి. హిందూదేశము బీదదగుటయు, శౌర్య హినుగుటయు, పరిశ్రమలు నశించుటయు, రీడింగు ప్రభువుగారికి తటలేదు. కేవల శాంతి రక్షణమే ఉత్కృష్టమని వీరు చాటుచున్నారు. భారతీయులు స్వధర్మమును గ్రహించి, తమకోర్కెలను అసందిగ్ధముగ వెల్లడించుచో, అవి నెరవేరకమానవు. సర్వపక్షసమావేశ తీర్మానములగూర్చి దేశమందంతటను ప్రబోధము జరుగవలయును. సైమను కమిషనువారు రెటుల మెలగినను భారతీయులు పరికింపనవసరములేదు. స్వార్థపరులు జెప్ప సాక్ష్యమును వీరు పాటించనక్కరలేదు. భారతీయులు దృఢ సంకల్పులగుచో, వారి కోర్కెల నెవరును అడ్డగింపజాలరు.

శ్రీ రాజా రామమోహనరాయలు

శ్రీ రాజా రామమోహనరాయలు, ఇహలోకమును బ్రాసే తొంబదియైదు సంవత్సరములు జరిగినవి. రామమోహనుడు, హిందూసంఘము నావరించిన మూఢవిశ్వాసములను పారద్రోలి, హిందూ ధర్మమును స్వచ్ఛందకీర్తితో వెలుంగజేసెను. చిల్లరదేవతలపై దృష్టి నుంచక, పరబ్రహ్మమునే

యూపాసించినట్లు జేసి, ఉపనిషత్తులను పునరుద్ధరించెను. తన సమాజమునకు బ్రాహ్మ సమాజమని పేరిడెను. బ్రాహ్మ సమాజము, ఉపనిషత్తులను హిందూమతమునే యవలంబించెను. రాజారామమోహనరాయలు, హిందూదేశమున నందిగ్ర సమయమానన్నమయినతరి, జన్మించెను. పాశ్చాత్య నాగరిక మొకవంక, తనదాడిని ప్రారంభించినది. మహమ్మదీయ నాగరిక మదివరకే జరివర్తన మారంభించినది. హిందూ నాగరికము, ప్రాతమార్గములను విడువక, మూఢాచారములకు లోనై యున్నది. మూఢ నాగరికములు కలియు స్థలమున, రాజారామ మోహనరాయలు తన పునరుద్ధారణప్రయత్నము నారంభించెను. హిందూదేశము క్రైస్తవమతము నవలంబింప నవసరము లేదని యొకవంక నిరూపించెను. మహమ్మదీయ మతము నవలంబింప బనిలేదనిగూడ తేటపరచెను. హిందూమతము, మూఢ విశ్వాసరహితమగుచో, భారతదేశమును పునరుద్ధరించునని, బోధించెను. సహగమనమునందు త్యాగ ధర్మ మిమిడియున్నను, రానురాను అయ్యది కూర నిర్బంధములకు నిలయమై, ఘోరమరణములకు కారణమగుచుండెను. దీనిని రూపుమాప రాజారామ మోహనరాయలు ప్రయత్నించి, సఫలమనోరథుడయ్యెను. ఇందుకుగూడ ప్రాతికూల్యము జూపినవారు లేకబోలేదు. కాని, భూతదయయే తుదకు విజయము బడసెను. మతసాంఘిక స్వాతంత్ర్యముతోబాటు, రాజారామ మోహనరాయలు రాజకీయ స్వాతంత్ర్యమునుగూడ బోధించెను. ఏకేశ్వరోపాసనా ప్రభావమును బోధించెను. మానసికధ్యానావశ్యకతను నిరూపించెను. రాజారామ మోహనరాయలు, హిందూదేశమున నూతన యుగమును స్థాపించెను. అప్పటినుండియు, సంస్కరణములు వివిధరీతుల ప్రబలమయ్యెను. హిందూదేశము నేడు స్వస్వరూపమును గ్రహించుచున్నది. స్వయంనిర్ణయము గోరుచున్నది. ఇట్టిఫలము సమకూరుటకు, రామమోహనరాయల కృషి అపారమితముగ తోడ్పడె ననుటకు సందియములేదు.

ఆంగ్లో హైందవుల భావిస్థితి

ఆంగ్లో హైందవుల స్థితినిగూర్చి, కలనల్ గిడ్డిగారికి ప్రభుత్వమువారిచిన్నప్రత్యుత్తరము, చాలముఖ్యమయినది. ఆంగ్లో హైందవుల యిబ్బందులెవ్వయో గ్రహించుటకు, ఇండియా మంత్రికి చిక్కుగనున్నది. ఆంగ్లో హైందవులలోనే ఏకాభిప్రాయము కుదురుటలేదు. సాంఘిక ప్రయోజనముల నిమిత్తమును ఎన్నికలకొరకును, ఆంగ్లో హైందవులుగ నుండగోరుదురు. విద్య నిమిత్తము యూరపియనులలో జేరవలెనని గోరుదురు. ప్రభుత్వోద్యోగములలో జేరునిమిత్తము, వీరు భారతీయులలో జేరగోరుదురు. అంతియగాని, ఒకస్థానమున వీరు నిలిచియుండరు. యూరపియనులకును, భారతీయులకును గల హక్కులు మాత్రము వీరికి గావలయును. వారికి గల ఇబ్బందులను మాత్రము వీరు అనుభవించ నొల్లరు. ఇది కేవల స్వార్థపరత్వమనుటకు సందియములేదు. ఇందువలన ఆంగ్లో హైందవుల నే సంఘమువారును జేర్చుకొనబోరు. తమ తేమమును బాగుగ నాలొచించిన, ఆంగ్లో హైందవులు భారతీయులుగ పరి

గణింపబడుటయే శ్రేయస్కరము. వారి కష్టసుఖము లలో పాల్గొనుటయే శ్రేయస్కరము. అందుకు మార్గ ఉభయభ్రష్టులగుట, వినాశకరము. వీరిని యూరపియనులు గాని, భారతీయులుగాని ప్రేమింపరు. భారతీయులు గాకుండ, యూరపియనులు గాకుండ, వీరిని మూడవవారిగ పరిగణించుటకు, ఇండియా మంత్రిగాని, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు గాని సమ్మతించుటలేదు. మూడవతరగతి నేర్పరచుట, వీరికి లాభకరము గాదని, ప్రభుత్వమువారెంచుచున్నారట. ఆంగ్లో హైందవుల గృహములు ఇండియాలోనే గలవు. మరియొక దేశములోలేవు. అట్టితరి, వీరు, భారతీయులకన్న అధికులనుని చాటుటయేల? హిందూదేశాభివృద్ధితోనే, వీరి యభివృద్ధియు చేరియున్నది. హిందూదేశనష్టమే, వీరికిగూడ నష్టముగలిగించును. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు, ఆంగ్లో హైందవులకు నిజస్థితిని గోచరింపజేసినందులకు సంతసింపవచ్చును. ఇకనయినను, వీరు భారతీయుల కష్టసుఖములలో పాల్గొనుట వివేకము. భారతీయుల కన్నతో ద్యోగముల నీయగూడదని, వీరు వాదించుటకన్నను ప్రావృద్ధిపై వేరుడదు. సైన్యములో ఆంగ్లో ఇండియనులకు ప్రత్యేకపు హక్కుల నొసగుటకు, ప్రభుత్వమువారు గోచరింపలేదు. ఇకనయినను, ఆంగ్లో హైందవులు తమ స్థానమును గ్రహించి, త్రితంకు స్వర్గమున ప్రేలాడుటను మానుకొందురుగాక!

ప్రజారక్షక చట్టము

ప్రజారక్షక చట్టమును నిరాకరించి, భారత శాసనసభవారు బ్రిటీషువారికి విశేషపు మేలొనర్చిరి. భారతీయుల వాంఛలకు విరుద్ధముగ, బ్రిటీషు లేబరుపక్షమువారు సైమనుకమిషనుకు తోడ్పడినను, భారత శాసనసభవారు ప్రజారక్షక చట్టమును నిరాకరించి, బ్రిటీషు కార్మికులకు మిగుల సహాయము సలిపిరి. పార్లమెంటు సభ్యులగు మాక్సుటనుగారు, ప్రజారక్షక చట్టము నిరాకరింపబడినందులకు ఎంతయు సంతనము దెలిపిరి. రాజప్రతినిధిగారు తిరిగి చట్టమును ప్రవేశపెట్టుచో, భారత శాసనసభవారు మరల నిరాకరించెదరని, వీరు నమ్ముచున్నారు. ఖైర్దు బ్రాక్వే గారు మోతీలాల్ నెహ్రూగారిని, పటేలుగారిని గూడ అభినందించుచున్నారు. నెహ్రూగారు చట్టము నెదిర్చిరి. పటేలుగారు చట్టమునకు న్యతిరేకముగ తమ కృష్టినిగూర్చు నిచ్చిరి. స్వతంత్ర లేబరుపక్షమువారు, భారత శాసనసభవారి చర్యను సంపూర్ణముగ నామోదించుచున్నారని, బ్రాక్వేగారు దెలిపిరి. అటులగుచో, లేబరుపక్షమువారు సైమనుకమిషనును గూడ నిరాకరించి, భారతీయాభిప్రాయమును బలపరుపగూడదా?

కేంద్ర సంఘము

సైమను కమిషనుకు తోడ్పడుటకు, కేంద్ర సంఘము కడువిచిత్రముగ నిర్మింపబడినది. ముగ్గురు సభ్యులను, స్టేటుకౌన్సిలుసభవారి నొకరిని, మిగిలినవారిలో, స్టేటుకౌన్సిలు సభ్యు నొకరిని రాజప్రతినిధిగారు నామినేటుజేసిరి. భారత శాసనసభ్యులలో అయిదుగురును వారు నామినేటుజేసిరి. భారత శాసనసభ, సెలెక్టుకమిటీని బహిష్కరింప నిశ్చ

యించినపుడు, రాజప్రతినిధిగారు తద్విరుద్ధముగ నామినేటుజేయుట వింతగాదా? ఇంతియగాక, అధ్యక్షుని సెలెక్టుకమిటీవారి రెన్నికొనుటకు వీలొనగరై. సర్ శంకర నాయరుగారిని, రాజప్రతినిధిగారే అధ్యక్షునిగ నియమించుట విచిత్రము. కేంద్ర సంఘమంతయు దాదాపుగ నామినేటును సంఘమేయయినది. ఇట్టి ఏర్పాటులగాంచి, కేంద్ర సంఘ సభ్యులే అసంతృప్తులై నటుల దెలియుచున్నది. ఈ సంఘమునుగాంచి, సైమను సంఘమువారు సంతసించిన సంతసించెదరు గాక! భారత దేశముమాత్రము దీని నెంతమాత్రము గౌరవింపదనుట తధ్యము.

గవర్నరుగారి స్థానము

ద్వంద్వ ప్రభుత్వ విధానముక్రింద, గవర్నరుగారి స్థానమును, సర్ లెస్లీ విల్సనుగారు చక్కగ వర్ణించిరి. గవర్నరు ప్రజల యభిప్రాయమును పరిగణింపవలసి యుండును. కాని ప్రజేచ్ఛను నిరాకరించుటకు వీరి కధికారముగలదు. గవర్నరు కాన్స్టిట్యూషనల్ అధిపతీయైనను, నిరంకుశాధిపతి గూడ నగుచున్నాడు. ఇట్టి స్థితి ఎంత పరిహాసాస్పదమో యూహింపవచ్చును. ద్వంద్వ ప్రభుత్వవిధానము క్రింద, అందరి స్థితియు నిటుల పరిహాసాస్పదమే యగుచున్నది. ఈ వర్గతినెంతత్వరలో దొలగించిన సంతమేలు గద.

నిషేకవయోనిర్ణయ సంఘము

క్రాంతసభ్యులు

సిద్ధా, 25:— ఎస్. సి. మిత్ర వండిత శామర్రాను భార్య ప్రసూమ్మను యాతాబు, మహమ్మదుషా, నవాబుగార్లు నిషేక వయోనిర్ణయ సంఘసభ్యులుగ ప్రభుత్వమువారు చేర్చినట్లు ప్రకటించిరి. (ప్ర. ప్రె.)

హిందూ గవర్నరుగారి నిష్క్రపటవాక్యములు

పూ. శా. సెప్టెంబరు 25:— హిందూ శాసనసభ కార్యక్షులగు బహుభాగ రొసంగిన వింత సమయమున హిందూ గవర్నరుగారిట్లునవ్వసించి:— ప్రపంచములోని యంతర దేశములలో పరిపాలనాధికారికి గల అధికార బాధ్యతలకు హిందూదేశములో రాష్ట్రీయ ప్రభువులగుట అధికార బాధ్యతలకు చాలా వ్యత్యాసము కలదు.

హిందూదేశములోని గవర్నరు ప్రజాధికారమును సక్రమముగా పాటించుటయే గాక ప్రజాభిప్రాయ ధిక్కారముగూడ చేయుటయియున్నది. ప్రజాభిప్రాయమునకు భిన్నముగా నిరంకుశముగా ప్రవర్తించవలసిన సందర్భములకూడ కలుగుచుండును. ప్రజాభిప్రాయ ధిక్కారమును చేయవలసిన యవసరము వాకు కలగకపోవుటచే ఇంతవరకు ప్రజాప్రతినిధులైన శాసనసభ్యులకు పరిపాలనాధికారి నైన వాకును ఇన్వేన్యముగానే కాలముజరిగినదని సంతోషించుచున్నాను.

శాసనసభయందు చర్చింపదగు తీర్మానము లసంఖ్యాకములుగా వచ్చుచుండును. ఇవిన్నియు సావకాశముగా చర్చించగల వ్యవధియే యుండుటలేదు. ఇంట్లు వాకిండువదలి శాసనసభ్యులు ఒక్కచోట సమావేశమగుటయందు గల సభ్యులబాధకముల నే నెరుగుదును. సమావేశమగు శాసనసభకు దురంత ఎక్కువదినములు జరుగుటనును, అనుదినమును ఎక్కువ గంటల కాలమును సమావేశమగుటకు విరూపాక్ష త్యక్తలో రాగలవు. (అ. ప్రె.)

మధ్యహిందూస్థాన స్వదేశ ప్రభువుల సభ

కాన్పూరు, సెప్టెంబరు 25:— మధ్య హిందూస్థానములోని స్వదేశ ప్రభువుల మహాసభ బాన్స్ నగరములో యానెల 27, 28 తేదీలయందు జరుగవలసి యుండెను. కాని, వాయుదా వేయబడెను. వాయుదా తేదీ తెలుపబడలేదు. (అ. ప్రె.)

విదేశవార్తలు

నైమనుగారి ప్రకటనము

లండన్, సెప్టెంబరు 26:—కేంద్ర ప్రభుత్వము వారు, రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమువారు సమగ్రముగ ప్రకటనములను పంపిస్తున్నట్టి దెబ్బపుడు తమకు బహిరంగ నైమనుగారు తెలిపిరి. ప్రస్తుత రాజ్యాంగ విధానమును గూర్చి ఇండియాలో ఎవరో చాల కొద్దిమంది తప్ప అన్ని తెగలవారును తమ యభిప్రాయములను తమకు తెలిపిరి. ముందేమి గానలెనుకొనడం ఎటుక జేరనియును నుచును. స్వచ్ఛందముగా విజయగల ప్రకటనముల నందిరి.

ఏటి నన్నిటిని ఇండియాను కమిటీవారు నైమనుకమీషనులో విచారించెదరనిది.

నెహరు నిశ్చయము పూర్తిగ తరచిరి. ఏర్పాటుగ విషయములన్నిటిని గ్రహించిరి. ఇండియాను కమిటీ సభ్యులతో ఇండియాలో ఇంకను పరిశీలన గావించి సాక్ష్యమును దీసికొనుటకు తయారై పోవుచున్నారని. రాంకే మగ్దో శాల్కూడు ఫ్రీబర్డోమి గావించిన ప్రకటనమును, కార్మిక పక్షమువారు నైమను కమిషనుకు సమర్పించుటకు కొనియాడిరి.

రీడింగు ప్రభువు

నైమను కమిషను బహిష్కరణవాదులను నిర్ణీతము చేయి విజయము. ఆశానుభవములను. కాని ఇంకను జన సామాన్యము తమ యభిప్రాయమును పూర్తిగ చెబుకొను శక్తిలేకున్నను, తగిన కట్టుదిట్టముల నెరుగకున్నను, వారు ప్రభుత్వము వట్టు, సార్వభౌమని వట్టు విశ్వాసముగ నున్నారని గుర్తించునట. ఎవరో కొందరు హిందువులు గట్టిగ ప్రతిపక్షముగా ఏర్పడుటచే హిందువులందరూ నయమును కమిషనుకు ప్రతిపక్షముగా నుండిరను కొనరాదు. హిందువులందరూ ప్రతిపక్షముగ నున్నారని నమ్మకాలనరి రీడింగు ప్రభువునెను అసలు ఎందుకు ప్రతిపక్ష మేర్పడవలెనననున్నాడు.

ఇండియాలో ఏమి తటస్థించెనని ఏల విశ్లేషమును బూనిరి 150 సంవత్సరములనుండి ఇండియా శత్రువుల బానిసండి తప్పించుకొని కాంతిని యభివృద్ధిచేయున్నది. ఇట్టి కాంతి 150 సంవత్సరములకు ముందు ఇండియా నైమనుకను ఎరుగదు. నా గరకసంఘముతో యున్నట్లులే ఇండియాలో కాలంచేయి నిరపాయముగ నున్నది. ఆనాటికి ఇండియా దోషములకు, బాదులకు లోనైయున్నది. ఇప్పుడవి లేకున్నవి. అందుకు విశ్వక్రమము బొందుచున్నారని ఇండియాలో, బ్రిటిషు పాలన మునుపటి ఇండియాలో మత స్వాతంత్ర్యమును అన్ని తెగలవారు ను యభివృద్ధిచేయుచున్నా. గత చారిత్రమును మన ఎదుట బెట్టుకొని ఏ తెగవారైనను ప్రభుత్వమును ప్రతిపక్షముగా నుండవలెనో తెలియకున్నది.

“నైమను” వాఖ్య

(బీమునర్వసు)

లండన్, సెప్టెంబరు 26:—అర్జియన్ క్లబ్బులో నైమను గారి యభిప్రాయముగూర్చి నైమను ప్రతిక ఇట్లు వాఖ్య యొనర్చుచున్నది. “భారతవనస్య, బ్రిటిషు సంస్థలన్నిటిని ఎత్తిచేసి భారతవనస్యలను గాని ప్రాచీన ప్రభుత్వవనస్యలను గాని ప్రవేశబెట్టు సంస్థానములను పరిమార్చుచున్నాడు. యూర పీయను ప్రభుత్వవనస్యలను ఇండియాలో ప్రవేశబెట్టుటకు అందరకును రాచకీయ ప్రవేశము కలగలేదు. కర్ణు ప్రభువి కాలుముగాటిగాని, అక్కను శాటి నిరంకుశ ప్రభుత్వమును రాష్ట్రములు ఆమోదించుటలేవు. ఈ చిహ్నములే భారతీయులతో సహకారమును అభ్యంతరముండదు.

భారతీయులు పోటీచేయు హక్కులకు సరిగా బూచి పరిమార్చుచున్న యభివృద్ధి బ్రిటిషు ప్రజలకును, బ్రిటిషు పార్లమెంటునకే గలదని నైమనుగారున్న వాక్యమంతయు నిజము.

నైమను కమిషను

కార్మికపక్షమువారు సమర్పించుటకు కారణము

(బీమునర్వసు)

లండన్, సెప్టెంబరు 26:—కార్మికపక్ష కార్యనిర్వాహక వర్గమువారి టెబ్బు దెబ్బపుడున్నాడు. నైమనుకమిషను ఏర్పాటు చేయు విషయము ప్రభుత్వమువారి నూచనము పూర్తిగ ఆలోచించిరి. భారతీయుల విశ్వాసమును, సహకారమును నైమను కమిషను బడయవలెనని ఇండియానుండి అభిప్రాయము తెలిపినవచ్చి జెప్పిరి. భారతీయులకు సహకారమును నిచ్చుటవలెనని తెలిపిరి. అట్టి ప్రతిపక్ష నైమనుకమిషనుకు, ఇండియాను సెలవుకమిటీ సహకారములను గల్గించుకొంటి. ఇండియానుండి స్వల్పసంఖ్యకులను భారత ప్రతిపక్షములను నియమించు గానికంటె శాసనసభలందున్న వారితో కమిటీకి ఏర్పరచిన సహకారము లభించునట. నయమును కమిషను విచారణకు అందు కార్మిక ప్రతిపక్షములను నియమించుటకు కార్మికపక్షమువారు కార్యనిర్వాహక వర్గమువారి నిశ్చయము సామోదింపి కార్మికపక్ష ప్రతిపక్షముతో కార్యనిర్వాహక వర్గము ప్రతిపక్షమును సహకారము చేయుచుండెను. భారతీయుల ప్రతిపక్షముగాను తొలగించుటకు ఇండియా నుండియు నయముగాను ఒకరితో నొకరు ఆలోచించిరి. ఇండియాలో శత్రుప్రతిపక్షము అపహాసముచే గల్గినదని కార్మికపక్షమువారి యభిప్రాయము. ప్రభుత్వమువారి కేవలమే ఇది మరెంత ముందినది. ఇప్పుటికిరాడ నయమును కమిషనును గుర్తించి సహకారము నున్నట్లు ఇండియాకు శ్రేయస్కరము.

బోలిషివికుబిల్లు నిరాకరణము

పార్లమెంటు సభ్యులు

(బీమునర్వసు)

లండన్, సెప్టెంబరు 26:—బోలిషివికు బిల్లును బిల్లి శాసనసభవారు ప్రవేశపెట్టుటచే పార్లమెంటులో ఉద్యోగములు గల సభ్యులు పరిశీలించుచున్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారు తరచులెరట. అయ్యది ప్రభాసాస్య స్వాతంత్ర్య విషయమనిరి ఈ బిల్లును మరల ప్రవేశబెట్టుటకుగాని సర్వే ప్రతిపక్షముగాని రాజప్రతినిధి ఆలోచించుచున్నాడను వనంతులు నిజమునో అయ్యది చాల అపవృత్తి కరముగ నుండును. యూరపీయను సభ్యుల నమ్మకాలను మరల బిల్లును ప్రవేశబెట్టుట పాడిగాడు. అబిల్లు కాంతి కా లేదాయను విషయమును భారతీయులే నిర్ణయించవలెననిరి.

నెన్నడు ప్రాక్టెగారు నెహరుగారు ఈ బిల్లు పట్ల జూపిన ఆసక్తిని వివరించు సందర్భమున వారెలుగారు సాహసించి ప్రతిపక్షముగ టెబ్బుకేయ గల్గినందుల కెంతయు కొనియాడుచున్నారు. ఈ కఠినశాసనముల విషయము ఇండియా టెబ్బు కార్మికపక్షమువారు భారతీయుల యభిప్రాయముతో పూర్తిగ ప్రవేశపెట్టుచు నున్నారనిరి.

శ్రీనివాస శాస్త్రిగారు

“భారతీయుల భాగ్యము

బ్రిటిషు సామ్రాజ్యములో నున్నది”

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

బుల్బాయ్, సెప్టెంబరు 27:—కొడిసియా భారతసంఘము వారు తనను సన్మానించిన సందర్భమున శాస్త్రి గారి టెబ్బు జెప్పిరి:—భారతీయుల భాగ్యము బ్రిటిషు సామ్రాజ్యసంస్థలమైనది. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యముతో యున్నచే బాగుపడెదను. అ విషయము భారతీయుల కెట్టి సంబంధముండ నక్కరలేదనిరి. ప్రపంచము దంతలును బ్రిటిషు ప్రజల ఔదార్యమునందు నమ్మకముంచి, ఫలితములేవైనను భారతీయులు తమ భారమును నిర్వహించుచుండవలెను. సామ్రాజ్యములో భాగములను లభించి యుండరాదు. ఒకతరగతి ప్రజలలాభము నమిత్తము ఇంకొక తరగతి ప్రజలను వినియోగించరాదు. ఈ సందర్భమును మనకు లో బెట్టుకొని ప్రతిపక్షమును అభివృద్ధిచేయుట కవకాశముండవలెను. ఎన్నడును మనము భారతీయులము గ్రేటుబిటును అవమానకరముగ ప్రవర్తించువారము కామని శాస్త్రిగారనిరి.

ఇర్విన్ ప్రభు నైమనుకమిషను సర్ అసామర్థ్యము నెట్టి బిల్లి మున్నగువారు మార్చెయిలడగర్ మలో బానాలో కలిసి కొనెదను.

వెల్లూరులో ఎన్నికలలో కన్నశ్యేటి ప్రభు అభ్యర్థియై గెల్చెను.

పటేలుగారు పత్రికా ప్రతినిధుల

ప్రవేశమును రద్దుజేయుట

(బీమునర్వసు)

లండన్, సెప్టెంబరు 26:—సిమ్లా విలేజురి జేయి లో టెలిగ్రాఫ్ ప్రతినిధులకు ప్రాసిన దానిలో నైమను టెబ్బుకేయి టెలిగ్రాఫ్ ప్రతినిధులకు స్వాస్థ్యమును రద్దుజేసెనట్లు ప్రాయశాచి. కాని నైమను ప్రతినిధుల కిమ్లానుండి దీనిని దెబ్బపుడు పటేలుగారి ప్రకటనము అభ్యంతరము గలుగజేసెననియు ఈ విషయమును ఇంటిలో పరిమార్చు గాతేదనియు దెబ్బపుడున్నాడు.

జాతీయమిత్ర అసంబ్ధి-ఆర్థికవత్తము

భారతప్రతినిధి ఆక్షేపించుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, సెప్టెంబరు 26:—జాతీయమిత్ర అసంబ్ధిలో 9 వ పర్యాయము వారు జరిగిన ప్రతిపక్షము ఆమోదించిరి. ఇండియా ప్రతినిధి ప్రతిపక్షమును గుండెను. జాతీయమిత్ర అసంబ్ధి వారు హెచ్చిపావుచున్నందుకు ఇండియా ఆక్షేపించి బదులుగా దీని లిట్టును ప్రభువు తెలిపెను. అసంబ్ధి అగ్నించవలెననిరి. న్యాయముపై పరిశీలనము అసంబ్ధి ప్రికరముగ నున్నదనిరి. ఇప్పు డెంతభుక్తు కా రుము కనిపించదనిరి. అసంబ్ధి వారు తగిన జాబితా చేయవలెననిరి. డాక్టరు పరంజోషాయిగారిని అంతర్జాతీయ విద్యార్థినియక సిన్సెట్ గా ప్రతిపక్షంలో పర్యవేక్షణ జాతీయమిత్రులకు నియమించిరి.

అగ్ని ప్రమాదము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, సెప్టెంబరు 26:—చీకాదేవిలో నగరములో జూదపు గుహ అంటుకొనుటచే 7 గరు చనిపోయిరియు, 7 వేలు ఇండ్లు తేకున్నారనియు హ్యూలో వార్తలు దెబ్బపుడున్నవి. తప్పించుకొని పోషాపుడుండ నీళ్లలో మునిగిపోయిరి. అగ్నిబాల్లను తప్పించుకొనుటకు నీళ్లలో దుముకగా వారు మునిగిపోయిరి.

బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమిత్రుడు

నల్లగురు

కేఫుటపుకా, సెప్టెంబరు 26:—దక్షిణ ఆఫ్రికా బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునుండి చీలిపోవుచో వారు తమ రక్షణార్థము అమెరికాలో, ప్రాంతులో మరితర ఏ పెద్ద దేశమునకో పోవలెను. ఏలన ఒక యుద్ధనాక వచ్చినచో అందరూ మోకాళ్లు మీద బడితో పడవలెనున్ను. తమకు ఏమైన అన్యాయమును జేయ నెంచిరే వారికి సహాయము జేయుటకు సామ్రాజ్యములో దక్షిణ ఆఫ్రికావారు బ్రిటిషు నాకాదేశముతో స్నేహముగ నున్నాడు. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యము వారిని బంధించు పోషము గాదు. సహాయము చేయవలెనని నున్నది. దక్షిణ ఆఫ్రికా తటస్థముగ నుండగల్గినచో ఇంగ్లాండు గూడ తటస్థముగ నుండగలదు. అప్పుడు కామన్వెల్తు నిరపయోగమును. తటస్థభావము దక్షిణ ఆఫ్రికాకులాభముగాదు. బ్రిటిషు నాకాదేశమును నయమున్నట్లును దాట నిచ్చివేసి ఇతరలాటులు మన తాటస్థమును అంగీకరించరని నల్లగురు తెలిపిరి.

ఆంగ్లో ఫ్రెంచి నాకాదేశ ఒడంబడికకు అమెరికా ప్రత్యుత్తరము లేదును చేయుచున్నది. ర్వలోనే వెలువడునట.

రాజద్రోహపు కేసును 40 కమ్యూనిస్టులను శిక్షించి రని హెచ్చరింపబోయి వార్తలు దెబ్బపుడున్నవి.

ఇండియాలో బోలిషివికు ఏజంటుల నడకలను గనిబెట్టుచు పంజాబులో రాయలు వైమానికదళములోనున్న లారెము గారు వ్యవహరించుచున్నారను సంగతి అబద్ధమని దెబ్బపుడున్నాడు.

బరెక్ హిడ్ ప్రభు తల్లి చనిపోయినది.

నార్వే ప్రభుత్వము రాజీనామానిచ్చెనని ప్రాకటము వార్తలు తెలుపుచున్నవి.

వృత్తాంతలేఖలు

మునమరు

తమిళు తాలూకా

24.9.1928 తేదీన తమిళ తాలూకా మునమరు గ్రామమునందు గ్రామపంచాయతీదారు ఎన్నికల పెరవలి ఫిర్యా గ్రామపుననిర్మాణ సూచక వై జర్ గారు ఆకుండివ్యాపకర్త గారిచే జరపబడినది. యాక్రండివారు పంచాయతీదారుగా ఎన్నికొనబడిరి.

1. మునమరు వెంకట సూర్యనారాయణరావుగారు
2. బొడ్డు శ్రీరామలంగారు
3. ధర్మాలయ బాపయ్యగారు
4. నడికట్ల గోపాలస్వామిగారు
5. తోట గంగయ్యగారు
6. పరికూటి వెంకటవలంగారు,
7. తోట చిన వరసయ్యగారు.

పంచాయతీదారు ఆంద్రకలసి మునమరు వెంకట సూర్యనారాయణరావుగారిని ప్రకటించుగా ఎన్నికొనెరి.

గుడివాడ

(స్వకీయ విలేఖరి)

బ్రాహ్మి మల్లాది ఆంజనేయశాస్త్రిగారు

బ్రహ్మశ్రీ కొరంకి వెంకటరామకృష్ణగారు యాయూర భగవద్దీపావళిపాఠశాలను నోసంగుటకు ప్రారంభించినవాడగు పాదల యద్యవ్యవహార పండితశేఖరులు విచ్చేయుటయు ప్రజలందు పారమార్థికచింతన పుకొల్పుటయు తమ బలగుచున్నది. శ్రోతలయందు దుష్కరించుచున్న యా జ్ఞానాంకురములకు దోహదమొసగి, వర్తిలక్షణములకు పాఠ్య పూర్వపూర్వమున సత్సంకల్పితాలాకా వాస్తవ్యులును, తర్క, వ్యాకరణ, వేదాంతాది శాస్త్రపారంగతులును, శ్రీశ్రీ పున్నగిరి పీఠాధిపతుల ఆసానపండిత పరీక్షింపబడునగు బ్రహ్మశ్రీ మల్లాది ఆంజనేయశాస్త్రిగారు యచ్చటకు దయాచేసి రామాయణమొక్క అంతరార్థము, సాంఖ్యయోగము, పునరుత్థము ప్రాప్తియోగము, రజస్వలనంతర వివాహాభిషేకము, ఈశావాస్యోగ వివర్ణ మొదలగు విషయములగుర్చి అవ్యర్థముగను, మనోముగను, జ్ఞానప్రబోధముగను నుపన్యసింపిరి. ఆవాజ్ఞానసంకల్పమైన ఆ పరబ్రహ్మతత్వవిరూపణగుర్చి వారు తమ పూజ మృదుమధురకైలిలో ఝటిగమున నుపన్యసించినపుడు పాదులకను, సవారన, సంస్కరములు గౌరవభావము లేని అగౌరవాసపుత్రులకు నైకము హృద్యముగదోచి, అంతటి ఉత్కృష్ట ప్రవచనముకూడ కరకలములకమువలె దోచెను. ఆపాదపీఠమును, ఖండారములందలి పాశ్చాత్య శాస్త్రజ్ఞులకు నైకము దిగ్భ్రమగుర్పించి ఆసమానగౌరవమును బడసి నట్టియు, ఆర్యమతము నేటివరకును సతీవియై యుండుటకు ముఖ్య సాధనమును, ప్రకృతి మరణ వ్యాధికి దివ్య వాదమును నగు వేదాంత శాస్త్రమునుగుర్చి పిత ముచ్చటించునపుడు, అట్టి విద్యను పరిపాలించిన ఆర్యసంకల్పి జేసినవారమని గర్వింపనివారును, ఆర్యసాక్షాత్కారమున కైక్కిపీఠమునక ఆర్యసంకల్పమునుగూర్చుచు విచారించనివారును పుండరబులో ఆరితయోక్తి వహించెడు, వీరియు పశ్యానములు, వేదాంతములకెక్కని గండరగోలముగు విషయమును—అనవదమును పారద్రోలి, తమమనా సీకలందునైకము ఆత్మనిచారణాభిలాషను గల్పించు ప్రభావమును గల్గియున్నది. వీరికిగల మేధాసంపద, విషయపరికిలకా సమగ్రత, సుబోధకా శక్తి, కృతినృపులగుదుగుల పాండిత్యము అపారము. ఎంతటి కష్ట విషయమునైనను, ద్రాక్షపాకమున నులభగ్రాహ్యముగా వివరించి చెప్పగల మహాత్మరమైన ప్రతిభ పరియందుగలదు. రాజావలంబములేని యాకాలమున కూడ, సభ్యునిరతులై మృతప్రాయములైయున్న యాత్మకృష్టవిద్యలనుదరించి తపోకారణము తమవిద్యాధనమును వినియోగించు మహాపురుషులు గలవైతరుల పీఠసాధ్యులు. వీరియొపశ్యానముల అంతరము పాఠులు వీరి యధాశక్తిని సక్రమించి ధన్యులైరి. పిత ఆర్యయుజమానమునకాసినగరమునసమావేశముగానున్న పండితసభకుడదల నున్నారు. వేదపురుషుడు, పీఠి ఆయురారోగ్యములనొసగి, స్త్రీర్షకాలము వేదవత ప్రచారము పలుపునటుల ఆనుగ్రహించును

కాకినాడ

(స్వకీయ విలేఖరి)

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము

అక్టోబరు ౧౮లో గురువోపు మద్రాసు కాపన నిర్మాణసభలో ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ చట్టసవరణను గురించి తిరుగ విశేషచర్చ వచ్చునట్లు కనిపించుచున్నది. సభ్యులు తమ తీర్మానముల నోటిను లిచ్చుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. ముఖ్యస్థానము ఎక్కడనుండవలసినదియు చర్చింపబడును. శ్రీ చావలి రామసోమయాజులుగారు తమ విశ్వవిద్యాలయ చట్ట సవరణ బిల్లును పెల్లెట్టు కమిటీ రిపోర్టుతో ఆశోచనకు వచ్చునట్లు ఉపపాదించును. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ చట్టమునకు ౩ వ సెక్షన్లో 2 వ సబ్ సెక్షన్లోనున్న బెజవాడ అనుపదమునకు రాజమండ్రి అనుపదమునవలెనను సవరణను చట్టముయొక్క సవరణ బిల్లులందు ఉపపాదించ బోవుచున్నారు.

సెటిల్మెంటు

శ్రీ వికరమైన లాండు రివెన్యూబిల్లు ఆమోదించబడెనక కృష్ణా గోదావరిజిల్లాలయందు రిసెటిల్మెంటు వసలు అలోచనలు జరుగరాదను తీర్మానమును తిరుగ రామసోమయాజులు గారు ఉపపాదించ బోవుచున్నారు.

ఈసందర్భమున గవర్నరు మెంటును ప్రశ్నకూడ ఆడుగ బోవుచున్నాడు. ఆదేశమివ్వ న భూమికిస్తు (ప్రాప్రియిటీ) రిజిస్ట్రును విషయము అనియు (అనగా) ప్రభుత్వోధికారికిగాని ప్రజాప్రతినిధులకు సంబంధించిన విషయము కాదు అనియు) రాష్ట్ర ప్రభుత్వములకు ఇండియా ప్రభుత్వము ఏమియు కలిపి ఉత్తరువులు యిచ్చలేదనియు స్టేట్ గా నిలువనభో ౨౦. మహమ్మదు హబీబుల్లాసాహెబు బహద్దరు యామధ్య చెప్పినదానిని బట్టి, యాకాపనసభలో ల్యాండు రివెన్యూబిల్లు ఆమోదించునట్లు గవర్నరు మెంటువారు తొందర చేయుదురా అని ప్రశ్నపడినది.

గోదావరివివాద పడవలు

1917 సం॥పు 1 వ చట్టమును గోదావరినదివివాద పోవు పడవలకు వర్తింపజేయుటను గురించి ఇరిగేషన్ ఛీఫ్ ఎంజినీరు రిపోర్టు వచ్చినదా, అందుమీద ఏమి ఉత్తరువులు జారీచేయబడినవి. ప్రయాణీకులకు ప్రమాదములు రాకుండ తగుప్రయత్నములు వెంటనే చేయుదురా అని యావిధముగా గొన్ని ప్రశ్నలను రామసోమయాజులుగారు వేసిరి.

నదియొక్క సిద్ధి

ని గురించియు, గోదావరి మేటజేసికొని పోవుటను గురించి ఏదైన దర్బారు చేయబడెనా అని కొన్ని ప్రశ్నలు వైచిరి. ఇంకను విలేజ్ కోర్టులలో క్లయంట్ల తరపున ప్లీడర్లు వాదించ విలుగలగకేసి వారికన్వముల కొంతవరకు తొలగింతురా యని ప్రశ్నలడిగిరి.

కాకినాడ పాడేశ్వరస్వామి హాస్పిటలును పుర కృష్ణులకు 1921-వ సం॥లో సాంస్కృతిక ఆయన ఎస్టి మేటు వ్యవహార మేమైనదనియు, లేదీ పబ్లిక్ హాస్పిటలు (చక్ర-ననున్న) స్థలమును వైహాస్పిటలును తీసికొనబోవు చున్నారా లేదా అనియు, క్లరలో యా నిర్మాణము చేపాడుటకు గవర్నరు మెంటు వారు తొందరగా ప్రారంభముల పూర్తిచేయుదురా అనియు ప్రశ్నల పడిరి.

ఇరిగేషను

సుగురించి రామసోమయాజులుగారు పెక్కు ప్రశ్నల పడిగిరి. తూర్పు గోదావరి జిల్లాలో గవర్నరు మెంటు జిరాయిటీ భూములకు గండ్లుకొట్టి నీరుపెట్టుచున్నారని పూర్తియైన కల్ల పుక్కును విధించి, ఆ మోస్తరుగానే చేయుచున్న జమీందారి జిరాయిటీలకుగాని, యాశాములకుగాని ఎకరం 1-కి రూ ౧౦ చొ॥ సీటితీరన విధించి యిట్లు చేయుచున్నారా? ఇట్టి లేదా లేకుండ జమీందారి భూములలో సహజముగా అవరాధ వస్తును గవర్నరు మెంటు భూములకు గూడ కట్టెనరా? ఇట్టి అవరాధ ముల గమనించుట లో గండ్లు కొట్టబడిన భూమియే లెక్కకు తీసుకొను చుండినయెడల అది మాని వ్యవసాయదారునే బాధ్యునిచేయుట శాచరణము లో పెట్టెనరా? అక్రమపు నీటి పోగుదల చేయుటలన ఆవరాధపు తీరమును విధించుటకు పూర్వము జాయింట్లు ఇన్స్పెక్టును చేయుతుండుటను గురించియు కల్ల నీటిసాగుబడి పల్లముల గురించియు యంకను ప్రశ్నలుగలవు.

మున్సిసిపలు ఎన్నికలు

కాకినాడ మొదటి వార్డు మ్యూనిసిపలు ఎలెక్షను నోట్ల పెట్టెలు రివిన్యూ డివిజను ఆఫీసరు విప్పి గెలుపొటములు చెప్పవలసినదిగా స్థానికవ్యవహార శా ప్రభుత్వమువారు ఉత్తరువు విచ్చినది తెలియుచున్నది.

బందరు

విరాళము

సెప్టెంబరు 26:—బందరు ప్రజాసంఘ కార్యదర్శి శ్రీ యంత పెనుమర్తి లక్ష్మీవతిశాస్త్రిగారు తమ భార్య చరిషా యిన ద్వంద్వకామాను దివమన బంధులలోని ఆంధ్రజాతీయ కళాకాలలో క్రిశేషులైన తమభార్యపేరట రెండు బహుమతులనిచ్చు నిమిత్తమే రు 25 ల విరాళ మొసంగిరి. రాజోపు దసరా దినములలో ఆంధ్రజాతీయకళాకాలలో నూలువడుకుట, సం గీతములందు, పోటీపరీక్ష జరిపి మొదటిగ నిల్పువారికి బహుమాన మొసంగ యేర్పాటుచేసిరి.

ఇట్లే ప్రతిసంవత్సరము ఆమె జ్ఞాతక చిన్నమగు పోటీ పరీక్షలుజరిపి బహుమతు లొసంగ కార్యకనిధి నేర్పాటుచేయ లక్ష్మీవతిశాస్త్రిగారు అంగీకరించినది తెలియుచున్నది.

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ కేంద్రస్థానము

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమునకు బందరుకూడ నొక శోద్రము జేయబడవలెననియు, బందరే కార్యస్థానముగ నుండవలెనని వి. రాంజీరావు యస్. యల్. సి. గారొక సవరణ ప్రతిపాదించునని నోటిసువిచ్చిరి. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయబిల్లు అక్టోబరు మాసమున కాపనసభలో చర్చింపబడును. ఈ సందర్భమున కృషిజేయుటకై బందరు పురప్రముఖ లొక సభక మీటింగు శేర్పడి పాటుబడుచున్నాడని తెలుప సంకసించుచున్నాను. (ఒకవిలేఖరి)

కమ్మమహాజనసంఘ మూలనిధికి భూరివిరాళము

గుంటూరుజిల్లా తెనాలితాలూకా పేరు కల పూడి గ్రామ వామ్యువులగు మహారాజశ్రీ, చదలవాడ శాగభూషణరావు చాదరిగారు వారి తండ్రిగారికి 11 శే॥ చదలవాడ బుచ్చయ్యగారి జ్ఞాపకార్థము మహాజనసంఘ మూలధనముగా ను రు 500-0-0 లు యిచ్చెదనని వాగ్దానముచేసి అందుకుగాను 25-9-28 తేదీన రు 250-0-0 లు యిచ్చి మిగతా మొత్తమును శ్రీమేణ మహాజనసంఘమునకు చేర్చదననియు రు 500-0-0 లు మూలధనమునకు చేరనవిట్లు ఆమె త్రమమీద వచ్చునట్టి శ్రీవారి తండ్రిగారి జ్ఞాపకార్థముగ ఒక విద్యార్థి తేతనము పె లకొల్పబడవలెననియు అవిద్యార్థి తేతనము శ్రీచదలవాడ బుచ్చయ్యగారి విద్యార్థి తేతనము అని పిలువబడవలెననియు యా విద్యార్థి తేతనము అస్త్ర త గలిగిన వీరవిద్యార్థికి యవ్వవలసి యుండుననియు జూనియర్ ఇంటర్మీడియేటులో యా విద్యార్థి తేతనము ప్రారంభమై అవిద్యార్థి వి. యె. లేక వి. యె. (ఆనర్సు) పూర్తియగునవరకు అతనికి పుండవలెననియు విద్యార్థి తేతనము పొందిన విద్యార్థి వి. యె. లేక వి. యె. (ఆనర్సు) పూర్తియైన కడవాత తిరిగి జూనియర్ ఇంటర్ మిడియేటులో ప్రారంభమయ్యే విద్యార్థికి యవ్వవలసియుండు ననియు, విద్యార్థి తేతనము యిచ్చునపుడు వీరతనమునకు తోడు తెలివిలేటగుల విద్యార్థిని నిర్ణయించుట ఆపునరమనియు మొదలగు వరకులతో విరాళ విచ్చియున్నాడు.

సుత్రసిద్ధ సహృదీనులును ఉదారస్వభావులును నిమ్మకపాతములును ధైర్యవంతులును యువకులును అగుమి. రా॥ చదలవాడ శాగభూషణరావు చాదరిగారికి కమ్మమహాజన సంఘము తరపునను కమ్మవీరవిద్యార్థి బృందముతరపునను నేను కృతజ్ఞతాపూర్వకపదనము లర్పించుచున్నాను.

యట్టి నిర్మలస్వభావులగు దాక్షిణ్యములు ఒక వర్గముగా బయలుదేరి. సంఘ మూలధనమును అభివృద్ధి పరచుటకు ప్రయత్నించిన యేదాత యొక్క హృదయము కరుగకుండును? మరియు శ్రీవారికి ఆయురారోగ్య విశ్వకృములు యిచ్చుగాక యని భగవంతునిగుర్చి ప్రార్థించుచున్నాను.

యలమంచిలి సూర్యనారాయణశర్మ, కమ్మమహాజనసంఘ కార్యదర్శి కుండేరు, బెజవాడ తాలూకా.

కమ్మ మహాజనసంఘ సాధారణసభ

26-10-28 తేదీ (శనివారం) బెజవాడ గండికొట భవనము కమ్మమహాజనసంఘ సాయంకాలం 2 గంటలకు సంఘ సాధారణసభ జరుగును. తత్ సభయందు యాగినను యంకములు చర్చింపబడును.

1. ఆడిటరు రిపోర్టులు.
2. విద్యార్థులు తేతనములకు పెట్టుకున్న 200 దరఖాస్తులలో తేతనము పొందుటకు అర్హుడా అనర్హుడా యను ముఖ్య విషయము.
3. కార్యనిర్వాహక వర్గమును యెన్నుకొనుట.
4. సంఘ మూలధనమును సమూలుచేయు ఆవసర విషయము.

యలమంచిలి సూర్యనారాయణశర్మ,

కమ్మమహాజనసంఘ కార్యదర్శి, కుండేరు

బెంగుళూరు అల్లరుల ఘోరవృత్తాంతములు

అబ్బానుఖాను గారి యింట జరిగిన రాక్షసకృత్యములు

ప్రత్యక్ష సాక్ష్యము

బెంగుళూరు, సెప్టెంబరు 27:—గత జూలై 30 తేదీన బెంగుళూరులో జరిగిన అల్లరుల విషయమై విచారణచేయుటకు నియమింపబడిన విశ్వేశ్వరయ్య కమిటీవారియందుల చిన్న సామి యనునతడు సాక్ష్యమిచ్చుచు యాదీగురి ఘోరవృత్తాంతములను ప్రత్యక్షకృత్యముమీద చెప్పెను!

నేను మోటారు డ్రైవరును. ఇదివరలో నేను అబ్బానుఖానుగారి మోటారును నడుపుచుంటిని. వారిగద నాగి చేసిన పిమ్మట వారివద్దనుండి యోగ్యతాపత్రమును బడసితిని.

నేనెప్పుడు మైసూరు ప్రభుత్వ కార్యదర్శి కార్యాలయపు కంట్రోలరుగారగు కామన్నగారి మోటారు డ్రైవరుగా నుంటున్నాను. నాయజవానియొక్క స్నేహితులను ఇండియా సర్వే అఫీసరుగాడను అగు గణపతిఅయ్యగారుగృహమోటారు కారును అల్లరుల జరుగుచుండిన ప్రదేశములో విడిచిపెట్టిన వారగుటచేత నన్నెట్లునను అచటనున్న అమోటారుకారును తీసికొనిరావలసినదిగా నాయజవానిగారు కోరిరి.

నేనెట్లో క్రమపథి ఆమోటారుకారు వద్దకు గుంపులోగుండా బోయిచేరితిని. ఆమోటారుకారు చుట్టును మహమ్మదీయులు గుమికూడియుండిరి. నిరందరును ఆయంధపాణులై యుండిరి. నేను మోటారుకారును బయలుదేరినదిని. వెనుకనుండి నాకు పెద్ద పెద్దబట్టలు తగిలెను. నాచుట్టును లాటికర్రలును చేరబూనినవారను, కర్రలుచేతలట్టినవారను పరిశ్రవించియుండిరి. నేను ఆదెబ్బలకు తొలగిపోతిని. క్రిందపడిపోయితిని. నేను

అబ్బానుఖానుగారి యింటిలో నికి గొంపో బడితిని. అయింటిలో అనేకమంది ఆయంధపాణులును శిశు చూచిరి. వారిని చూచి నేను భయకంపితుడ నైతిని. కాని నన్ను కల తొక్కరముగా మేడమీదకు వారు గొంపోయిరి. ఆమేడమీద పోలు చీకటిగా నుండెను. కాని నేనట్టికి బలవంతముగా త్రొక్కి బయటపడెను. విద్యుద్దీపము వెలిగించబడెను. అచట నలుగురు హిందూ బాలురు నిశ్చేష్టులై పడియుండిరి. వారికి ఊపిరికూడ యాచుచుండుటలేదు. వారి చుట్టు ప్రదేశముంతయు రక్తమయమై యుండెను. ఒక మహమ్మదీయుడ చచ్చు కసాయి కత్తి నొకటిచేత బట్టియుండెను. నన్నుకాళ్లు చేతులు పట్టి లాగికొనిన చిన్నవారిని ఆ కసాయి కత్తిగల మహమ్మదీయుడు వలకరించి “మీరిప్పుడు తెచ్చునది అయిదవ యేట యా?” యని యడిగెను.

ఈ ఘోర ఘాతుకరంగమును చూచి కండ్లు తిరిగి పడి పోయితిని.

క్రింది యంతయున నా పూర్వపు యజవానియగు అబ్బానుఖానుగారు కన్పించిరి. నా ప్రాణములను నిలిపి రక్షించవలసినదని ఆయనను నేడుకొంటిని. నన్నొకమూల కదలక మెదలక కూర్చుండుమని ఆయన నాకు ఆజ్ఞాపించి కొందరు ముసల్యాకు పొగరు బోతులను లాటికర్రల కట్టలను అందిచ్చెను.

కొంతసేపైన తర్వాత పోలీసు పటాలములును పైనికదళములును అచటికి విచ్చేసెను. (అ. ప్ర.)

బొంబాయి శాసనసభ

శాసనసభ్యులు ప్రభుత్వమువారి దుబారాఖర్చును ఖండించుట

పూనా, సెప్టెంబరు 26:—బొంబాయి శాసనసభ మాడగనే క్రొవ్వి తరములు పరినిమనములు వత్తెను. తరువాత బొంబాయి లోకల్ బోర్డుఆఫ్ ఫనరరట్టుమున, బొంబాయి ఇంఫ్రామెంటు ట్రాన్స్ ఫర్ అట్టులను వై ప్రాయిగా రామోలిందరిని అధ్యక్షుడు చెప్పెను.

పాలెజనదిని లోతుచేయుట

సింధు ఉపనదియగు పాలెజనదిని బాగుచేయుటకు రు 1,58,000 కావలెనని జనరల్ మెంబరును ధర్ గులాంహు స్పీకర్ హిదాయతుల్లాగారు కోరగా కర్నాటక సభ్యులు ప్రభుత్వమునకు సింధుయెడల వక్షపాతము వహించుచున్నారని గోలపెట్టిరి.

ఇతరజిల్లాల క్షేమముకూడ విచారించబడునని ప్రభుత్వమునకు హామీనిచ్చినతరువాత సభవారు దాని కొన్నకొనిరి.

లాయడ్ బారేజ్, ఇతరపనులకు 25 లక్షలు

లాయడ్ బారేజిని యితరపనులకును 25 లక్షల రూప్యములు గ్రాంటుకావలెనని ప్రభుత్వమునా రడుగగా నింత గొప్పమొత్తమునకు ఆర్థిక కమిటీవారి కెల్లనైనతరువాత సభవారినిదీగిన బాగుండునని సభ్యుల నిరి. సభ వారికి ఖర్చు నివరములు ముందుగా తెలిపినగాని ఇట్టి ముఖ్యవిషయమున తర్పించుటకు వీలులేదనిరి. ఇది ఆప్రీయమని కోందరినిరి. కాని అధ్యక్షుడన్నిటిని త్రొసి వేసెను.

ఆర్థికకార్యదర్శి క్షమాపణ

తనకు పబ్లిక్ అకౌంటుకమిటీలో చాల పనియున్నందున ఆర్థికకమిటీ యెదుట పెట్టుటకు వీలులేకపోయెనని ఆర్థిక కార్యదర్శి చెప్పెను.

ఆర్థికసభ్యుని ప్రత్యుత్తరము

ఆర్థికసభ్యుడు ప్రత్యుత్తరముచెప్పవ ఇరిగేషన్ గ్రాంటు అడుగునప్పుడు డబ్బువిగిలిన నడ్డిదండుగ యని 25 లక్షలు మినహాయించి యడిగితిమియు, తని సరిగా జరుగుచుండుటవలన ద్రవ్య మవసరమైనదనియు చెప్పెను.

ఆర్థికఉపసభ్యుము విషయమును బాగుగా చర్చించుటకు వీలుగా అధ్యక్షుడు చర్చను సోమవారమునకు ఆపుటచేసెను.

ఇవిగాక ప్రభుత్వమువారి రడిగిన మూడుగ్రాంటుకూడ మంజూరుచేయబడెను. (కే. ప్ర.)

వాతావరణ సిద్ధి

1923 సం॥ సెప్టెంబరు నెల 26 తేది బుధవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	గత 24 గంటలలో అత్యధికవర్షము	గత 24 గంటలలో అత్యల్పవర్షము	గత 24 గంటలలో వర్షము	జూలై నెల 1-వ తేదీనుండి వర్షము	సాధారణముగ సంవత్సరమునకు పరియువేలము
గోపాలపూర్	90	80	...	28.8	— 4.0
విశాఖపట్టణం	87	81	...	28.5	+ 2.7
కాకినాడ	98	79	...	17.2	— 4.2
మచిలీపట్టణము	92	80	...	15.8	— 7.7
కర్నూలు	91	75	...	17.0	— 1.6
బళ్లారి	95	75	...	9.8	— 1.1
అనంతపురం	18.0	— 8.7
కడప	97	78	...	18.2	— 5.1
నెల్లూరు	98	84	...	8.5	— 8.1
మద్రాసు	96	79	...	15.1	+ 0.8
కడపూరు	94	77	0.1	18.5	+ 8.5
నెలమ	93	76	...	14.9	— 4.8
కోయంబూరు	92	71	...	1.9	— 8.6
తిరుచునాపల్లి	100	79	...	4.9	— 6.1
నాగపట్టణము	95	81	...	8.8	— 1.9
మధుర	100	80	...	5.7	— 6.2
పొంబయ్	90	81	...	2.1	— 0.8
పాలకొండ	0	— 2.5
తిరువేండూరు	95	77	...	22.0	— 6.5
కొచ్చిక్	84	76	0.1	52.1	— 20.2
కాలికట్టు	98	74	...	67.6	— 19.8
మంగళూరు	85	75	0.2	104.5	— 1.6
బెంగుళూరు	89	68	...	17.4	— 1.1
మెరకూర	74	60	0.1	83.1	— 19.7
కొడైకనాల్	87	58	...	11.7	— 10.9
మామూర్	72	19	...	7.1	...

సర్కారులు:—వట్టు గాఢముగ నున్నది.

డక్టర్:—మేఘములు విస్తారముగ నున్నవి. బళ్లారి కడపలో కకటి రాత్రివేడిమి 2 మొదలు 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నాటకము:—కడపూరులో 0.1" వర్షించెను.

మేఘములు విశేషముగ నున్నవి. కకటివేడిమి 3 లేక 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ. నెల్లూరులో రాత్రివేడిమి 6 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

వ. వ. నారాయణఅయ్యర్,

సహాయ వాతావరణవాస్తవజ్ఞుడు.

భారత స్వాతంత్ర్యము

జవహర్లాల్ గారి కలకత్తా యువన్యాసము

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 25:—భారత యువకుల ప్రతినిధియను, మానవసోదరత్వాభిమానియను నాహ్వానించిన కలకత్తా యువకుల మహాసభలో నువన్యాసించు జవహర్లాల్ నెహ్రూగారిట్లుచెప్పిరి.

ఇతర దేశములందువలె మన దేశమునందును మానవులందరు సమానలే యనుభావము ప్రబలగలదు. విదేశీయ పరిపాలన హానికరమని భారతీయుల యాందోళన యితరదేశముల సాందోళనపెట్టుచున్న సాంఘిక సమస్యలన్నిటిని సర్వస్వము చేసినది. సాంఘికవిధానమునకును జాతీయస్వాతంత్ర్యమునకును వైరుధ్యములేదు. రాజకీయ స్వాతంత్ర్యము లభించుటకు భౌతిక శక్తియో, సాంఘికశక్తియో నైతికశక్తియో యుండవలెను. సహాయనిరాకరణ సమయమున ప్రజాసామాన్యము సభివృద్ధిచేయుటకు ప్రయత్నములు పూర్తిగా జరిగెను.

విద్యాధికులు, సంస్థానాధీశులు

ఆంగ్లవిద్య సభ్యునించినవాడన, సంస్థానాధీశులు నిత్రభుత్వముమారిన తమకు హానిజరుగునని తలచుచున్నాడు. సామాన్యజనులు నష్టపడున దేదియులేదు. స్వాతంత్ర్యసేనకు మనదేశమున మంచి ప్రజలుకలరు. తమ ఆర్థికవిధానమును కర్షకలకును చెప్పి వారిని తయారుచేయవలెను. స్వాతంత్ర్యము కావలెనను శేకలవలన లాభములేదు.

ఆంధ్రదేశ రైతు స్థాయిసంఘసమావేశము

ఈనెల 28 వ తేదీన ఆంధ్రదేశ రైతు స్థాయిసంఘ సమావేశము ఏలూరు క్రిగాంధీ జాతీయ మహా విద్యాలయమున 2 గంటలకు జరుగును. గాన సభ్యులెల్లరు దయచేయ ప్రార్థించుచున్నాను. గుంటూరులో జరిగిన మహాసభ యందు ఈ ఆర్మాసము గావించబడినది.

ఈ ఆంధ్రదేశ రైతు మహాసభయందు తీర్మానించబడు తీర్మానము అన్నిటిని ఆచరణయొ దుండుటకు అవసరమైన యితరలకు చేర్చుకొనుటకూ అధికారమిచ్చుచు యాక్రిందివారిని ఉపసభ్యులుగా ఏర్పాటు చేయబడమనది.

1. చిక్కినవెంకటరత్నంగారు, అవ్వతులం.
2. బాగల్లమూడి కృష్ణస్వామి చౌదరిగారు.
3. నరసింహదేవర సత్యశాయణగారు కార్యదర్శి.
4. గోటి రంగారాయకులగారు, కార్యదర్శి.
5. కామూరి వెంకటాచలసత్యయ్యగారు.
6. కనిదిండి గంగరాజుగారు
7. మన్నే సత్యశాయణగారు.
8. ముండు వెంకయ్యగారు.
9. బల్లిన పెరమాళ్లయ్యశాయణగారు.
10. పి. సి. వెంకటరతిరాజుగారు.
11. విశ్వనాథశాయణగారు.
12. కొటిరెడ్డిగారు.
13. లింగం వీరభద్రయ్యగారు.
14. డి. యం. కె. రెడ్డిగారు.
15. చంద్రమౌళిగారు.
16. గోపాలరెడ్డిగారు.
17. ముండా వెంకయ్యగారు.
18. అంచె శివయ్యగారు.
19. అడుగుమిల్లి గోపాలకృష్ణయ్యగారు.
20. మద్ది వెంకట రంగయ్యగారు.
21. కేరణు రామస్వామి చౌదరిగారు.
22. మాటూరి రంగశాధంగారు.
23. పొటిబండ్ల సీతారామయ్యగారు.
24. మహమ్మద్ ఇస్మాయిల్ సాహెబుగారు
25. డి సయ్యదు ఇమాము సాహెబుగారు.
26. తేర అంజయ్యగారు.
27. యార్లగడ్డ రంగారాయకులగారు.
28. మాగంటి బాపినిశుగారు, సమావేశకర్త కార్యదర్శి.
29. మల్లపూడి తిమ్మరాజుగారు.
30. కేరణు రామస్వామి గుప్తగారు.

దీనికి కోరము తొమ్మిది.

ఇందు కొంతమంది చిరునామాలు లేకపోవుటచే వారికి ప్రత్యేక ఆహ్వానములు తంతలేకపోయిరి.

28 తేదీన రీసెటిల్ మెంటు కమిటీ సమావేశముగానున్నది. గానసభ్యులు తప్పక దయచేయుచునని నమ్ముచుంటి.

మాగంటి బాపినిశు, కార్యదర్శి, సమావేశకర్త ఆంధ్రరైతు సంఘము.

స్వాతంత్ర్యసమితి కార్యక్రమము

జవహర్లాల్ నెహ్రూగారి యభిప్రాయము

కలకత్తా, సెప్టెంబర్ 25:—కలకత్తాలో రాబోవు స్వాతంత్ర్యసమితిసభలో భారత స్వాతంత్ర్యసమితి నిబంధనలను పదతులను నిర్ణయించబడునని ప్రీచేన్ కు తెలియజేయబడింది. ఈ విషయమై ప్రీచేన్ కు తెలిసిన కలకత్తానుండి వేరు అలహాబాదు నుండి వచ్చిన జవహర్లాల్ గారి నడుగగా వారిట్లు చెప్పిరి.

“కార్యక్రమము నామనమునకు బాగుగా తెలిసి యే యున్నది. ఆయభిప్రాయములను చాలాసార్లు చెప్పితిని. ఏ కార్యక్రమమైనను భారత ప్రజల ఆధికవృద్ధి కు ద్వేషకంబునవలెను. ప్రస్తుతము సమితిస్వాతంత్ర్యమునూ, ప్రజాస్వామ్యమునూ గాని సాంఘికవిధానమునూ నొప్పుకొనదు. ఈ రెండు విషయములు లక్ష్యపురమున చేర్చించబడినవి. ఈ రెండు విషయములను ఒప్పుకొనినవారు సమితిలో చేరవచ్చును. ప్రస్తుతము సమితిచే యున్న సమితిని ద్రుఢముగా సాపేక్షి కాంగ్రెస్ కార్యక్రమమున తనవద్దకుమీద మార్పుచేయబడునని, ముందు కార్యక్రమము కాంగ్రెస్ వారి నిర్ణయములపై చాలవరకు ఆధారపడియుండును. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము యొక్కదో లభించవలెనని సమితియందేర్పరముగాదు. తత్ఫలము లభించవలెనని కోరి దానికై పోటుబడువారే దీనిలో చేరవలెను. కొంతకాలమైన తరువాత సమితి ఆధికారకార్యక్రమమును నిర్ణయించుకొనగలదు. ఇంతవరకు సభ్యులను చేర్చుటకు ప్రయత్నములేవియు జరుగలేదు కాని ప్రతికాభిప్రాయమును బట్టి చూడ నీ విషయము ప్రాంతాన్ని పాకరముగా నున్నట్లు తెలియజేయబడింది. చాలమంది సమితిలో సభ్యులనుగా చేర్చుకొను మని వ్రాసివారు. ముందు యీ సమితి బలీయమగు ప్రతిస్థాపనగా యుండునట్లు చేపండియమును లేదు. (ప్రీచేన్.)

శ్రీ శ్రీ యడవల్లి నృసింహశాస్త్రిగారు

18-9-28 మంగళవారం ఉదయము 10 గంటలకు కాలవరము నొంకిరి. వీరు సంపూర్ణ పాఠశాలను స్థాపించి సంపూర్ణతాండ్రభాషాసేవ చేసినవారు. చాలమందికి విద్యాదానము చేసిన యువకులు. వీరకావ్యముగా కూర్చునినవారు కూర్చుని యుండగా నుభయరము గాదింది. వీరు నాట్యదాన ఎడనల్లి నూర్యశాలారాధానాటికి పినకండ్రి.

(ఒకవిలేఖరి)

బాపట్ల డిస్ట్రిక్టు మునబుకోర్టులో

S. C. 1025/27

—మద్దునాగయ్య.

ప్రతివాదులు:—తేళ్ల అన్నయ్య వల్లెరాలు.

యీ నెంబరు నాది తావున 1 వ ప్రతివాది నాడు కొనిన భూమి భావనకు కడికో సహా 280-11-0 లు బాకీ రాబట్టుకొననిమిత్తం దావాతేగా 1 వ ప్రతివాది నోటికి నిమిత్తం ది 10-10-28 తేదీకి నాయదా తయారైనది. పదరు తేదీకి 1 ప్రతివాదికి ఏమైన ఆక్షేపణ లుండేయెడల స్వయముగాగాని జరిగిద్యారాగాని పదరు తేదీకి 10 గంటలకు హాజరై తెలియజేయవలెనని ఆదేశము.

ఆముదాలపల్లి సుబ్బారావు పంతులుగారు, నాదితరపు వకీలు.

బాపట్ల సబ్ డివిజన్ జడ్జి కోర్టులో

వి. పి. నెం 23/1928

పెటిషనరు:—మహ్మదు ఇస్మాయిల్ ముహియుద్దీన్.

కోంటరు పెటిషనరు:—మహ్మదు కేషయ్య కమాదడు సీతారామరావు, నయ్యు 35 సం. లు బ్రాహ్మణులు, మహ్మది, ఇస్మాయిల్.

1920 సం. 5 వ ఆక్టోబరు 30 వ నెక్కు నమన రించి వైన తెలిపబడిన కొంటరు పెటిషనరు ఈ కోర్టు వారి క్లర్క్ 14-9-28 తేదీన చేయబడిన ఉత్తరపు నమనకించి ఇన్ సాల్వేటుగా తీర్మానించబడిన. యువదాతలు తమ హక్కులను గర్హించుకొని అప్రెసియేట్ రిజిస్టరుకు యువదాతలను కొనవలెనని యిందు మూలముగా తెలియజేయబడిన మైనది.

విడుదలకాలము 14-9-28 తేదీ నుండి 1 సం. కం పరమంతు.

సబ్ కోర్టు-బాపట్ల, సి. వరదరాజులు, 25-9-28, ఆడిషన్ సబ్ జడ్జి.

మద్రాసు శాసనసభ

ప్రవేశపెట్టబడు బిల్లులు

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ చట్టసవరణబిల్లు

మద్రాసు శాసనసభలో సీక్రిండ్ ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ చట్టసవరణబిల్లును వెంకటరామయ్య అప్పారావుగారు ప్రవేశపెట్టెదరు.

బిల్లు నెం 10 రు ఆఫ్ 1928

(1) ఈ చట్టము ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ (సవరణ) చట్టము నీ పిలువబడవలెను.

(2) 1926 ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ చట్టములో 6 నెక్కు ను 8 క్లాజులో రాజమండ్రి అనుపేరు తరువాత కామాపెట్టి బెజవాడ అనుపేరును చేర్చవలెను.

అభిప్రాయములు: కారణములు

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమునకు ముఖ్యస్థానముగ బెజవాడ ను చేసినందున గతశాసనసభలో అభిలషితములవారితోను నూచించబడిన ప్రకారము బెజవాడకుకూడ ఒక విశ్వవిద్యాలయ కేంద్రముగా చేయవలెను. 1926 డిసెంబరు 10 తేదీన జరిగిన ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ సెనెటుసభలో యిట్టిసవరణ శాసనసభవారి శిఫార్సుచేయుటకు 28 గురు అనుకూలముగ 4 ప్రతికూలముగ ఓటుచేసిరి. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ సెనెట్ కేటు సభల విశ్వవిద్యాలయ గ్రంథాలయమును బెజవాడలో నుంచవలెనని నిశ్చయించిరి. సెనెటుకుంజరములు, విశ్వవిద్యాలయ గ్రంథాలయములు గలిగియుండు బెజవాడను ఒక కేంద్రముగా చేర్చవలెనట్లు యి సందర్భముగ నుండును.

1928 నవంబరు 11 నెంబరుబిల్లు

1. 1886 సం. 11 వ ఆక్టోబరు చట్టసవరణ బిల్లును జి. పి. పాల్లానాగా దుపొందింతురు.

2. ఈ చట్టము 1928 సంవత్సరపు మద్రాసు ఆక్టోబరు సవరణ చట్టమునీ పిలువబడవలెను.

1886 సం. 11 వ మద్రాసు ఆక్టోబరు చట్టమునందు 86 నెక్కు నునకు యీక్రిందిభాగము చేర్చవలెను.

84 నెక్కు క్రిందగాని యీచట్టము యొక్క మరయే నెక్కు ను ప్రకారముగాని ఏకదాత మునైనను సోదాచేయ వలసరము లేకుండ వట్టుకొనిన యెడల అట్టిసవరణమునే అవలంబించవలెను.

సంఖ్యాపీ:— సోదా చేయవలయు సాక్షులకు ఆక్టోబరు ఉద్యోగిగాని జిల్లాపోలీసు ఉద్యోగిగాని గ్రామాద్యోగిగాని యుండకూడదు.

8. 1886 మద్రాసు ఆక్టోబరు చట్టమునందు 16-వ నెక్కు నునకు యీక్రిందిభాగము చేర్చవలెను.

సంఖ్యాపీ క్లబ్బులలో క్లబ్బు మెంబర్లకు క్లబ్బువారిచే సారాధిదనుకు గాని చందాలకుగాని పన్నయి చేయబడినయెడల అట్టిపన్నయి యీ నెక్కు క్రింద ఆముక్తము క్రిందనే పరిగడించబడును.

ఉద్దేశములు కారణములు

సోదాచేయుటతోను, కదార్థములను పట్టుకొనుటతోను గల అన్యాయములను తొలగించుటకును, క్లబ్బులందు సారా అన్యాయము తగ్గించుటకును యీసవరణలు ఉద్దేశించబడినవి.

దక్షిణ ఇండియా స్ట్రీలక్లబ్

కలకత్తా:—1928 సం. 11 వ ఆక్టోబరు 24 తేదీ మంగళవారమునాడు సాయంత్రం 4 గంటలకు భవానీపూరునందు యీ క్లబ్ సమావేశమయినది. కుమారు 50 స్త్రీలు యిప్పుడు మెంబర్లుగా చేరియున్నారు. మ.రా.రా.స్రీ.టి. ఎస్. శంకరయ్యగారి భార్యయగు సా.సీతలక్ష్మమ్మగారు యీ క్లబ్ కు ప్రెసిడెంటుగా ఏర్పరచబడిరి. ప్రతిసోదావారము మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు మెంబరు 8 గంటలవరకు ఆందరు మెంబర్లు కూడుచున్నారు. ప్రెసిడెంటుగా వైన సా.సీతలక్ష్మమ్మగారి బహుశ్రద్ధగా కుటుంబసేవ చేయుచున్నారు. ఇంక ఇతర క్లబ్బులను సేర్వబడుచున్నది. ఈ క్లబ్ క్రిమీని స్పెషిక్రీమయినది దేవుని ప్రార్థించుచున్నాడు. ఈ అన్యాయముల దక్షిణ ఇండియా స్ట్రీలక్లబ్ ఆందరుకలసి యీ క్లబ్ సాధనచేయడము మిక్కిలి శ్లాఘనీయము.

మ. జానకి.

స్వారినులో ఆందగత్రె యిసేపించుకొన్న ఒక స్త్రీ కుడిబ్రతు జూచిన 50 ఏండ్ల స్త్రీగను, ఎడమబ్రతు జూచిన 30 ఏండ్లు పడుచుగను గన్పించునట్లు. ఎడమభాగము ఆందము చెడకుండుటకు వైద్యుడు శస్త్రచికిత్సను చేసెనట. దీనికి 100 పాసులు ఖర్చయినది.

బాపట్ల: కుష్టురోగులు

మ.బాపట్లలో “లేవర్ హోమ్” అను పేరుగల కుష్టరోగుల మొకటి కలదు. ప్రస్తుత మితరజాలయమున 70 మంది కలరు. వీరందఱు కుచితముగ నన్నవత్తము లిచ్చి గృహపవతు లేర్పడి చికిత్సయొనర్చబడును. ఈ 70 మందిలో 16 గురు స్త్రీలు గలరు. వీరందఱు నిరుపేదలు. ఇటీవలివఱకు జి. డి. థామస్ అను యొ ద్యోగి వరిపాలనముక్రింద యుండెను. ఆయన ఆయురదముల క్రిందట మరణించె నందురు. పిమ్మట కొంతకాలమునకు ఒకదొర సాని వచ్చి కుచితపుమండెను. థామస్ దొరగారు కష్టించి ప్రోగుజేసిన ధనమువలనను, ప్రభుత్వద్రవ్యసహాయమువలనను ఎట్టిలో పములు జరుగకుండ నిర్విఘ్నముగనే జరుగుచున్నాడు. సావము దొరసాని క్రొత్తగుట్టచే ధనాభావమేర్పడెను కాబోలు! ఆమె చెన్నకట్టగమునకో మ.తెచ్చుటకో పోవుటచే కుష్టురోగు లెల్లరు క్రిందటి మంగళవారమునుండి గుంపుజగుంపులుగా బయలుదేరి పిమ్మట దిరుగుచు నింటింటికి పోయి విశ్వుము గైకొని కడిగి కొని పొట్టురింపుకొనుచున్నారు. అతివీరులను ఆశాధలను రోగపీడితులు నగువారి అగచాట్టనర్థింప నశక్యము. కొన్ని థుండి కుష్టరాలయ మెప్పటివలె సాగుకుండిన రోగు లెల్లరు ఎవరి ప్రోవన వారు పోవలసియుండును.

కుష్టురోగులు అంటురోగములలో నొకటిగ పరిగణించబడుచున్నది. ఈవ్యాధిచే పీడింపబడువారు లోకములో నెల్ల హిందూదేశమున నధికముగా గలరని తెలియజేయబడింది. 1921 సంవత్సరముననే ఒకచెన్నరాష్ట్రమున 8418 మంది ఇన్ ఫేషం ట్యుగను, 6910 మంది బోల్ ఫేషం ట్యుగను యుండి చికిత్స నొందుచువచ్చిరి. చికిత్సపొందనివారు నైతము మితిగొనినవందల మంది యుండవచ్చును. ఇట్టిబహుసంఖ్యాకుల రోగినివారమునకు ప్రభుత్వమువారు తగినన్ని వైద్యాలయముల కుష్టరాలయముల స్థాపించకుండుట లజ్జాకరము. ప్రభుత్వమున చెన్నరాష్ట్రములో రాయపురమునందు గవర్న మెంటు కుష్టుఆస్పత్రియొకటి యును, విజయనగరమునందు సి. బి. మిషన్ వారి కుష్టరాలయ మొకటియును, రామచంద్రపురమున జాక్సన్ క్లెయిన్ కుష్టరాలయముననుకొకటియును; కా లి క ట్టు ప మి ప ము న నొకటియును కుంభకోణములో నొకటియును, రామనాథం జిల్లాలోనొకటియును, విశాఖపట్టణమునందలమున సాలూరునం దొక కుష్టరాలయమును, దక్షిణకన్నడ జిల్లాలో నొకటియును, మ.బాపట్లలోనొకటియును ప్రాతమేకలపు. వీనిలో ప్రభుత్వమువారిచే స్వయముగ స్థాపించబడి నిర్వహించబడుచున్న దొక్కటియే! మిగిలినవన్నియు మిషన్ సంఘములచే పోషించబడుచున్నవి. వీనికి ఏకొలదిగనే ప్రభుత్వమువారు ద్రవ్యసహాయమునరురు. తగినన్ని చికిత్సాలయముల వివిధప్రాంతములందు నెలకొల్పి దౌర్భాగ్యులను నీ రోగపీడితుల రక్షించుట ప్రభుత్వ ధర్మము. మ.బాపట్లయందలి కుష్టురోగుల కుష్టరాలయము పూర్వమునలే కొనసాగనివో యీ రోగులనందలము ప్రభుత్వము వారు యితర చికిత్సాలయముల కంపుట శ్రేయస్కరము.

బాపట్ల } సింగంపల్లి వెంకటాద్రి. 24-9-28

బెజవాడ

(స్వకీయవిలేఖరి)

పదోవార్డు ఎన్నిక నిలుపబడినది

గవర్న మెంటువారి యుత్తరపు నమనకించి 28 వ తేదీ ని జరుగవలసిన పదోవార్డుఎన్నికను చేరుమేకగారు నిలుపునల చేసివారు. ఎన్నికకు జరిగవలయుననెడి సంగతి గవర్న మెంటు వారిసవరణముడి ఆర్డరు వచ్చినపిమ్మట నిర్ణయించబడును.

నూజివీడు

శ్రీరాజారంగయ్యస్వారావు బహదరు జమీందారువారి ఉన్నత పాఠశాల పూర్వవిద్యార్థి సంఘద్వారక నాన్సి కోర్సున ము ఆక్టోబరు 28-వ తేదీన ఉన్నత పాఠశాలా భవనమునందు జరుగను.

భాగవతుల సూర్యనారాయణ

వైద్యుల శేషగిరిరావు.

కార్యదర్శులు

బంకుమల్లి మల్లయ్య శాస్త్రిగారి పర్యటనము వీరు ఈనెల 28-29-30 ఏలూరులోను ఆక్టోబరు 1-2-3-4 తేదీలు రాజమండ్రిలో నుండురు. పిమ్మట కాకి నాడలో రెండుదిగాబండి తరువాత చెన్నపురికివచ్చునట. (ఒక విలేఖరి)

ఖరగపూరము.

ఏలూరులో దళరా మహోత్సవము

పుస్తాద్ పిన్నంరాజు రమణయ్యపంతులుగారి స్త్రాక

మల్ల - శత్రు - పోటీ పరీక్షలు

మహారాజు శ్రీ ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రాంతరాజు రామరావుగారి (ప్రియశిష్యులు పిన్నంరాజు రమణయ్య పంతులు పుస్తాద్ గారి జ్ఞాతకార్యము నిర్వహించిన, ఏలూరు పడమరపేట వ్యాపారసంఘ భవనములో శ్రీ విభవనామ సం ఆశ్విన శు ౧ లు ఆదివారము, విజయదశమిలు వరకు దళరామహోత్సవ పురస్కరములతో వ్యాపార-శత్రు-మల్ల-విద్యనిపుణులకు పోటీ పరీక్షలు జరగను.

గాన, కృష్ణ, గంటూర, పుభయ గోదావరిజిల్లాలు, విశాఖపట్నం జిల్లాలలో పుష్పటువంటి మల్ల-శత్రు-విద్యా నిపుణులగు వారందరూ, విద్యార్థులున్నూ, సమయ పరీక్షలలో పాల్గొని సదరు విద్యలలో గెలుపొంది దిగువ నుదహరించిన మా బహుమతులుపొంది మా పుష్కలమును అభివృద్ధిలోనికి తెచ్చి మమ్ములను ప్రోత్సహింపగ గలందులకు కోరుతున్నాము.

కుస్తీలు

- 1. ది 17-10-28 బుధవారం లగాయతు ది 20-10-28 తేది వరకు జరగను. సదరు తారీఖులలో వైన వ్రాయబడిన కార్యాలలో 20 తారీఖున జరగబోవు కుస్తీలు ప్రత్యేకించి అయిదు జిల్లాలలో స్కూలు విద్యార్థులకు మాత్రమే.

కుస్తీలకు కమిటీమెంబర్లు

- 1. మహారాజు శ్రీ ఆమలాపురం వాస్తవ్యులు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రాంతరాజు రామరావు పంతులుగారు. 2. ఏలూరు కాపురములు మహారాజు శ్రీ పాపాలు వీర వెంకయ్య పుస్తాద్ గారు. 3. ఏలూరు వాస్తవ్యులు మహారాజు శ్రీ అయ్యావ్ సాహెబుగారు. 4. ఈ సంఘ ప్రసిద్ధులగురయిన మహారాజు శ్రీ మోతే నారాయణరావు జమీందార్ ఎం.ఎల్.సి. గారు. 5. ఈ సంఘ సెక్రటరీగారైన మహారాజు శ్రీ కారిచర్ల సుబ్బారావుగారు.

కుస్తీల ఏజ్ గ్రూపులకు పంచాయితీదార్ల యిష్టానుసారం సరితయిన జోడు నిర్ణయించి ఏజ్ గ్రూపుల కాజోడుని కుస్తీ విడచి గెలుపొందు నిర్ణయించి బహుమతులు యివ్వబడును.

Table with 3 columns: Group, Prize, Amount. Row 1: 1. గెలుపొందినవారికి రు 50, ఓడినవారికి రు 25. Row 2: 2. డిటా 80, డిటా 15. Row 3: 3. డిటా 20, డిటా 10.

విద్యార్థులకు ఆఖరు గెలుపొందినవారికి సువర్ణ పతక మన్ననలతో ఓడినవారికి రజతపతకమున్నూ బహుమతులు యివ్వబడును.

శత్రువిద్యలు

- ది 21-10-28, ది 22-10-28 యీ రెండురోజులలో శత్రువిద్య పోటీపరీక్షలు జరుపబడును. 1 చెడి, 2 బాణా, 3 కటాచెరి పోటీలుగా జరుగును.

1 బాతుపట్టు, 2 పటా, 3 నిండా వగైరా వరసలు పరీక్షలుగా జరుగును. సదరు 1 చెడి, 2 బాణా, 3 కటాచెరిలో పోటీలు ఆఖరు గెలుపొందినవారికి సువర్ణ పతక బహుమతి యివ్వబడును. పటా, బాతుపట్టు వగయిరా వసలకు సమర్థతను బట్టి బహుకరింపబడును.

కమిటీమెంబర్లు

- 1. ఏలూరు కాపురములు కాకాబాస సాహెబుగారు. 2. ముర్రాశ్రీ పామర్తి పరకురాములుగారు (సా.ల పామరతులూకా కోడెరు). 3. ముర్రాశ్రీ పాపాలు వీర వెంకయ్య పుస్తాద్ గారు. 4. ఈ సంఘ ప్రసిద్ధులగురయిన ముర్రాశ్రీ మోతే నారాయణరావు జమీందార్ వారు. ఎం.ఎల్. సి. 5. ఈ సంఘ సెక్రటరీగారైన ముర్రాశ్రీ కారిచర్ల సుబ్బారావుగారు.

మా పరీక్షలలో పాల్గొన శత్రు-మల్ల విద్యలకు దరఖాస్తుదార్లు రు 1-0-0 రుసుముతో ది 5-10-28 తారీఖు వాటికి దరఖాస్తులు సెక్రటరీగారికి ఆందజేయవలయును. సెక్రటరీగారి ఆదేశము:—కారిచర్ల సుబ్బారావుగారు యేలూరు పడమరపేట వ్యాపారసంఘం వక్త్రుగోదావరిజిల్లా అని వ్రాసేసి, మధ్యవర్తులలో రాని వారి స్థానే కమిటీ యింకోకరిని యెన్నుకొనును. ఈ సంఘమునకు వచ్చు దరఖాస్తుదార్లు సదరు సంఘపంచాయితీదార్ల సంఘకమిటీవారి నిబంధనలను అనుసరించి నడుచుకొనవలయును.

దరఖాస్తుదార్లు అందరు ది 16-10-28 తారీఖువాటికి హాజరుకావలయును.

అధ్యక్షుడు,

శ్రీ యుత మోతే నారాయణరావు జమీందారువారు, యం. యల్. సి.

ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులు,

- 1. మ-రా-శ్రీ శనగవరపు నరసింహయ్యపంతులుగారు. 2. మ-రా-శ్రీ పాపాలు వీర వెంకయ్యగారు.

ఇట్లు విధేయులు,

- 1. శిరిపల్లి శీతారామయ్య, 2. కమ్మల తిరుపతిరావు. 3. నయ్యప వెంకటగోపాలకృష్ణమరాజు. (యిసాకోడెరు) 4. రామి శెట్టి వీర వెంకయ్య. 5. బొమ్మి కుర్రలప్పలస్వామి.

కార్యదక్షులు,

- 1. మ-రా-శ్రీ తాడేపల్లి గంగరామయ్యగారు. 2. మ-రా-శ్రీ కొప్పల సుబ్బయ్యగారు.

శతకమంజరి - భక్తిసంపుటము

వృషాధిప, నర్మేశ్వర, దేవకీనందన, ఒంటిమిట్టరఘువీర, నారాయణ, శ్రీకాళహస్తీశ్వర, దాశరథి, రంగశాయి, శ్రీరామతారక, రామచంద్రశతకములు పది యిందు గలవు. ఒక్కొక్క శతకమునను వెక్కు మాతృకలతో సరిచూచి చేర్చిన పాఠభేదములును, ఆయా శతకకర్తల చరిత్రమును, రచనమును, విషయమును విమర్శించు విపులముగు పీఠికయునుగలవు. ముచ్చటలు గూర్చునట్లు మేలి క్యాలికోవైండు చేసిన సంపుటము వెల రు. ౧ ౮ ౦ మాత్రమే.

శతకములు విడిగను దొరకును.

ఆంధ్ర గ్రంథ మాల, తపాలుపెట్టె నెం 212 రు, చెన్నపురి.

నిజాంరాష్ట్రప్రతినిధి:—

నామపల్లి గౌరీశంకరవర్మ అందు కో., 556, చెన్నపట్టణం, హైదరాబాదు, దక్కన్.

ప్రాణేనరు శంకర రావుగారి

కార్తెకార్పు గ్రాండు నర్కసు

బందరునందు 27-9-28 తేది నుండి

7దినములు మాత్రమే

ప్రదర్శింతురు.

సింహములు, పెద్దపులులు, ఏనుగులు, ఎలుగుబంటులు, వశువులు మున్నగు వాటి ఆద్యుతపనులు చూడతగినవి.

బి. వి. వి. నాయుడు, జనరలు మేనేజరు

శ్రీ లలితా శ్రమము

ఇది ధార్మికోద్ధారణోద్ద్యమ శీలకాలయము. దీనియందు వేదశాస్త్రములు, ఆంగ్లేయ విద్య, గణిత శ్రవణ శాస్త్రకాస్త్రాదులు, కృష్ణాది పారిశ్రామికవిద్యలు గరవబడును. ఇది ధన శ్రేయమాన తూర్పుగోదావరి జిల్లాలో. పవిత్రగోదావరి కట్టవైన సాపింపబడియెను. ఇందు 18 సంవత్సరములలోపు వయస్సు గల ఓల్ల తే శ్రమకములో చేర్చుకొనుచుదురు. యావత్సంధి, విద్యాధులు ఆశ్రమవాసులుగా నుంపబడి ఉచితముగ భోజన వస్త్రాదుల నివ్వబడుదురు. సదభ్యాసములను ఆశ్రమార్థ్యమగు భర్తనమును గరువబడి అన్నివిషయములను యధార్థముగ గ్రహించగలుగు క్రియాశుభులుగ చేయబడుటయే ఉద్దేశ్యము. కలయు వారు ఆశ్రమమునకు వ్రాసి ప్రత్యేకవిషయములను తెలిసికొందురు గాక. కలిదండ్రులు ఓల్లలను ఆశ్రమముగాకుండ ఆశ్రమమున చేర్చురు గాక.

ఆశ్రమముయొక్కయూ, ధర్మోద్ధారణోద్ద్యమము యొక్కయూ స్థావరమును ధర్మ భాస్కరవిరచించియున్న అను శ్రీ జయంతి మంగయ్యగారి ఆంగ్లేయ గ్రంథములు ఆశ్రమమున దొరుకును.

Table with 2 columns: Title, Price. Simple Essays. Re. 1. Beauty As. 4. Practical Yoga As. 12. Soul of Sweetness Re. 1. Path of Life Rs. 2/8. Voice of the Spirit As. 8. A plea for Education As. 8. వలయువాడు మ్యానేజరునకు వ్రాయుడు.

శ్రీ కాంతి ఆశ్రమమునండి ప్రకటింపబడు శత్రులు.

శాంతి

(భక్తి జ్ఞానరైరాగ్య విషయక మాసపత్రిక) సర్వమత సమ్మతములగు, తెలుగు వ్యాసములతోడ సల రాధమ, విశ్వ సోదరభావమును బోధించును.

చందా వివరము:—కార్యకర్తలకు రు 100, పాపకులు రు 50, సహాయులు రు 10, చందాదార్లు రు 2.

PEACE

'కాంతి' పత్రికపైనే సర్వమత సమ్మతమును, విశ్వసోదర భావబోధకము నగు వ్యాసావళితో ఆంగ్లమున ప్రకటింపబడు మాసపత్రిక.

చందా రు. 2-0-0 'కాంతి' పత్రిక చందాదారులకు రు. 2-0-0 మాత్రమే.

శ్రీ కాంతి ఆశ్రమము

ఈ ఆశ్రమము చుట్టును కొండలగరికి కడు విశాలమై యొప్పు సమత్రవేణన, వివిధఫలవృక్షములతో సలరారు చక్కని తోటనడుమ నిర్మించబడియున్నది. ఇది ప్రపంచమున గల మానవు లందఱును కాంతి కల్యాణ సర్వమతములారాధన తమతమ ధర్మముల ననుసరించు పరమార్థ సాధన చేసికొనుట కనువుగనున్నది.

పొందువులు, మహమ్మదీయులు క్రైస్తవులు, బౌద్ధులు మఱియితరులను దేశ కాంతి మతవివేక లేక స్వేచ్ఛగా తమ తమ యనుష్ఠానములను జలుపుకొనవచ్చును. ఎల్లజనులు శ్రీ పూర్వకముగ స్వాగతము!

ప్రధానస్థానము:—అమెరికా, బెంగాల్, మున్నగు దేశములందు కాలాసమాజములు కలవు.

తోటవల్ల కొండలు కాంతి ఆశ్రమస్థాన, పెద్దాపురి తాలూకా, తూర్పు గోదావరిజిల్లా.

ఉభయభాషా ప్రవీణ కత్తులు

అత్యధిక ప్రయత్నాలమీదట ఆంధ్రులకు ఆంగ్లవిద్య కరావరికము ప్రాప్తించినదిగా యిది ఆంధ్రలోకమంతయు ముగిసిపోయినది. ఈ పరివర్తనపాలనను విద్యార్థులును విద్యకులును విశేషించి ప్రాచ్యపాశ్చాత్య పరిజ్ఞానామృతము జూలగొనిన వారును నగు ని. ఆర్. రెడ్డిగారి పాఠ్యపుటల గ్రంథమువలనది. 'రత్నం రత్నసంగమ్యతే' అన్నట్లుకూడా రత్నమే కరావరికమైనదిగా ముగిసిపోయినది. ప్రాచ్య విద్యలలో మెలగినవారుగానే కత్తికొలది పేరు ప్రాచ్యవిద్యలకుఁ జేయుత నొసంగునూరు. ఒకసంవత్సరము వారికిపట్టున ముఖ్యవిధియయినది.

ఈ పరివర్తనయమై మదరాసు విద్యాసంస్థకు మన ఆంగ్లకరావరికమైనదిగా మార్పులు కొన్ని సంభవించినవి. ఇంతకుముందు 'పి. బి. విద్యా' అనబడు విద్యకులకు 'ఉభయభాషా ప్రవీణ' అను నామ మేర్పడుచుండెడిది. ఈనామమును బట్టిమాత్రం ఆపాతరః యరులెగలవారైన పంపొత్తాంధ్రముల పాండితిగలవారుగా గన్నట్లుచూస్తారు. ఇంతకుముందు 'విద్యా' పేరునంద 'తెలిసికొనుచున్నాడు' అను నర్థమే యుండియున్నది. రెండవ పేరునందన్న నో పి. బి. అను కరావరికమైనదిగా మార్పు పొందినది. యర్థభేదము కన్నట్లులేదు. పి. వారికి సంస్కృతమున గావ్యశాస్త్రాలంకార పాపిత్యగ్రంథములు, సంస్కృతభాషానుశాసనపాండిత్యమును, ఆంగ్లభాషయందుఁ బ్రసిద్ధపాపిత్యవాక్యరచనానుశాసన పాఠ్యములుగాలెదరు. నిర్ణయించినది. ఈ పైనికొన్నింటిని ఆంగ్లగ్రంథములే కత్తువారికిని నిర్ణీతగ్రంథములైయున్నవి. పి. వారి కేర్పడుచుండిన యన్యగ్రంథములుగా పి. వారికి కొన్ని ఆంగ్లగ్రంథములు లేకపోలేదు. కానియవి పి. వారికి నిర్ణయించుచుండిన వానికంటె యుత్కృష్టగ్రంథములు మాత్రము కావనట్లు నిశ్చయము.

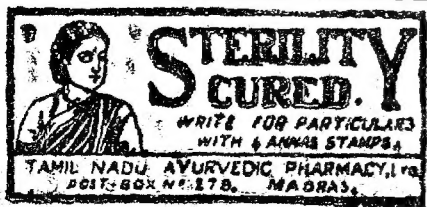
ఇకనీ కత్తులలోని పరివర్తనయమై రవ్వంత పరికించును. ఉభయములను నిర్ణీతాంధ్ర కరవారులు కుల్యములే యైనను ప్రకృతివిషయమునందాద పి. వారికన్న తమకు పోల్కొనరాక సుందరముననియు, నట్లుండక పోవుట యన్యమనియు పి. వారి కేర్పడుచున్నట్లు అనుభవసిద్ధము. ఈ యభిప్రాయమునువారిలో నొకొకరు కొలదికిననుకొనినట్లు ఆధ్యాపకాధ్యక్షగ్రంథమునకును నిర్ణీతగ్రంథమునకును పరికించును.

ఉన్నతపాఠశాలయందు (హై స్కూలు) ఆంగ్ల తం ది కు లు గా ను న్ను 'పి. బి. విద్యా' వారి నొకా నొకరిని గూర్చి, వారి పదవికి దగ ర ని యు అది ఆంధ్రభాషాధ్యాపక పదవియనియు దానికై ప్రధానాధ్యాపకముల ముగిమే అర్హులమనియు ఎ కత్తువారి కేవలమిది ఆంధ్రభాషాపాటవము లేదనియు గాన వనవలెనని వారిని తొలగించి ప్రధానులగు మా కయ్యది యిప్పించుట శాస్త్రముని యు జ్ఞానోద్ధ యుద్ధ్యోగముతో సంప్రదించి కుట్టుకుదకు మొట్టమొదటివారిని పదవ్రస్తులను చేసి తాము (పి. వారు) పాఠాత్తుగా నాయుద్ధ్యోగము నాక్రమించిరి.

ఇట్టి విషయక ప్రకటించి వింతలుగావించుటకు ఎ. బి. వారికి గల నామములందు సాదృశ్యమే కారణమైయున్నది. ఈ సాదృశ్యమునుబట్టియే యుద్ధ్యోగము భేదముకనగినలేక తెలుగు విద్యార్థి అన్నవ్యవహారము వింతలనుకొనతాన ఆంధ్రభాషాపద పుష్పియు పి. వారికి యిచ్చుటయు సంస్కృత భాషాపదపుష్పియు కొనుగోనినవియును విద్యాప్రవీణ వారికి నొసంగుటయు సంభవించుచున్నది. ఈ యరులెగ జరగజరగ వలె నాక్రమించుకొనుచుండ ఎ కత్తువారి కేమాత్రములేక నిరుద్ధ్యోగమే యాధారముగా గన్నట్లుచూస్తుంది. ఇట్టి యక్రమవర్తనలు జరుగుచుండ విద్యకరా పరివర్తనవారుగాని విద్యాకాభివృద్ధిగాని యన్యాయములను పరికించక యుపేక్షించుటకు గారము కన్నట్లులేదు.

కాన నిట్టి సమస్యలవిషయమును సంబంధముకలిగించు కొని యుక్తాయుక్తములరసి తగు నిబంధనల నేర్పలుచుట Board of Studies వారికిని విశిష్ట ఉపాధ్యక్షులగు శ్రీయుత రామలింగారెడ్డిగారిని విధియని విన్నవించుకొనుచున్నాము. పి. నిబంధనల ననుసరించి విద్యాకాభివృద్ధిగాని ఆధ్యాపకపదవుల నేర్పలుచుటకు శ్రద్ధతీసికొందురగాత యని ప్రార్థించుచున్నాము.

(యధార్థవాది)

ఫలిత మెప్పుడును విశేషముగా

భుజించు ఆహారము ననుసరించి యుండును.

పరికించినచే మిక్కిలి అమోఘమైనది ఉదయమునందే చేయబడుచున్నట్లు రుచిపుచ్చేయబడినది. మీ మానసిక లేక శరీరత్రాణము లగిన "ఆహారము" పుచ్చుకొనక శ్రీలింపకేనుకొనకుడు.

పుష్టికరమైన ప్రాతః కాల భోజనము మీ ఆరోగ్యమునకు చాలా ముఖ్యము. వైద్యులు క్యాకర ఓట్లనే శిఫాయుచేయుచున్నారు. వైద్యాన్నా మువరకు తాళు

టకు దానిలోగల మాంసమునకు సమానమైన వస్తువులు; కార్బోహైడ్రేటులు, విటమినులు (ప్రాణాధారమైన వస్తువులు) మొదలగునవి మీకు అవసరము.

మీరు తప్పక క్యాకర ఓట్లను ఇష్టపడుదురు. దాని యొక్కరచి మిక్కిలి మాధుర్యమైనది. ప్రతిదిన విసమును క్యాకర ఓట్లతోనే ప్రారంభించుడు.

Quaker Oats

చేరితో తాళబడుటలేదు.

కన్నీళ్లలో క్రిమిసంహారక శక్తి

అల్పశ్రేణుమును అతియువయోగకరమునగు

క్రిమిసంహారకము

మనమృదులు యేడ్చినపుడు రాలునట్టి కన్నీటిబిందువులలోను చీమిడి చెనుట మున్నగువానిలోను మనమృదుల కములో నుండు శ్వేతగోళముల (వైటుకార్పస్)లోను కొడిగ్రుడ్లు చొనలోను బీర్నిపు దుండలలోను; మరికొన్ని మొక్కలలోను కొన్నిరకముల చేపలలోను జంతువుల కన్నీళ్లలోనుగూడ క్రిమిసంహారక శక్తి కలదు. ఏడ్చుటవలన కనులలో నుండు దుష్ట క్రిములు వెంటనే చనిపోవును. పి. బి. లో నుండు క్రిమి సంహారకమును లిసోజము అని పిలచెదరు. మారు గాలనుల పుష్పనీళ్లు చేయలేనివని ఒక బీన్స్మును లిసోజము చేయగలదు. మనమృదుల కనులలోనుండు కన్నీటిగోళములో లోపములగుట వలన లిసోజము పరిగానేర్చుచును. అందువలననే కండ్లజబ్బులు కలుగును. కొడిగ్రుడ్ల చొనలోనుండి లిసోజమును తీసి విక్రయించుచున్నాము. క్రిమిసంహారకమున కడివాగుగా నుపయోగించు ను. అని లండనులో యిటీవల జరిగిన కోయలు సావేజీ అవార్డులతో మెడిసిన్ కాళివారిసభలో ప్రెజిడెంట్ రిడ్డి దాక్టరు ఆతెగ్గాండరు ఫైబియగార్లు నడిచిరి.

నెల్లూరు మునిసిపల్ యెన్నిక ఫలితములు

4 వార్డు	
పోలుగాబడిన వోట్లు	180
శ్రీయుత యం. ఎస్. రాఘవకాగారు పి. ఎ. బి. ఎల్. 71 వోట్లు	
1) మాదధూపి నరసింహదాస్యలు పి. ఎ. బి. ఎల్. 59 వోట్లు	
6 వార్డు	
పోలుగాబడిన వోట్లు	243
శ్రీయుత పెదూరు వరదయ్య శెట్టిగారు	218 వోట్లు
మహమ్మద్ హక్ దు మహ్మద్ కాగారు	29
తెక్కవరాని వోట్లు	1
8 వార్డు	
పోలుగాబడిన వోట్లు	208
శ్రీయుత మంగమూరు వెంకటసుబ్బరావుపంతులుగారు 149 వోట్లు	
1) వికర్తి శుబ్బారాయణుగారు	52
తెక్కవరాని వోట్లు	2

శ్రీయుత యం. యస్. రాఘవకాగారు, పెదూరు వరదయ్య శెట్టిగారు మంగమూరు వెంకట శుబ్బరావుగారు ఆయా వార్డుకు ఎన్నుకొనినట్లు చేర్చుచుగారు ప్రకటించిరి.

24-9-28

కొటా ఆదిశేషయ్య

శ్రీమదఖిలభారత శిష్టకరణ ద్విత్వీయసమ్మేళన

కార్యనిర్వాహకవర్గసమావేశము:-

గంజాము నుండలమందలి వసువల్లి గ్రామములోని శిష్టకరణ సమాఖ్యదరణమున సెప్టెంబరు 16 తేదీన జరిగెను. వివిధ దూరప్రదేశములనుండి సభ్యులు విచ్చేసిరి.

తొలుదొల్ల సర్వేయ చిన్నారా పరివ్రతా సమాధానమున గావించుచుండెను. జాతీయగానము, కులకృష్ణుడి, భక్తిపరవశమున జేయబడెను. శ్రీయుత నాపడ కృష్ణమూర్తి పాఠశాలకుగారు బి. యల్. సభాధ్యక్షులుగా ఎన్నుకొనబడిరి. ఈ క్రిందిరీత్యానము లామోదించబడెను.

1. ఉన్నత విద్యాభ్యాసార్థము ఇంగ్లండునకు వెళ్ళుచున్న శ్రీనరేరాం ఆంజనేయ అక్కుల సరస్వతియు మహాశేయులకు సర్వవిజయములు అనుగ్రహించునట్లు భగవంతుని ప్రార్థించుట.

(2) అఖిలభారత శిష్టకరణ తృతీయసమ్మేళన మీ క్రిష్ణులతో జరపించుటకు బరంపుర బంధుసమాజమువారు అంగీకరించినందున వారి నభినందించుట.

3. గంజాము విశాఖిల్లాలలో లోకలుబోధులందు శిష్టకరణ కల ప్రతినిధులను సభ్యులుగ నియోజింపుడని ఆయాలోర్లు ప్రసిద్ధులను, మద్రాసు ప్రభుత్వమువారిని ప్రార్థించుట.

4. తృతీయ సహసమ్మేళనమునకు శ్రీగర్గాము అప్పారావు మహాశయులు బి. పి. అధ్యక్షులుగా ఎన్నుకొనబడుట;

5. విద్యానిధిగూర్చి ప్రచారకసంఘము స్థాపించబడుట; రూపాయి చందాను వసూలుచేయుట.

6. బంధుమహాసందికను ప్రకటించు వైద్యవాచస్పతి క్యామనుందరరావుగారిని అభినందించుట.

అధ్యక్షులు కడునిపుకతో సభాకార్యములుమగించిరి. పండిత డి. యల్. శర్మమహాశయులు కుడివందములు చెప్పిరి. సభ మహాల్లాసలీల బరసమాప్తి నొందెను.

వెంతుమహాంతి అప్పారావు, వసువల్లి సభాకార్యధ్యక్షి.

దివ్యరంగవైద్యశాల

వేటపాలెం, కాలముగడచిన మొండిచిక్కువ్యాధులు మామూలు వైద్యములతో కుదురనేకుదురవుచును. మాని శ్రొత్తచికిత్సలు, మైంపుమిదగ్యారంటికోల్ల. ద్వం ఏవ్యాధివననుచుండుటకు 8

ఆంధ్ర జనసంఘము-ఖరగపురము

ప్రథమరాష్ట్రీకరాంధ్రమహాసభ

ప్రతివత్సరముగా విందుచున్న దేశీయమహాసభతో పాటు రాష్ట్రీకరాంధ్రమహాసభ సహితము యొకటిజరుప నత్యవసరముని ప్రాంతమునా రుద్రేశ్వరి దిశెంబరు మాసాంత ములో జరుగు ఆఖిరభారత మహాసభసభాదినములలోగావింప సంకల్పించినట్లును, ఏకత్వసభాధ్యక్ష పదవికై యాశీగువ శాముముల వారలపేరుల ప్రేములు ప్రా.భెసరు సి. వి. రామనాథ కలకత్తా, శంకర కాయన్న పెర్రాగారు, తెలుగు సమాచార సంపాదకులు బొంబాయి; దేశోద్ధారక కాశీశాస్త్రిని శాశ్వతరావు వంతులుగారు ఆంధ్రపత్రికా సంపాదకులు మైదాను, దేశభక్త కొండా వెంకటకృష్ణ వంతులుగారు గుంటూరు, వి.వి.గిరి బాదామి బంపురం, మాత్రమే సూచింప బడినట్లు ఆంధ్రజనసంఘ నిర్వాహకాధ్యక్షుని ఎ. లక్ష్మరాజు శాయ్యరాగారి ఆంధ్రపత్రికా వ్యాసములన యెల్లరక తెలియజేయుచున్నది.

రాష్ట్రీకరాంధ్రులందు సూరసోత్తము నుడ యింపజేసి, వంగ, విహార, పుక్క, మధ్యరాష్ట్ర, సంయుక్త ప్రాంతవాసాంధ్రులకు రాష్ట్రీకరాంధ్రమహాసభ వుండవల సిన ఆగత్యమును గుర్తించిన ఆంధ్రజనసంఘ మొత్తము క్లాసు నీయము. వలసాంధ్రులందరకు శేంద్రసంఘమైన యీ ఆంధ్రజన సంఘము రాష్ట్రీకరాంధ్ర మహాసభను గావింపసంకల్పించినదే గాని సంతకలక్షాత్రమున యితర శాయకుల సహాయనాను భూతులు లేనిది గావింపలేదనుట నిస్సందేహము. ఆదర్శప్రాయ మైన ఆంధ్రజనసంఘ ఆశయములన్నియు ఆచరణ యోగ్యము లగుటకు ఆంధ్రశాయకులసహా లభ్యవసరము. ఆంధ్రశాయకు లందరి యొక్కయు ముఖ్యముగా రాష్ట్రీకరాంధ్ర ముఖ్యుల యొక్కయు అన్నివిధములయిన సహాయము ఆగత్యము. ప్రాంత వారించిన పేరులవారేగాక శ్రీయుతులు డాక్టరు వి. ఎస్. రామ్ గారు లక్ష్మీ, అనంతరావు శారాయణరావుగారు, ఎమ్. ఎల్. సి. బర్మా, సర్ బయ్య నరసింహేశ్వరశర్మగారు (చేక్కెరై లెక్కె రేట్స్ ఆఫ్ ప్రైజర్ కమిటీ) హాసరలుర్ విస్తర రాఘవేంద్రరావుగారు శాగపూర్; ప్రా.భెసరు రాధా కృష్ణయ్యగారు కలకత్తా యూనివర్సిటీ; వీరు సహితము రాష్ట్రీ కరాంధ్రమహాసభకు అధ్యక్షులుగా సూచింపబడినట్లు తెలియు చున్నది. ఆంధ్రులెన్నత్యము రాష్ట్రీకరాంధ్రులభావసంధ ములపై శాధారణది యన్నట్లు యెల్లరక తెలిసిన విషయమే. ఆంధ్రులకీర్తి ప్రఖ్యాతులు రాష్ట్రీకరాంధ్రుల కీర్తి ప్రఖ్యా తులపైనే నిలబడియున్నవి.

ఈ ఆంధ్రశాయకులందర, రాష్ట్రీకరాంధ్రశాయ కులతోపాటు సహాయనానుభూతులు నగుచుచు తగిన సల హాలనిచ్చి ప్రథమ సమావేశమైన యీ రాష్ట్రీకరాంధ్ర మహా సభను నిర్విఘ్నముగాను జయప్రదముగాను జరుగునట్లు చేయ ప్రయత్నింతురుగాక.

కాంచనపల్లి వెంకట రంగారావు,

28-9-28, ఆంధ్ర జనసంఘసభ్యుడు, ఖరగపురము.

ఇస్లామి గోరక్ష

మరిచాడలగు మన మసల్మాను సోదరులు గోరక్షవా కార్యమునందు మనకు సహాయభూతులుగా యున్నారను విష యమునకు యిదియొక దృష్టాంతము. సీతాపురవాసములగు స య్యద్ శాజీర్ అహమ్మదు, వకీలు యను మసల్మాను సన్య వాసులు "ఇస్లామి గోరక్ష"యను గ్రంథమునొకటిని వ్రాసి యున్నారు. అందులో వారు కృషి, ప్రధానముగ మన భరత ఖండమునందు గోరక్షణ ఆర్థికదృష్టిచే ఎంత మహాత్యము గలిగి నట్టి యను విషయమును వివరించియున్నారు. గోమాంసభక్షణ ఆర్థికదృష్టియందు అనిష్టకరమైనట్టిదియని గొప్పగొప్ప అంగ్ల య వైద్యులు అభిప్రాయపడియున్నారు. ఇంతమాత్రమేగాదు గోమాంసభక్షణచే కష్ట, క్షయ, గుల్మ, పిత్తప్రకోపాది మహా వ్యాధులు సంభవించునని గ్రంథకర్తలు అభిప్రాయపడియు న్నారు. గోమాంసభక్షణ చేయవలెననుట మసల్మాను ధర్మని యమును కాదు. లూడి వశమునచేరిన నవాబులు మొగలు వం శకులగు బేబర్, మహజహా, మహమ్మద్ సా, సైఅంబ మొద లగు చక్రవర్తులు గోమాంస భక్షణను నిషేధించియుండిరనుటకు వితిహాసిక ఆధారములున్నవి. క్రస్తుకాలమున ఆఫసును స్థా నముయొక్క అమీరువారుగూడ దీనిని నిషేధించియున్నా రు. మసల్మాను బాంధవులెల్లరు ఈమరిచారమును తమవారి కంధరికి తెలియజేసి దేశాభివృద్ధికి పాటుబడుట చాల యు త్రమ కార్యముగాయుండును. ఉద్బభావ నెటిగినవారు ఈ గ్రంథము ను తెప్పించిలాభము బొందుట యు త్రమము.

సూర్యదేవర సంజీవరాయణం,

తుమ్మపూడి పావు.

పశువ్యాధి-న్యూమోనియా

(యేజెల్ల శ్రీ)రాములు చౌదరి-అంగలూరు)

పశువులకు తరచుగా కాలపరిసీతుల ననుసరించి బాధ్య ములు సంభవించుచుండును. రోగములు తగులకుండ చేయుటకు తగిన శ్రద్ధవహించవలెను. రోగముతగిలినట్లు యేమాత్రము అను మానమున్నను ఉపేక్ష చేయక వెంటనే తగుచికిత్స చేయవలెను. రోగము తగిలిన పశువును శ్రద్ధతోగానూండు స్థలములో కట్టి యుంచవలయును. ఈవైవ్యాధి నే ఊపిరితిత్తుల వాపుఅని చెప్ప వురు.

న్యూమోనియా

ఇది క్యాసకోశములకు రోగమును. పశువులకు ఈ వ్యాధి తరచుగా చలిగాలి సోకటవలనను, వర్ష ములకు తడియుట వలన ను రావచ్చును. కొన్ని పశువులకు అంటు సంబంధమైన వ్యాధి గా సంక్రమించును. ఈ వ్యాధికి ఒక విధమైన పురుగులే మూ లకారము. దీనిని మనరైతులు కనిపెట్టుట దుర్లభము. పశువు గుండెమీద నొకవిధమైన పనిముట్టుపెట్టి లోపలనుండు క్యా సకోశములనుండి వచ్చు ధ్వనినిబట్టి ఈరోగము గుర్తించవచ్చును.

లక్షణములు

ఊపిరి తిత్తులు కందియుండుటవల్ల క్యాస మిక్కిలి యా యాసముగానుండును. కొన్నిటికి జ్వరముండును. మేకమేయరు. నీరత్రాగరు. పశువు పనిచేయలేదు, అంటు సంబంధమైన వ్యా ధియైన యెడల దీర్ఘముగానుండును. ప్రారంభదశలో ఎక్కువ లక్షణములు కనబడవు. పని చేయుచుండునపుడు పశువు అలసి పోవును. తదితర పశువులతో నుండక విడిగానుండును. క్యాస కోశములు క్రమింపయెడల ఊపిరి నొకవిధమైన కంపుకొట్టును.

చికిత్స

దీనికి మనవారు చికిత్సచేయుట చాలకష్టము. కొన్నిమం దులు ఇన్ జెక్షన్ చేయవలసియుండును. అందు చే యెట్టి లక్షణములు కలిగిన పశువులను వెంటనే పశు వైద్యులకు తీసి కొని పోవుటమంచిది. అట్లు చేయుటకు వీలులేనిచో నీరు ఒక పాత్రములో మరగించి కర్పూర తెలముగాని, యాకలిపట్ట గాని వేసి దాని నుండివచ్చు అవిరి ముక్క రంధ్రములలోనికి పట్టించవలెను. కొందరు ఆవాళనూరి పట్టువేయుదురు. ఇది ఎక్కువగా వేసినయెడల అవకారము చేయును గాన కొంచెము పట్టుమాత్రమే చేయవలెను. కొందరు ఆవిరివచ్చు నీటిలో గుడ్డ ముంచి పిండి, అగడ్డకు రొమ్ముమీద కాచెదరు. ఈ గుడ్డకుమా డ నెంతమాత్రము వీరున్నను మోపవలెయును.

మరొక వ్యాధి తగిలిన పశువును శుచియైన స్థలములో నుంచి వరికుద్రమైన గాలి తగులు నట్లు చేయవలెను. రొమ్మునకు చలిగాలి తగులకుండ వెచ్చరి ఉన్నిబట్టులు, కంబలి, గొంగడి మొదలగునవి కప్పవలెను. మేకమేయని యెడల బలవంతముగా పెట్టరాదు. ద్రవసంబంధమైన వద్యా ము లేనియు త్రాగింకరా దు. ఏమందైనను లేవ్యాము క్రింద శాలకకు రాయవలెను. వా ర్లిగండిగాని, నూకలగండిగాని పెట్టవలెను. విలేవనములకు అవ్వ దవ్వకు మండియ్యవలెను.

సంగీతమువలన రోగములు కుదురుట

గంధజబ్బులును గొంతుజబ్బులును కూడ

కుదురును

సంగీతమును పాడుట విసోదము కొరకు మాత్రమేగాదు. అది ఆరోగ్యమునకుగూడ చాల ముఖ్యమైనది. దానివలన ఊపిరిని సరిగా పీల్చువలసిన అవసరము కలుగును. జలపీనులను గుండెజబ్బులును గొంతు జబ్బులును కలవారను ముఖ్యముగా సంగీతమును పాడుచుండవలెను అని ఎ. ఎ. డి. సి. షీల్డ్ హైడు గారు లండనులో నొక విద్యార్థుల సభలో నువ్వన్య సింబుడు నుడివెను. వారిలో చాల నీరసముగానున్న యొక యువకుని వేదికపైని కూర్చుండబెట్టి పాటపాడు మనెను. నే నెన్నడును లేన్నిను మొదలగు నాటలవాడి యుండలేదు. పాటలనుపాడి యుండలేదు అని ఆ యువకు డనెను. అతని చొక్కా బొటాములను విప్పించి అతనిని పాడమనగా అతడు కొన్ని పాటలను పాడెను. మొదట నతడు సరిగా పాడలేక పోయెను గాని రెండుమూడుపాటలు పాడగానే వాసుగా ఊపి రిని నిలిపి పాడగలిగెను.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1928 సం. సెప్టెంబరు 27-వ తేది గురువారము

1. ధాన్యములు			
బియ్యముబస్తాలు			
మనుగు తెనాలిని ,, ప 42 కలవి రు	12 12 0	13 0 0	
నెల్లూరివి ,, డిటో	13 8 0	14 0 0	
ధిల్లి ,, డిటో	15 8 0	17 8 0	
రాగులు రు. 164 బస్తా 1-కి	11 0 0	12 0 0	
నవ్వులు ,,	20 0 0	22 0 0	
2. ధాన్యముపప్పులు			
కందులు బస్తా 1-కి ర 205	15 0 0	16 0 0	
సెనగలు ,, డిటో	18 4 0	14 2 0	
పెసలు ,, డిటో	14 0 0	16 8 0	
మినములు ,, డిటో	14 8 0	16 0 0	
ఉలలు ,, ర 195	10 0 0	11 0 0	
3. నూనెవస్తువులు			
నవ్వులనూనె బా 1-కి	145 0 0	150 0 0	
నెయ్యి మ 1-కి	14 0 0	21 0 0	
వివకా వేరు నెనగవచ్చు బా 1-కి	55 0 0	56 0 0	
చేరితోకొట్టిన ,,	45 0 0	50 0 0	
వేరు నెనగనూనె గానుగ బా 1-కి రు 117 వివకానూనె 118			
అముడు బా 1-కి	101 0 0	104 0 0	
4. చిల్లరవస్తువులు			
చాయవకుత్తు బా 1-కి	110 0 0	112 0 0	
కూరవకుత్తు ,,	75 0 0	83 0 0	
విరవకాయలు (గుంటూరువి) బా 1-కి	70 0 0	77 0 0	
దనియాలు ,, బా 1-కి	84 0 0	88 0 0	
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మనుగు 1-కి రు 40, 45			
కాశవాస్తీపాయకట్టు ,,	50,	55	
తెల్లము బా 1-కి	28 0 0	49 0 0	
అస్సాచక్కర బస్తా 1-కి	26 8 0	26 12 0	
చింతండు బా 1-కి	28 0 0	60 0 0	
5. ఇనుము			
పట్టారకం బా 1-కి	81 0 0	83 0 0	
చదరం	29 0 0	81 0 0	
రవుండు	25 0 0	81 0 0	
6. నూలు			
నెం 20 బెన్ని సింహం యాటి	8 2 0		
నెం 6 ,, కట్టారి	5 8 0		
నెం 24 ,, లాకి	6 0 0		
నెం 20 1/2 రెట్టెట్టెలు	7 6 0		
నెం 40 జమ్మరు 10 పా	11 18 0		
నెం 44 సాండా	6 0 0		
నెం 40 రాడి	10 8 0		
నెం 4 బెన్నిమసీను	4 12 0		
7. దూది			
బోండావెట్టు బాంబ 1-కి	887 0 0		
8. లోహములు			
వెండి 100 కులం 1-కి	60 4 0	61 0 0	
బంగారుకులం 1-కి	21 0 0	21 2 0	
సవరను 1-కి	18 7 0		
ఇత్తడి బా 1-కి	226 0 0	280 0 0	
రాగి బా 1-కి	280 0 0	282 0 0	
9. రంగులు			
అలిమేలు సిల్వర్లూండు అలిజరయో సింహం			
నీసా 1-డిగ్రీలు 200 కి రు 58 0 0			
,, నీలిరవ 1 రు	1 10 6		
,, 14 రకులు	1 10 0		
,, 28 రకులు	1 9 0		
,, 56 రకులు	1 8 6		
,, 1 అందరు	1 8 0		
తెక్కలు పాస్తుస్కాబోలేట్ అనగా (టర్నిరెడ్డు) 8 4 0			
కాంగో 8 వి	1 0 0		
పదరు 4 వి	1 3 0		

వ క ట న

ఆంధ్రపత్రిక - భారతి

నిజాంరాష్ట్రము నందలి ఆంధ్రజిల్లాలలో నుండువారికి పి. పి. లు పంపుట సామ్యు వసూలు చేయుట మొదలగు సాకర్యములు లేనందున దక్షిణ హైదరాబాదు రీరి రెసిడెన్సి బజారులో నుండు నామపల్లి గౌరీశంకరవర్మ లిండ్ కో., ఆంధ్రబుక్ డిపో వారిని మా ఏజంట్లుగా నేర్పరచినాము. అంగ్రేజి పోస్టు సాకర్యములు లేనివారు మా ఏజంట్లుగా వ్రాసి పత్రములు వ్రేరాలు తెప్పించుకొన వచ్చును.

చందాలవివరము			
ఆంధ్రజనపత్రిక సంవత్సరచందా (ఉస్మానియా)	28-8-0	కల్దాహ	24-0-0
" ఆరుమాసములకు "	14-4-0	"	12-0-0
" మూడుమాసములకు "	7-7-0	"	6-4-0
" మాసమునకు "	2-9-0	"	2-2-0
ఆంధ్రవారపత్రిక సంవత్సరచందా ఉస్మానియా	4-12-0	"	4-0-0
సంవత్సరాది సంచికలు } క్రొత్తది "	1-4-0	"	1-0-0
చందాదార్లకు }			
చందాదార్లకొనివారికి "	2-6-0	"	2-0-0

భారతి (నచిత్రమాసపత్రిక)

రంగుల చిత్రపటములు, విద్వాంసులచే వ్రాయబడిన గద్య, పద్య, చారిత్రక, గాన, చిత్రకళాది విషయములను చర్చించు వ్యాసములు, కథలు కలిగి అతిసుందరముగ ప్రకటితమగు చున్నది.

సంవత్సరచందా	ఉస్మానియా	7-2-0	కల్దాహ	6-0-0
ఆరుసంవత్సరచందా	"	8-9-0	"	8-0-0
విడిపత్రిక	"	0-12-0	"	0-10-0

భారతి వెనుకటి నాలుగు సంపుటములు (1924 సం. మొదలు 1927 సం. వరకు) క్యాలికో లైండు విక్రయమునకు సిద్ధ ముగనున్నవి. ఒక్కొక్క సంపుటము (రెండుభాగములు) వెల రూ. 6-0-0

పి. పి. చార్జీలు వగైరాలు ప్రత్యేకము.

మేనేజరు, "ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము" 7, తంబుచెట్టి వీధి, మద్రాసు.

నిజాంరాష్ట్రప్రతినిధి:— నామపల్లి గౌరీశంకరవర్మ లిండ్ కో.,

566, రెసిడెన్సీబజారు, హైదరాబాదు, డక్కన్.

ఆంధ్రగ్రంథమాల

నెం. 7 తంబుచెట్టివీధి, మద్రాసు.

ఈ గ్రంథమాలయందు విజ్ఞానాభ్యుదయమునకు సాధనము లై వివిధవిషయములకు సంబంధించిన గ్రంథములు రెండుమాసముల కొకగ్రంథమువంతున బ్రచురింపబడును.

వెలుపడిన గ్రంథములు

- 1 శతమంజరి (భక్తిసంపుటము): వృషాధిప, సర్వేశ్వర, దేవకీనందన, ఒంటిమిట్టరఘువీర, కనారాయణ, కాళహస్తీశ్వర, దాశరథి, రంగశాయి, రామతారక, రామచంద్ర శతకములు పది యిందు గలవు. ఒక్కొక్కశతకమునకు పీఠికయు, పాఠభేదములును గలవు. (ఈ శతకములు విడిగను దొరకును.) ౧-౮-౦
- 2 బసవపురాణము (ద్విపద): పాల్కురికి సోమనాథుడు. అనేక తాళపత్రమాతృకలను బరిశీలించి కూర్చిన మూలము. పాఠభేదములు సూచింపబడినవి. శ్రీ వేటూరి ప్రభాకర శాస్త్రిగారు వ్రాసిన విపుల మగుపీఠిక గలదు ౨-౮-౦
- 3 గాంధీమహాత్ముని జెల్లాము కాంగ్రెసు అభ్యుదయోపన్యాసము ౦-౪-౦
- 4 కమలాక్షి (చిన్నచిత్రకథ): శ్రీ రాయనం వేంకటేశ్వరుడుగారు, యమ్. ఏ., యల్. టి. ౦-౮-౦
- 5 నీతినిధి: ఇది యొక యుత్కృష్టనీతిగ్రంథము. ఇది తొలుదొల్ల రెండువేలేండ్లకు ముం దొక భారతీయ పండితునిచే తిలకభాషయందు రచియింపబడి పదవడి యనేకభాషల బరివర్తితమై వ్యాప్తిని గన్నది. అనువాదకులు: శ్రీ వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు ౧-౪-౦
- 6 త్యాగరాజస్వామిచరిత్రము (పద్యకావ్యము): శ్రీ వసుమతి కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి కృతము. శ్రీరామభద్రాగణయు, గాయకపితామహుడు నగు శ్రీత్యాగరాజుగారి చరిత్ర మిందు నరసముగ వర్ణింపబడినది. సందర్భానుసారముగ త్యాగరాజుగారు రచించిన కృతులును నిందు జేర్చబడినవి. ౦-౧౦-౦
- 7 భక్తుపదము (పదనము): బాధమత ధర్మప్రబోధకగ్రంథ మగు 'త్రిపిటకము' నందలిది. బాధమతధర్మతత్త్వము లిందు జక్కగా ప్రతిపాదించబడినవి. అనువాదకులు: శ్రీ కళాంబి రంగాచార్యులుగారు, యమ్. ఏ., యల్. టి. ౦-౧౦-౦
- 8 భీష్ముడు (అయిదంకముల నాటకము): నార్సేదేశపు కవిశిఖామణి యగు ఇబ్ నను గారి బ్రాండు అను నాటకమున కనువాదము. అనువాదకులు శ్రీ పొన్నకొ పిచ్చిరెడ్డిగారు. బి. యే. (అనర్కు) ౧-౦-౦
- 9 జీర్ణవిజయనగరచరిత్రము: శ్రీ కుందూరి ఈశ్వరదత్తుగారు, బి. యే. శ్రీకృష్ణదేవరాయ సామ్రాజ్యలక్ష్మీపీఠ మగు విద్యానగరము (హంపిశిథిలముల) యొక్క ప్రాచీనచరిత్రము, ప్రకృతజీర్ణనీతియు నిందు వర్ణితము లైనవి. ౧-౮-౦

కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు, వ్యవస్థాపకుడు.

నిజాంరాష్ట్రప్రతినిధి:— నామపల్లి గౌరీశంకరవర్మ లిండ్ కో., 566, రెసిడెన్సీబజారు, హైదరాబాదు, డక్కన్.

AMRUTANJAN

రాజరాజేశ్వరి జ్యోతిషాలయం

మీనాతకముగాని, లేడిసమయముగాని పంపిన జై మిని కాస్త్రరీత్యా 20 లక్షములు కట్టి ఆయుర్విషయము, యోగ విషయము, కళత్రవిషయము, సంతానవిషయము వ్రాయుట కు రూ. 5-0-0 దళాంత్యశలగోరువారు ఉత్తరముద్వారా తెలిసికొనవలయును. ఆయుర్విషయము యోగవిషయము కళత్రవిషయము సంతానవిషయము తెలుపుటకు. 2-0-0 4972 బెజవాడ, పూర్ణానందంపేట

మహాసూర్యవర్తి

త్రకప్రమేన యోగము. ప్రతివారికి అవసరమయినది. తలదిగుంట, నోటిగుంట, కాళ్లుచేతులు మంటలు, నోటి పూత, గుండెలలోమంట, మొదలగు చైత్రవికారమునకు ప్రయోగము. శ్రీ ముక్త్యాలరాజావారి సంస్థానమున తయారయినది. రూ. 1-5 రూ. 5/- 2128 ఆర్చరసాయనశాల, ముక్త్యాల(కృష్ణా).

గ్రామోద్యోగఫల స్వేషత్ టెక్స్టు

- ఈక్రింది పుస్తకములు కావలసినవారలకి ఆర్డరు వరింపి. పి. పి. పార్సీలుద్వారా తెప్పించుకొనవచ్చును.
- (1) గ్రామకరణముల తరీఖాదర్శిని మొదటిభాగము (9 దశ కూర్పు) రూ. 0 12 0
 - (2) డిటో రెండవభాగము (9 దశ కూర్పు) 0 12 0
 - (3) గ్రామకరణముల తరీఖాదర్శిని రెండవభాగము (9 దశ కూర్పు) 0 10 0
 - (4) గ్రామకరణముల తరీఖాదర్శిని మొదటిభాగము (12 దశ కూర్పు) 1 0 0
 - (5) డిటో రెండవభాగము (10 దశ కూర్పు) 0 6 0
 - (6) గ్రామమునసలుల తరీఖాదర్శిని నమూనాలు 0 6 0
 - (7) గ్రామకర్తలజ్ఞప్త 0 8 0
 - (8) వర్ణములపుజంతి 0 4 0
 - (9) ఋణములపుజంతి 0 4 0
 - (10) లీలావతీ గణితసారము 0 6 0
- పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము:—

నిలాసము:— బాలేమర్రి-లక్ష్మీనరసింహస్వామి కాలేజరు, గుంటూరుజిల్లా.

జ్యోతిషకళా పాఠశాల

పుస్తకములలో నాల్గవ భాగమున దళాంత్యభాషయను అమృత పూర్తియై సిద్ధముగా నున్నది. యిందు ప్రతిమహాదళాంత్య అంతర్గత వివరముగా ఫలములు శ్రోతార్థ సహితముగా వ్రాయబడినవి. ఇదివరలో అచ్చుబడిన 1, 2, 3 భాగములు కూడ ఖరీదునకు సిద్ధముగాయున్నవి. జ్యోతిషవిద్య 6 మాసములలో పూర్ణుద్వారా జేర్చబడును. వివరములకు వ్రాయును. ఆకెళ్ల వెంకటేశాస్త్రి, గోపాలపురం, కొత్తపేటవాస్తు, గోవాపల్లిజిల్లా.

ప్రతాపకస్తూరిమాతలు (75-8851)

- 4 మిక్కిలి ఘాటును నువ్వానగలది
- 1-2 మాత్రలను పుచ్చుకొనిన అనందముగా నుండుటయే గాక ఆజీర్ణము, వాయువ, జలుబు, జ్వరము, దగ్గు, ఉబ్బునము, కఫము, చిన్నచిత్తగుణము, కలరా, ప్లేగు మొదలగు అనేకమగు వ్యాధులను హరించుటయే గాక బలమును, జీర్ణకక్షిని, ఆరోగ్యమును గలిగించు వరప్రసాదము. ప్రతి గృహముం దుండదగినది. 250 మాత్రల సీసా 0-4-0 12 సీసాలు 2-8-0. పి. పి. చార్జీ ఎన్నిటికైనా 0-5-0. పి. పి. అందు కో, ఆయుర్వేదసమాజం, తెలిదే, గుంటూరుజిల్లా.